

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา เป็นการทำงานร่วมกันของคณะครูในโรงเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินงาน ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นวางแผน (Planning) ขั้นปฏิบัติการ (Action) ขั้นสังเกตการณ์ (Observation) และขั้นสะท้อนกลับ (Reflection) ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสภาพและปัญหา ตามขอบข่ายของการประเมินคุณภาพภายนอกครอบคลุมระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐาน ที่ 1 กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐานตัวบ่งชี้ที่ 2 ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) โดยผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายของการวิจัย คือ 1) สภาพและปัญหาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา 2) แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา และ 3) ซึ่งผลการวิจัย การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา เป็นดังนี้

สภาพ ปัญหาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา

ผลการดำเนินงานในวงรอบที่ 1

1. ขั้นการวางแผน (Planning) ประกอบด้วย

1. ศึกษาสภาพ ปัญหาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา โดยดำเนินการ ดังนี้

1.1 การศึกษา วิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสภาพ ปัญหา

คุณลักษณะ

อันพึงประสงค์ จากธรรมนูญโรงเรียน แผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา 2561 และ เอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา พบว่า ธรรมนูญโรงเรียน ได้ระบุถึงการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ให้เป็นคนดีมีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเพิ่มศักยภาพ ของผู้เรียนให้สูงขึ้น สามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุขได้บนพื้นฐานของ ความเป็นคนไทย และความเป็นสากลซึ่งในการดำเนินงานคุณภาพผู้เรียน ในปีงบประมาณ 2561 กำหนดให้ มีการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน มีการ จัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยความร่วมมือของทุกฝ่าย เพื่อปลูกฝังคุณลักษณะอัน พึงประสงค์อย่างต่อเนื่องให้กับนักเรียน ส่วนแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา 2561 โรงเรียนได้ใช้เป้าประสงค์(Goal) นักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา เป็นผู้มีความรักความ เป็นไทย มีทักษะการคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกับ ผู้อื่นและอยู่ร่วมกับสังคมโลกได้อย่างสันติ กลยุทธ์ที่ 2 ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ความ เป็นไทยและวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีความรับผิดชอบต่อสังคมและ สิ่งแวดล้อม สรุปลงปัญหาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนบางคน ดังนี้ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ที่ต่ำ ขาดความรับผิดชอบ ขาดความมีระเบียบวินัย ชอบเอา เปรียบผู้อื่น มีความเห็นแก่ตัว แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวไม่เหมาะสม ไม่เชื่อฟังคำสั่งสอน ของพ่อแม่ ผู้ปกครอง และขอให้ทางโรงเรียนช่วยกำกับว่ากล่าวตักเตือน อบรม สั่งสอนและ ใช้กิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์นักเรียน เพื่อให้เด็กนักเรียนมีพฤติกรรมที่ดี ขึ้น มีทักษะชีวิตและอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุขไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน เป็นต้น

1.2 การสัมภาษณ์ ผู้อำนวยการโรงเรียน ประธานคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และครูหัวหน้าระดับชั้น ครูและผู้ปกครองนักเรียนโดยใช้แบบ สัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้าง ซึ่งมีประเด็นคำถามเนื้อหาเกี่ยวกับสภาพ ปัญหาคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา ตามแผนปฏิบัติการในการพัฒนา การศึกษา ประจำปี 2561 ผู้วิจัยขอนำเสนอเป็นรายด้าน ดังนี้

1.2.1 สภาพคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดง มะไฟวิทยา

1.2.1.1 ด้านผู้เรียนเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ ผู้ปกครอง พบว่า สภาพความเป็นอยู่ของนักเรียน ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีฐานะยากจน บางครอบครัวแยกทาง กัน นักเรียนจะถูกทิ้งไว้ให้อยู่กับญาติ ปู่ ย่า ตา ยาย ซึ่งแก่ชรา บางครั้งไม่สามารถดูแล

นักเรียนอย่างทั่วถึง ดังตัวอย่างการสัมภาษณ์ ดังนี้

“...นักเรียนส่วนใหญ่ต้องอยู่กับผู้ปกครองที่ไม่ใช่พ่อแม่ ทำให้การดูแลโดยเฉพาะเรื่องการเรียน การเดินทางมาโรงเรียน และการใช้ชีวิตภายในครอบครัวมีความยากลำบาก ซึ่งบางคนต้องดิ้นรนเพื่อความอยู่รอดของตัวเองและครอบครัวอาจมีผลกระทบต่อการศึกษาของนักเรียนพอสมควร...”

(นายพัชรพล เกตวงษา. สัมภาษณ์, 2561)

1.2.1.2 ด้านผู้เรียนเป็นนักเรียนที่ดีของโรงเรียน พบว่า

นักเรียนบางคนยังไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของทางโรงเรียน แต่งกายไม่ถูกระเบียบ ไม่มีสัมมาคารวะ ไม่ตั้งใจเรียน ขาดความรับผิดชอบ มาโรงเรียนสาย ไม่เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธง ทั้งขยะไม่ถูกที่ ดังตัวอย่างการสัมภาษณ์ ดังนี้

“...ด้วยสภาพแวดล้อมที่บ้านของนักเรียน และชุมชนทำให้นักเรียนที่มีสภาพปัญหาทางด้านครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์ ส่งผลให้เมื่อเด็กมาเรียนก็มักจะแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่เด็กมักจะแสดงออกที่บ้านของตัวเอง ทำให้ทางโรงเรียนต้องหาวิธีการ และแนวทางในการช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มดังกล่าวเป็นกรณีพิเศษ...”

(รัชวุฒิ เกตวงษา. สัมภาษณ์, 2561)

1.2.1.3 ด้านผู้เรียนเป็นพลเมืองที่ดีของชุมชน และของชาติ

พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือกับการจัดกิจกรรมทั้งภายใน และภายนอกโรงเรียน โดยเฉพาะกิจกรรมที่ทำร่วมกับชุมชนนักเรียนที่ร่วมกิจกรรมให้ความสำคัญและตั้งใจที่จะเข้าร่วมในกิจกรรมทุกกิจกรรม ดังตัวอย่างการสัมภาษณ์ ดังนี้

“...จากการสังเกตพฤติกรรมนักเรียน พบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีความตั้งใจที่จะร่วมกิจกรรมในชุมชนมากขึ้น รู้สึกว่าเวลาที่ทำกิจกรรมก็ว่านอนสอนง่าย และนักเรียนส่วนใหญ่ก็สามารถร่วมทำกิจกรรมได้เป็นอย่างดี ทำให้การทำกิจกรรมสำเร็จตามวัตถุประสงค์ แต่ก็ยังมีข้อที่ต้องปรับปรุงคือความพร้อมเพียง...”

(ชโลมพันธ์ จันทร์คามคำ. สัมภาษณ์, 2561)

“...เวลาทำกิจกรรมอะไรก็ตามส่วนใหญ่เด็กนักเรียนก็จะให้ความร่วมมือดี เช่นไปทำกิจกรรมที่วัด ก็เห็นนักเรียนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีทุกครั้ง...”

(พหล สุขโข. สัมภาษณ์, 2561)

1.2.2 ปัญหาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียน

ดงมะไฟวิทยา

1.2.2.1 คณะครูของโรงเรียนดงมะไฟวิทยา คณะครูทุกคนได้ปฏิบัติหน้าที่ของตนเองในการพัฒนานักเรียนตามรูปแบบและแนวทางในการพัฒนานักเรียนเหมือนๆ กันกับสถานศึกษาอื่น เพียงแต่ครูบางท่านยังขาดการทำงาน ที่เป็นระบบระเบียบแบบแผนของทางสถานศึกษา และบุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจและความต่อเนื่องในการปฏิบัติหน้าที่ ดังตัวอย่างการสัมภาษณ์ ดังนี้

“...นักเรียนถือเป็นบุคคลสำคัญที่ต้องการความเอาใจใส่จากครู เพราะฉะนั้นการที่นักเรียนจะเป็นคนดีได้นั้นก็ต้องอาศัยครูเป็นผู้คอยขัดเกลา โดยทางโรงเรียนได้มอบหมายให้ครูที่ปรึกษาซึ่งมีความใกล้ชิดและรู้จักนักเรียนเป็นอย่างดีคอยเป็น ผู้ที่จะพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนให้มีความสม่ำเสมอและต่อเนื่อง...”

(เอกชัย บุตรแสนคม. สัมภาษณ์, 2561)

1.2.2.2 ด้านนักเรียนเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ ผู้ปกครอง พบว่านักเรียนบางคนมีพฤติกรรมก้าวร้าว ไม่เชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่ ผู้ปกครอง บ้างก็แสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ไม่มีสัมมาคารวะ พูดไม่สุภาพกับพ่อแม่ ผู้ปกครอง ขาดความรับผิดชอบไม่ช่วยเหลืองานหรือไม่ช่วยแบ่งเบาภาระของผู้ปกครอง ชอบเที่ยวในเวลา กลางคืน หรือกลับบ้านไม่ตรงเวลา ดังตัวอย่างการสัมภาษณ์ผู้ปกครอง ดังนี้

“...สำหรับพฤติกรรมของนักเรียนเวลาอยู่ที่บ้านก็จะเป็นแบบหนึ่ง เวลาอยู่ที่โรงเรียนก็เป็นอีกแบบหนึ่ง บางครั้งผู้ปกครองก็ตามไม่ทันเหมือนกันคะคุณครูอยากให้คุณครูช่วยกำกับติดตามให้ด้วยนะคะ...”

(สุภาวิณี พลไชย. สัมภาษณ์, 2561)

“...ถ้าพูดถึงการใช้ชีวิตของลูกเวลาอยู่ที่บ้านบางครั้งก็พุดรู้เรื่อง บางครั้งก็ไม่รู้เรื่อง บางทีก็ทำงานช่วยพ่อแม่ดี แต่บางครั้งเมื่อมีเพื่อนมาหาก็มักจะชวนกันไปเที่ยวเล่นไม่สนใจที่จะช่วยงานที่บ้านเลย บางครั้งพอกับแม่ก็ปวดหัวอยู่เหมือนกัน ยังไงก็ฝากไปที่โรงเรียนให้คุณครูช่วยอบรมด้วยก็แล้วกัน...”

(ยอดรัก คำโคตร. สัมภาษณ์, 2561)

“...ส่วนใหญ่ไม่ค่อยอยู่บ้าน ชอบไปเล่นกับเพื่อน ชอบขี่รถจักรยานยนต์ไปเที่ยวเล่นประจำ งานก็ทำบ้างแต่จะไปเล่นกับเพื่อนเป็นส่วนใหญ่ กลับบ้านค่ำมืดเป็นประจำ บางครั้งก็พุดไม่ได้ พอพ่อแม่บ่นก็ชอบเถียงเป็นประจำ พอกับแม่

ก็ไม่ว่างจะพูดยังงี้ถึงจะดีขึ้น...”

(เคลือบ แสนภูวา. สัมภาษณ์, 2561)

“...พฤติกรรมของคุณลูกก็จากที่สังเกตดู พฤติกรรมโดยรวมก็น่าพอใจอยู่ค่ะ ช่วยงานที่บ้าน เชื้อฟังก่อนแม่ แต่ก็มีบ้างบางครั้งก็ขอไปเที่ยวเล่นกับเพื่อนแต่ก่อนไปก็จะบอกแจ้งให้ผู้ปกครองทราบ ภาพรวมก็ถือว่าไม่มีปัญหา ก็ต้องขอขอบคุณทางโรงเรียนที่ช่วยกำกับติดตามดูแลนักเรียนให้เป็นคนดีของพ่อ แม่ ของโรงเรียน ชุมชน และประเทศชาติ ...”

(จารุณี บุญตาม. สัมภาษณ์, 2561)

1.2.2.3 ด้านนักเรียนเป็นนักเรียนที่ดีของโรงเรียน พบว่า

นักเรียนบางคนยังไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของทางโรงเรียน แต่งกายไม่ถูกระเบียบตามที่ทางโรงเรียนกำหนด แต่งกายไม่ถูกต้องตามวันและเวลา ขาดระเบียบวินัย เดินไม่เป็นระเบียบ ไม่ตั้งใจเรียน ขาดความรับผิดชอบ ไม่ชอบช่วยเหลือผู้อื่น ไม่ช่วยเพื่อนปฏิบัติงาน ดังตัวอย่างการสัมภาษณ์ ดังนี้

“...นักเรียนบางคนมีพฤติกรรมชอบแต่งกายแอบแฝง คือชอบแต่งกายให้ผิดรูปแบบที่ทางโรงเรียนกำหนด โดยเฉพาะในวันอังคารที่ต้องใส่ชุดลูกเสือเนตรนารี และชุดพลศึกษา ไม่มีเรียนพลศึกษา ก็ใส่มาทำให้ต้องทำโทษอยู่เป็นประจำทุกวัน...”

(รัชวุฒิ เกตวงษา. สัมภาษณ์, 2561)

“...มีนักเรียนที่ยังชอบทำลายทรัพย์สินของทางโรงเรียน โดยที่ไม่สนใจว่าตัวเองจะมีความผิดหรือไม่ ทำให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินของทางราชการ...”

(เสนห์ ชุมปัญญา, 2561)

“...นักเรียนชายและหญิง ชอบใส่ถุงเท้าสั้น เพราะคิดว่าใส่สบาย ถึงแม้จะถูกทำโทษก็ไม่กลัว...”

(จันทนา ผ่านสำแดง. สัมภาษณ์, 2561)

“...นักเรียนส่วนใหญ่ยังขาดความรับผิดชอบ สังเกตจากการทำกิจกรรมต้องมีการกำกับติดตามอย่างใกล้ชิดอยู่ถ้าไม่เช่นนั้นจะไม่ประสบผลสำเร็จ ...”

(นายชโลมพันธ์ จันทร์คามคำ. สัมภาษณ์, 2561)

1.2.2.4 ด้านนักเรียนเป็นพลเมืองดีของชุมชน และของชาติ

พบว่า นักเรียน บางคนยังไม่ปฏิบัติตามกฎ กติกาของสังคม ฝ่าฝืนระเบียบแนวปฏิบัติ เห็นแก่ตัวและไม่ยอมช่วยเหลือผู้อื่น ไม่ช่วยกันดูแลทรัพย์สินสมบัติของทางโรงเรียน ทั้งขยะไม่ถูกที่

และไม่รู้จักการคัดแยกขยะ ไม่เสียสละเพื่อส่วนรวม ดังตัวอย่างการสัมภาษณ์ ดังนี้

“...นักเรียนไม่ค่อยกล้าแสดงออก ส่วนใหญ่จะต้องรอครูช่วยในการกำกับหรือชี้แนะอยู่เสมอ...”

(นฤมล เตชสุนทรกุล. สัมภาษณ์, 2561)

“...เมื่อนักเรียนมีอุปกรณ์ต่างๆ ไปใช้งานแล้วไม่ค่อยเก็บรักษาหรือดูแลช่วยกันเช่น อุปกรณ์กีฬา ส่วนมากจะเห็นทิ้งไว้ตามสถานที่เล่นเป็นประจำ...”

(ประจวบ พันทา. สัมภาษณ์, 2561)

“...เวลานักเรียนเดินผ่านครูหรือแขกที่มาเยี่ยมเยือนโรงเรียน นักเรียนมักจะลืมทำความสะอาด หรือทำความสะอาดอาจจะทำไม่สม่ำเสมอ ...”

(วิมลพรรณ มงกุฎทอง สัมภาษณ์, 2561)

“...นักเรียนชายโดยเฉพาะชั้น ม.ต้นมีปัญหาเรื่องการจัดขยะเป็นอย่างมาก เมื่อแอบนำอาหารหรือขนมขึ้นไปบนห้องมักจะทิ้งขยะลงหน้าต่างสร้างความลำบากในการเก็บให้กับห้องที่รับผิดชอบเป็นประจำ...”

(ศรินยา สุตะโคตร. สัมภาษณ์, 2561)

1.3 การกำหนดประเด็นที่ต้องการพัฒนา ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้

นำเสนอผลการวิเคราะห์เอกสาร จากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียน ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูหัวหน้าระดับชั้น และผู้ปกครองนักเรียนที่ประชุมทราบ เมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2561 เวลา 15.30 – 17.30 น. ณ ห้องประชุมอาคาร 2 เพื่อชี้แจงสภาพ ปัญหาและเหตุผล ความจำเป็นที่ต้องพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ซึ่งเป็นที่มาของการทำวิจัยในครั้งนี้ คณะครูในที่ประชุมร่วมกันเสนอแนวทางพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โดยการพัฒนาบุคลากร 3 กิจกรรม ประกอบด้วย กิจกรรมที่ 1 การศึกษาดูงานโรงเรียนตัวอย่างที่โรงเรียนเลยพิทยาคม ซึ่งเป็นโรงเรียน ที่ผ่านการประเมินคุณภาพจากหน่วยงานภายนอกครบสามแล้ว และเป็นโรงเรียน ที่ได้รับรางวัลโรงเรียนรางวัลพระราชทาน เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน กิจกรรมที่ 2 การอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้ครูเกิดความรู้อย่างเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำโครงการและแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ส่วนการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนนั้น ดำเนินงานตามขอบข่ายของการประเมินคุณภาพภายนอกครบสาม ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ตามมาตรฐานที่ 1 กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน ตัวบ่งชี้ที่ 2 ประกอบด้วย

ผู้เรียนเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้เรียนเป็นนักเรียนที่ดีของโรงเรียน และผู้เรียนมีการบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม และกิจกรรมที่ 3 การนิเทศติดตามผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยสอดแทรกคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา โดยผู้บริหาร ประธานและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ฝ่ายวิชาการ

1.4 วางแผนกำหนดกิจกรรม โดยประชุมคณะครูในโรงเรียนทุกคน เพื่อวางแผนพัฒนาบุคลากรและกำหนดแนวทางพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2561 เวลา 15.30 - 16.30 น. ณ ห้องประชุมอาคาร 2 ซึ่งที่ประชุมได้วางแผนพัฒนาบุคลากร โดยการศึกษาดูงานที่โรงเรียนเลยพิทยาคม วันที่ 13 กรกฎาคม 2561 เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนเลยพิทยาคม โดยการสังเกต และสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน รายการที่สังเกตประกอบด้วย สภาพทั่วไปของโรงเรียนเลยพิทยาคม การปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียน การแต่งกาย และพฤติกรรมของนักเรียน ส่วนการสัมภาษณ์จะสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียนครูและนักเรียน เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนานักเรียนให้เป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ ผู้ปกครอง การเป็นนักเรียนที่ดี ของโรงเรียนและการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม และกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ดำเนินการวันที่ 26 - 27 กรกฎาคม 2561 เพื่อให้ผู้ร่วมวิจัยได้รู้แนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนและหลักการเขียนโครงการ การนิเทศติดตามผล การรายงานผลการปฏิบัติงาน กิจกรรมนิเทศติดตามผลจะเริ่มไปพร้อมๆ กับการดำเนินกิจกรรมพัฒนาบุคลากรและการดำเนินกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โดยคณะครูได้กำหนดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนไว้ 11 กิจกรรม ประกอบด้วย กิจกรรมหน้าเสาธง กิจกรรมโลกสวยด้วยมือเรา(กิจกรรม 5 ส.) กิจกรรมยิ้มไหว้ทักทายสวย กิจกรรมภาษาพาเพลิน กิจกรรมคนดีศรีดงมะไฟ กิจกรรมไหว้พระสวดมนต์ กิจกรรมแต่งกายดีมีวินัย กิจกรรมนั่งสมาธิ กิจกรรมขะนะนี้มีประโยชน์ กิจกรรมตาวิเศษ และกิจกรรมร่วมด้วยช่วยกันสร้างสรรค์ความดี โดยกำหนดให้นักเรียนของโรงเรียนดงมะไฟวิทยาทุกคนร่วมทำกิจกรรมทุกกิจกรรม โดยแสดงความเชื่อมโยงการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ แต่ละกิจกรรมมีความสอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามตัวบ่งชี้ทั้ง 3 ด้าน เพื่อให้เห็นภาพความชัดเจนมากยิ่งขึ้น ดังตาราง 7

ตาราง 7 แสดงความเชื่อมโยงระหว่างตัวบ่งชี้ และกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา

ตัวบ่งชี้	ความเชื่อมโยงระหว่างตัวบ่งชี้และกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา										
	กิจกรรมหน้าเสาธง	กิจกรรมโลกสวยด้วยมือเรา (กิจกรรม)	กิจกรรมยิ้มให้ทั่วทักทาย	กิจกรรมภาษาพาเพลิน	กิจกรรมคนดีศรีดงมะไฟ	กิจกรรมไหว้พระสวดมนต์	กิจกรรมแต่งกายดีมีวินัย	กิจกรรมนั่งสมาธิ	กิจกรรมขณะมีสิ่งประโชยชน์	กิจกรรมตักวิเศษ	กิจกรรมร่วมด้วยช่วยกันสร้างสรรค์
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1. นักเรียนเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ ผู้ปกครอง			✓			✓	✓				✓
2. นักเรียนเป็นนักเรียนที่ดีของโรงเรียน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
3. นักเรียนเป็นพลเมืองที่ดีของชุมชน และของชาติ	✓		✓								✓

สรุปได้ว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 11 กิจกรรม มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันกับตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 3 ด้าน คือ 1) ด้านนักเรียนเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ ผู้ปกครอง มีความเชื่อมโยงการจัดกิจกรรม ข้อที่ 3,6,7, และ 11 2) ด้านนักเรียนเป็นนักเรียนที่ดีของโรงเรียน มีความเชื่อมโยงการจัดกิจกรรมทั้ง 11 ข้อ 3) ด้านนักเรียนเป็นพลเมืองที่ดีของชุมชน และของชาติ มีความเชื่อมโยงในการจัดกิจกรรม ข้อที่ 1,3, และข้อ 11

2. ชั้นการปฏิบัติการ

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา ตามที่วางแผนไว้ โดยดำเนินการ ดังนี้

1. การพัฒนาบุคลากรเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา ดังนี้

1.1 การศึกษาดูงานโรงเรียนต้นแบบ ดำเนินการโดย ประสานกับผู้อำนวยการโรงเรียนเลยพิทยาคม เพื่อขอความอนุเคราะห์ศึกษาดูงานเกี่ยวกับการดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนตามตัวบ่งชี้ทั้ง 3 ด้าน คือ 1) ด้านนักเรียนเป็นลูกที่ดีของพ่อ แม่ ผู้ปกครอง 2) ด้านนักเรียนเป็นนักเรียนที่ดีของโรงเรียน และ 3) ด้านนักเรียนเป็นพลเมืองที่ดีของชุมชน และของชาติ ผู้อำนวยการโรงเรียนเลยพิทยาคม ได้ให้ความอนุเคราะห์ด้วยดีโดยจัดให้ศึกษาดูงานในวันที่ 13 กรกฎาคม 2561 ตั้งแต่เวลา 13.00 น. เป็นต้นไป จากการศึกษาดูงาน พบว่า โรงเรียนเลยพิทยาคม มีแผนงานการปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สามารถนำเป็นแบบอย่างและปรับใช้ให้เหมาะสมกับโรงเรียน เช่น โครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน โครงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพล รัชกาลที่ 9 ประกอบด้วย กิจกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม กิจกรรมน้องพี่ปลอดภัยห่างไกลอบายมุข กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในสถานศึกษา กิจกรรม TO BE NUMBER ONE กิจกรรมคัดแยกขยะ กิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ซึ่งกิจกรรมต่างๆ ที่ทางโรงเรียนกำหนดขึ้นใช้กระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบ OBEC QA เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ผู้เรียนมีทักษะการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต ดำเนินกิจกรรมตามโครงการโดยการประชุม วางแผน กำหนดหน้าที่และมอบหมายผู้รับผิดชอบ และดำเนินการตามแผนที่วางไว้ มีการนิเทศติดตาม ประเมินผลอย่างต่อเนื่อง สรุปและรายงานโครงการเป็นปัจจุบัน ผลจากการจัดกิจกรรมที่หลากหลายมีการดำเนินการที่เป็นระบบและต่อเนื่อง ดังตัวอย่างการสัมภาษณ์ เช่น

“...การที่ได้ชื่อว่าเป็นโรงเรียนที่มีการบริหารจัดการที่ดีได้นั้น ผลที่ปรากฏเห็นได้ชัดคือผลที่เกิดกับผู้เรียน ผู้เรียนจะต้องได้ประโยชน์สูงสุดจากการจัดการศึกษา ซึ่งนั่นคือโรงเรียนสามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ...”

(ผู้อำนวยการโรงเรียนต้นแบบ.สัมภาษณ์,2561)

“...นักเรียนเป็นบุคคลที่ครูต้องมีความเอาใจใส่ คอยดูแลให้ความช่วยเหลือ รวมไปถึงการส่งเสริมสนับสนุนให้เขาได้เรียนอย่างมีความสุขให้มากที่สุด เมื่อเขามีความสุขดีแล้ว สิ่งอื่นๆ ที่ดีก็จะติดตามมาเอง...”

(รองผู้อำนวยการในโรงเรียนต้นแบบ.สัมภาษณ์,2561)

“...การที่นักเรียนจะดีได้นั้น ย่อมต้องมีตัวอย่างที่ดีให้เขาได้ดู เมื่อเขาเห็นตัวอย่างที่ดีเขาก็จะปฏิบัติตาม แต่เมื่อไหร่ที่เขาเห็นตัวอย่างที่ไม่ดีแล้วลอกเรียนแบบ ก็จะทำให้เขาปฏิบัติในสิ่งที่ไม่ดีไปด้วย...”

(คณะครูโรงเรียนต้นแบบ.สัมภาษณ์,2561)

“...จากแผนการพัฒนาโรงเรียนที่ได้กำหนดไว้ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการศึกษา ซึ่งทางโรงเรียนได้มีการจัดกิจกรรมไว้อย่างหลากหลาย กิจกรรม ถ้าในการจัดกิจกรรมต่างๆเหล่านี้ มีประสิทธิภาพก็จะทำให้การดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาดีไปด้วย...”

(หัวหน้างานประกันคุณภาพโรงเรียนต้นแบบ..สัมภาษณ์,2561)

“...ระบบดูแลช่วยเหลือ ถือเป็นงานที่มีความสำคัญต่อนักเรียนเป็นอย่างมาก ถ้าเราทำระบบดูแลช่วยเหลือได้ดี คือเราสามารถช่วยให้นักเรียน ได้เรียนรู้และใช้ชีวิตทั้งในโรงเรียนและอยู่ที่บ้านได้อย่างมีความสุข นั้นหมายความว่า ระบบดูแลช่วยเหลือมีประสิทธิภาพ...”

(หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนต้นแบบ.สัมภาษณ์, 2561)

ตาราง 8 การสังเกตพฤติกรรมของครูในการศึกษาดูงานโรงเรียนต้นแบบ เพื่อพัฒนา
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23

รายการพฤติกรรมการสังเกต	ผลการสังเกต (N= 21)	
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ
1. การเตรียมความพร้อมในการศึกษาดูงาน	18	3
2. มีความสนใจขณะเข้าศึกษาดูงาน	20	1
3. มีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมศึกษาดูงาน	19	2
4. การซักถามและแสดงความคิดเห็นในการศึกษาดูงาน	18	3
5. การยอมรับฟังความคิดเห็นของวิทยากร	19	2
6. มีการจดบันทึกข้อมูล	17	4
7. ศึกษาดูงานตามกระบวนการด้วยความเรียบร้อย	20	1
8. มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมศึกษาดูงาน	19	2
9. ความเข้าใจในข้อมูลการศึกษาดูงาน	20	1
10. ความสามารถในการนำเสนอข้อมูลจากการศึกษาดูงาน	19	2
ร้อยละ	86.00	14.00

จากตาราง 8 สามารถสรุปได้ว่าการศึกษาดูงานในครั้งนี้คณะผู้ร่วมวิจัยร่วม
ศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม
คิดเป็นร้อยละ 86.00 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าคณะผู้วิจัยได้ให้ความสำคัญในการดำเนินการวิจัย
เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา เพื่อให้ นักเรียนมี
คุณลักษณะที่เหมาะสม

จากการเดินทางไปศึกษาดูงานที่โรงเรียนเลยพิทยาคมซึ่งเป็นโรงเรียนต้นแบบที่มีการบริหารจัดการโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามเป้าหมายหลักของโรงเรียน คือ การให้การศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ด้านนักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สามารถนำมาเป็นแบบอย่างในการพัฒนานักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยาได้ จากการศึกษาสังเกตพฤติกรรม จดบันทึก และสัมภาษณ์ครูผู้ร่วมวิจัย ผลที่เกิดขึ้นจากการศึกษาดูงานที่สามารถนำมาพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา ดังบทสัมภาษณ์ ดังนี้

“...โรงเรียนเลยพิทยาคม เป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพในการจัดการศึกษาที่ได้คุณภาพมาตรฐาน มีความน่าเชื่อถือเป็นอย่างมาก สมกับที่ได้รับรางวัลโรงเรียนพระราชทาน การได้เดินทางไปศึกษาดูงานในครั้งนี้ได้รับข้อมูลความรู้หลายอย่าง เช่น รูปแบบในการจัดการเรียนการสอน ให้มีคุณภาพ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีคุณภาพ ซึ่งความรู้ที่ได้รับในครั้งนี้จะได้นำไปพัฒนานักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา ในวันข้างหน้าให้มีคุณภาพ ค่ะ...”

(สตีโล ชุมปัญญา.สัมภาษณ์,2561)

“...จากการศึกษาข้อมูล เอกสารต่างๆ ของโรงเรียนเลยพิทยาคม ก็ได้ข้อมูลหลายอย่างที่จะนำไปปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรมของนักเรียน โดยเฉพาะการจัดกิจกรรมต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งบางอย่างโรงเรียนดงมะไฟวิทยายังขาดอยู่ ...”

(รัชวุฒิ เกตวงษา.สัมภาษณ์,2561)

“...ขอบคุณโรงเรียนดงมะไฟวิทยานะคะที่ได้นำคณะครูมาศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมที่เลยพิทยาคมในครั้งนี้ เดี่ยวจะนำความรู้จากการศึกษาดูงานไปพัฒนานักเรียนดงมะไฟวิทยาให้ดีกว่าเดิมค่ะ...”

(จันทนา ผ่านลำแดง.สัมภาษณ์,2561)

“...จากที่ผมได้พยายามศึกษาข้อมูลจากคณะครูฝ่ายกิจการนักเรียนของโรงเรียนเลยพิทยาคมในครั้งนี้ ก็พบว่ามีความแตกต่างจากโรงเรียนดงมะไฟวิทยาหลายอย่างครับ ซึ่งจากข้อแตกต่างที่รับรู้ได้เห็นก็จะพยายามนำไปปรับใช้โรงเรียนดงมะไฟวิทยาให้ได้มากที่สุดครับ...”

(สมชาย นามสอน.สัมภาษณ์,2561)

“...การศึกษาดูงานในครั้งนี้ ก็ได้รับข้อมูลความรู้หลายอย่างนะคะ ถ้าถามถึงความรู้ที่จะนำไปพัฒนานักเรียน เพื่อให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นคนดีนั้น ก็ได้แนวทางในการพัฒนาอยู่พอสมควร เช่น รูปแบบการจัดกิจกรรม การเรียนการ

สอน ก็จะนำความรู้ไปใช้กับนักเรียนที่โรงเรียนให้ดียิ่งขึ้นต่อไป...”

(จุฑาทิพย์ ชาปากดี.สัมภาษณ์,2561)

“...จากที่ได้ศึกษาข้อมูลจากฝ่ายกิจการนักเรียน ก็ได้รับความรู้หลายอย่างครับในการดูแลนักเรียน เช่นระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน การควบคุมพฤติกรรม รวมถึงการจัดกิจกรรมภายในโรงเรียน เป็นข้อมูลที่มีประโยชน์มากครับ ก็จะนำความรู้จากการศึกษาดูงานไปช่วยพัฒนานักเรียนโรงเรียนดงมะไฟให้มีคุณภาพเหมือนกับโรงเรียนที่มาศึกษาดูงานครับ...”

(จิระ ราชโยธา.สัมภาษณ์,2561)

1.2 การอบรมเชิงปฏิบัติการ

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้จัดทำโครงการ การอบรมเชิงปฏิบัติการ พัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

1.2.1 เขียนโครงการ และเสนอขออนุมัติโครงการการอบรมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา ตามลำดับขั้น

1.2.2 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ พัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา

1.2.3 ประสานงานกับวิทยากร บุคลากร และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

1.2.4 ดำเนินการอบรมเชิงปฏิบัติการตามกำหนดการ ดังตาราง 9

ตาราง 9 แสดงกำหนดการ การอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 23

วัน/เดือน/ปี	เวลา	กิจกรรมการดำเนินการ
26 กรกฎาคม 2561	07.30 – 08.30 น.	- ลงทะเบียน
	08.30 – 09.00 น.	- พิธีเปิดการอบรมเชิงปฏิบัติการ
	09.00 – 10.30 น.	- การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาสถานศึกษา วิทยากร (ดร.เฉลิมเกียรติ แก้วกนก)
	10.30 – 10.45 น.	- พักรับประทานอาหารว่าง
	10.45 – 12.00 น.	- ความสำคัญของการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ วิทยากร (ดร.เฉลิมเกียรติ แก้วกนก)
	12.00 – 13.00 น.	- พักรับประทานอาหารกลางวัน
	13.00 – 14.30 น.	- การเขียนแผนการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียน
	14.30 – 14.45 น.	- พักรับประทานอาหารว่าง
	14.45 – 16.30 น.	- ผู้ร่วมวิจัยร่วมกันเขียนแผนพัฒนาคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ของนักเรียนร่วมกัน (จัดกลุ่ม) นำเสนอ
27 กรกฎาคม 2561	08.30 – 10.30 น.	- หลักการนิเทศติดตามผลการดำเนินงานเพื่อการ พัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ วิทยากร (ดร.เฉลิมเกียรติ แก้วกนก)
	10.30 – 10.45 น.	- พักรับประทานอาหารว่าง
	10.45 – 12.00 น.	- แนวทางการพัฒนาและการรายงานผลการพัฒนา คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน วิทยากร (ดร.เฉลิมเกียรติ แก้วกนก)
	12.00 – 13.00 น.	- พักรับประทานอาหารกลางวัน
	14.45 – 16.30 น.	- แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ตอบข้อซักถาม - พิธี ปิดมอบเกียรติบัตร

การพัฒนาบุคลากรเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนดงมะไฟวิทยา ผู้ร่วมวิจัยได้ร่วมกันปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการที่กำหนดไว้ โดยการอบรมเชิงปฏิบัติการ ใช้งบประมาณจากเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใช้เวลาในการอบรม 2 วัน คือ ระหว่างวันที่ 26 – 27 กรกฎาคม 2561 ณ ห้องประชุม อาคาร 2 โรงเรียนดงมะไฟวิทยา มีผู้ที่เข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการ ครึ่งนี้ จำนวน 21 คน ประกอบด้วย ผู้วิจัย 1 คน ผู้ร่วมวิจัย จำนวน 21 คน และวิทยากรให้ความรู้ คือ ดร. เฉลิมเกียรติ แก้วกนก ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนไผ่ใหญ่ศึกษา จังหวัดอำนาจเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ดำเนินการดังนี้

1. การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการวันที่ 1 คือ วันที่ 26 กรกฎาคม 2561 เริ่มตั้งแต่เวลา 07.30 น. ถึงเวลา 16.30 น. ภาคเช้าวิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์และการประเมินคุณภาพรอบสาม หลักการเขียนแผนพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ผู้ร่วมวิจัยร่วมกันกำหนดกิจกรรมและเขียนแผนพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน และเปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ซักถามปัญหาข้อสงสัย

2. การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการวันที่ 2 คือวันที่ 27 กรกฎาคม 2561 เริ่มตั้งแต่เวลา 08.30 น. ถึงเวลา 16.30 น. ภาคเช้า หลักการการนิเทศติดตามผล การรายงานผล การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ซักถาม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นพิธีปิด มอบเกียรติบัตรและปิดการอบรมเชิงปฏิบัติการ

การอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการประเมินคุณภาพของสำนักงานประเมินและรับรองมาตรฐานดีขึ้นไป สามารถกำหนดกิจกรรมและเขียนโครงการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนได้อย่างดี ดังตัวอย่างการสัมภาษณ์ดังนี้

“...ผู้เข้าร่วมรับการอบรมในครั้งนี้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี มีการทำกิจกรรมร่วมกัน มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ซึ่งการอบรมในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งถ้าผู้เข้าร่วมอบรมนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้กับนักเรียนให้มีความเหมาะสมต่อไป...”

(ดร. เฉลิมเกียรติ แก้วกนก. สัมภาษณ์, 2561)

“...การเข้าอบรมในครั้งนี้ ได้รับความรู้ และมีความเข้าใจในเนื้อหาของ การอบรมที่เป็นประโยชน์ จะนำเอาความรู้ที่ได้จากการอบรมไปพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดีต่อไปในอนาคต...”

(ครรรชิต พลไชย สัมภาษณ์, 2561)

“...;วิทยากรให้ความรู้ได้ดีมาก ทำให้เกิดความเข้าใจการจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียน จะนำไปพัฒนานักเรียนในโอกาสต่อไป...”

(ฉวีวรรณ การุญ สัมภาษณ์, 2561)

“...ขอบคุณท่านวิทยากรนะค่ะ ที่มาให้ความรู้ ได้ทำกิจกรรมทั้งวันเลย เดี่ยวจะเอาความรู้ที่ได้ไปขยายผลพัฒนานักเรียนอีกทีค่ะ...”

(ณภัทร ธาณัญชยพงษ์ สัมภาษณ์, 2561)

“...ดีใจนะค่ะที่ได้เข้าอบรมการพัฒนานักเรียนในครั้งนี้ค่ะ ได้รับความรู้ดีมากเลยค่ะ จะนำความรู้ไปพัฒนานักเรียนไม่ให้คุณวิทยากรผิดหวังค่ะ ขอขอบคุณค่ะ...”

(วรุณศิริ สุรกิจบวร สัมภาษณ์, 2561)

และจากการสังเกตผู้ร่วมวิจัย ในการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา ดังตาราง 10

ตาราง 10 การสังเกตพฤติกรรมของครูในการอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์นักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา

รายการพฤติกรรมการสังเกต	ผลการสังเกต (N= 21)	
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ
1. เข้ารับการอบรมตรงเวลา	18	3
2. การเตรียมเอกสารสำหรับการเข้าอบรม	19	2
3. มีความสนใจขณะอบรม	19	2
4. ซักถามและแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์	18	3
5. มีความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรม	19	2
6. มีการจดบันทึก	17	4
7. มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรม	21	-
8. ออกจากห้องอบรมตรงเวลา	20	1
ร้อยละ	89.88	10.11

จากตาราง 10 สามารถสรุปได้ว่าการอบรมเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้คณะผู้ร่วมวิจัยเข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ให้ความ

ร่วมมือในการทำกิจกรรมคิดเป็นร้อยละ 89.88 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าคณะผู้วิจัยได้ให้ความสำคัญในการดำเนินการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา เพื่อให้ นักเรียนมีคุณลักษณะที่เหมาะสม

และจากการสอบถามความพึงพอใจของผู้ร่วมวิจัย หลังจากการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียน ดงมะไฟวิทยา ดังตาราง 11

ตาราง 11 แสดงความพึงพอใจต่อการอบรมเชิงปฏิบัติการ ของผู้ร่วมวิจัยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา

รายการ	ค่าสถิติ (N=21)		แปลความ
	\bar{x}	S.D.	
1.สถานที่ที่ใช้ในการอบรมมีความเหมาะสม	4.50	0.73	มาก
2.หัวข้อในการอบรมเหมาะสม	4.56	0.62	มากที่สุด
3.วิทยากรที่ให้ความรู้	4.46	0.57	มาก
4.เอกสารประกอบการอบรม	4.43	0.56	มาก
5.ความรู้ความสามารถของวิทยากร	4.53	0.50	มากที่สุด
6.ระยะเวลาในการอบรม	4.80	0.40	มากที่สุด
7.ความรู้หลังการอบรม	4.80	0.40	มากที่สุด
8.การนำความรู้ไปใช้ในการพัฒนานักเรียน	4.56	0.50	มากที่สุด
9.การจัดอบรมในครั้งต่อไป	4.50	0.57	มาก
รวม	4.57	0.09	มากที่สุด

จากตาราง 11 สรุปได้ว่า ความพึงพอใจต่อการอบรมเชิงปฏิบัติการของผู้ร่วมวิจัย เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{x} = 4.57$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ผู้ร่วมวิจัย มีความพึงพอใจสูงสุด ได้แก่ ระยะเวลาในการอบรม ความรู้หลังการอบรม ($\bar{x} = 4.80$) ระดับความพึงพอใจรองลงมา ได้แก่ หัวข้อในการอบรมเหมาะสม ความรู้หลังการอบรม การนำความรู้ไปใช้ในการพัฒนานักเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากันที่ ($\bar{x} = 4.56$) ส่วนระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด ได้แก่ เอกสารประกอบการอบรม ($\bar{x} = 4.43$) สรุปว่า ผู้ร่วมวิจัยมีระดับความพึงพอใจต่อการอบรมเชิงปฏิบัติการ อยู่ในระดับ มากที่สุด

1.3 การนิเทศติดตามผล เป็นการนิเทศแบบให้คำชี้แนะเพื่อเพิ่ม

ศักยภาพ ผู้ร่วมวิจัยให้สามารถจัดกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา โดยมีการวางแผนที่จะนิเทศการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีขั้นตอนหลักสำคัญอยู่ 3 ขั้นตอน ตามแนวทางของสำนักทดสอบทางการศึกษา (2553 : 2 – 10) ประกอบด้วย 1) การเตรียมการก่อนการให้คำชี้แนะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเพื่อช่วยให้ครูสามารถพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่องในสภาวะแวดล้อมต่างๆ และสามารถแก้ไขปัญหาอุปสรรคโดยทางโรงเรียนได้มอบหมายให้ผู้อำนวยการโรงเรียน ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน และหัวหน้าฝ่ายวิชาการเป็นผู้นิเทศ การจัดกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา 2) การดำเนินการให้คำชี้แนะเป็นขั้นตอน ที่ผู้นิเทศช่วยให้ครูนำความรู้ความเข้าใจที่มีอยู่ หรือที่ได้รับจากการศึกษาดูงาน และการอบรมเชิงปฏิบัติการไปปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จตามศักยภาพหรือความสามารถของครูแต่ละคนทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิด เช่น การสังเกตการจัดกิจกรรม พิจารณาผลของพฤติกรรมนักเรียนร่วมกับครูซึ่งเป็นการพัฒนาในบริบทการทำงานในสถานศึกษา และ 3) การสรุปผลการนิเทศติดตามผล เป็นการสรุปผลการนิเทศ เพื่อให้ได้หลักการสำคัญมาปรับปรุงหรือพัฒนาการจัดกิจกรรมต่อไป มีการวางแผนที่จะกลับมานิเทศอีกครั้ง

ผู้ร่วมวิจัยสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หรือสอดแทรกกิจกรรมอันพึงประสงค์ของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตาราง 12 ผลการนิเทศติดตามครูผู้สอน ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อสอดแทรกการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ นักเรียน โรงเรียนดงมะไฟวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23

รายการ	ค่าสถิติ (N=21)		แปลความ
	\bar{x}	S.D.	
ด้านหลักสูตร			
1.มีการนำหลักสูตรแกนกลางมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน	4.44	0.70	มาก
2.จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	4.05	0.41	มาก
3.จัดทำหลักสูตรที่สอดแทรกคุณลักษณะอันพึงประสงค์	4.33	0.59	มาก
4.มีการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนในสภาพปัจจุบัน	4.50	0.51	มาก
ค่าเฉลี่ยรวมด้านหลักสูตร	4.33	0.55	มาก
ด้านการจัดทำแผนการเรียนการสอน			
5.จัดทำแผนการสอนทุกรายวิชา	4.00	0.61	มาก
6.แผนการสอนมีการสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์	4.38	0.50	มาก
7.นำแผนการสอนมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนจริง	4.44	0.61	มาก
ค่าเฉลี่ยรวมการจัดทำแผนการเรียนการสอน	4.27	0.57	มาก
ด้านสื่อการเรียนการสอน			
8.มีการจัดทำสื่อการเรียนการสอน	4.27	0.46	มาก
9.สื่อการสอนมีการสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์	4.55	0.61	มากที่สุด
10.นำสื่อการสอนมาใช้ในการเรียนการสอนจริง	4.33	0.68	มาก
11.ปรับปรุงและพัฒนาสื่อการเรียนการสอนอยู่เสมอ	4.22	0.42	มาก
ค่าเฉลี่ยรวมด้านสื่อการเรียนการสอน	4.34	0.54	มาก

ตาราง 12 (ต่อ)

รายการ	ค่าสถิติ (N=21)		แปลความ
	\bar{x}	S.D.	
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน			
12.จัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้	4.38	0.50	มาก
13.จัดการเรียนการสอนโดยสอดคล้องเนื้อหาเกี่ยวกับ คุณลักษณะอันพึงประสงค์	4.33	0.59	มาก
14.จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.50	0.51	มาก
ค่าเฉลี่ยรวมด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.40	0.53	มาก
ด้านการวัดและประเมินผล			
15.วัดและประเมินผลตามสภาพจริง	4.50	0.51	มาก
16.วัดและประเมินผลด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์	4.53	0.59	มากที่สุด
17.วัดและประเมินผลตามกระบวนการ	4.16	0.38	มาก
18.วัดและประเมินผลเป็นรายบุคคล	4.33	0.48	มาก
ค่าเฉลี่ยรวมด้านการวัดและประเมินผล	4.38	0.49	มาก
ด้านครูผู้สอน			
19.เตรียมความพร้อมก่อนทำการเรียนการสอน	4.27	0.75	มาก
20.สอนโดยสอดคล้องคุณลักษณะอันพึงประสงค์	4.5	0.51	มาก
21.สอนโดยใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสม	4.22	0.54	มาก
22.ศึกษาหาความรู้พัฒนาตนเองอยู่เสมอ	4.61	0.60	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวมด้านครูผู้สอน	4.35	0.10	มาก
ค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน	4.34	0.46	มาก

จากตาราง 12 สรุปได้ว่า ผลการประเมินครูผู้สอน เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา โดยภาพรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.34$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักสูตรโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ข้อที่ 4 มีการพัฒนา

หลักสูตรให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนในสภาพปัจจุบัน ($\bar{x} = 4.50$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ ข้อที่ 2 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.05$) ด้านการจัดทำแผนการเรียนการสอนโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.27$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ข้อที่ 7 นำแผนการสอนมาใช้ในการจัดการเรียนรู้จริง ($\bar{x} = 4.44$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ ข้อที่ 5 จัดทำแผนการสอนทุกรายวิชา ($\bar{x} = 4.00$) ด้านสื่อการเรียนการสอนโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.34$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ข้อที่ 9 สื่อการสอนมีการสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ($\bar{x} = 4.55$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ ข้อที่ 11 ปรับปรุงและพัฒนาสื่อการสอนอยู่เสมอ ($\bar{x} = 4.22$) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ข้อที่ 14 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{x} = 4.50$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ ข้อที่ 13 จัดการเรียนการสอนโดยสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ($\bar{x} = 4.33$) ด้านการวัดและประเมินผลโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.38$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ข้อที่ 16 วัดและประเมินผลด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ($\bar{x} = 4.53$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ ข้อที่ 17 การวัดและประเมินผลตามกระบวนการ ($\bar{x} = 4.16$) ด้านครูผู้สอนโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.35$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ข้อที่ 22 ศึกษาหาความรู้พัฒนาตัวเองอยู่เสมอ ($\bar{x} = 4.61$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ ข้อที่ 21 สอนโดยใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสม ($\bar{x} = 4.22$) สรุปผลการนิเทศติดตามครูผู้สอนในการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ เพื่อสอดแทรกการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก

ตาราง 13 ผลการประเมินครูในการศึกษาดูงานโรงเรียนต้นแบบ โรงเรียนเลยพิทยาคม

รายการ	ค่าสถิติ (N=21)		แปลความ
	\bar{x}	S.D.	
1.มีความพร้อมพร้อมในการเข้าศึกษาดูงาน	4.1	0.60	มาก
2.มีความตั้งใจในการศึกษาข้อมูลเพื่อการพัฒนา	4.13	0.62	มาก
3.มีความเข้าใจในข้อมูลจากการศึกษาดูงาน	4.33	0.71	มาก
4.ซักถามและแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา	4.3	0.65	มาก
5.มีความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมการศึกษาดูงาน	4.5	0.62	มาก
6.มีการจดบันทึกข้อมูลจากการศึกษาดูงาน	4.5	0.57	มาก
7.มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์	4.33	0.47	มาก
8.นำข้อมูล ความรู้ จากการศึกษาดูงานมาใช้เกี่ยวกับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน	4.53	0.57	มากที่สุด
9.ครูมีการพัฒนาตนเอง เพื่อการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์	4.46	0.57	มาก
10.ครูมีเจตคติที่ดีขึ้น จากการศึกษาดูงานเพื่อการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน	4.83	0.37	มากที่สุด
รวม	4.40	0.09	มาก

จากตาราง 13 สรุปได้ว่า ผลการประเมินครูผู้ร่วมวิจัยในการศึกษาดูงานโรงเรียนต้นแบบ เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา โดยภาพรวม อยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 4.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีผลการประเมินสูงสุด ได้แก่ ด้านครูผู้สอน ข้อที่ 10 ครูมีเจตคติที่ดีขึ้น จากการศึกษาดูงานเพื่อการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ($\bar{x} = 4.83$) ผลการประเมินในระดับรองลงมา ได้แก่ ข้อที่ 8 นำข้อมูล ความรู้ จากการศึกษาดูงานมาใช้เกี่ยวกับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ($\bar{x} = 4.53$) ส่วนระดับการประเมินน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อที่ 1 มีความพร้อมพร้อมในการเข้าศึกษาดูงาน ($\bar{x} = 4.10$) สรุปว่า ครูผู้ร่วมวิจัยมีระดับ

ผลการประเมินในด้านต่างๆ อยู่ในระดับมาก

2. การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน คณะครู ได้กำหนด กิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนไว้ 11 กิจกรรม ประกอบด้วย กิจกรรมหน้าเสาธง กิจกรรมโลกสวยด้วยมือเรา(กิจกรรม 5 ส.) กิจกรรมยิ้มไหว้ทักทายสวย กิจกรรมภาษาพาเพลิน กิจกรรมคนดีศรีดงมะไฟ กิจกรรมไหว้พระสวดมนต์ กิจกรรมแต่งกายดีมีวินัย กิจกรรมนั่งสมาธิ กิจกรรมขณะนี้มีประโยชน์ กิจกรรมตาวិเศษ กิจกรรมตาวิเศษ และกิจกรรมร่วมด้วยช่วยกันสร้างสรรค์ความดีแต่ละกิจกรรมดำเนินการ ดังนี้

2.1 กิจกรรมหน้าเสาธง เป็นการปลูกฝังพัฒนาจิตใจของนักเรียน ให้เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน โดยปฏิบัติกิจกรรมในตอนเช้าก่อนเข้าชั้นเรียนและเข้าแถวก่อนกลับบ้านในตอนเลิกเรียน เพื่อฝึกความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย การตรงต่อเวลา โดยครูและนักเรียนร่วมกันสวดมนต์ไหว้พระตามหลักปฏิบัติของพุทธศาสนิกชน ยืนสงบนิ่ง แผ่เมตตา และคุณครูที่ได้รับมอบหมายตามเวรประจำวัน ให้การอบรมคุณธรรม จริยธรรม ตามตารางที่กำหนดไว้ ให้แก่นักเรียนโดยได้ใช้คำพูดที่ไพเราะ ชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจถึงผลดีจากการเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรมและผลเสียจากการขาดคุณธรรมจริยธรรมทำให้นักเรียนมีความเข้าใจและปรับเปลี่ยน พฤติกรรมให้ดีขึ้น ซึ่งเริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2561 ถึงวันที่ 28 กันยายน 2561 ระหว่างเวลา 08.10 น. ถึง 08.30 น. ดังตาราง 14

ตาราง 14 การอบรมนักเรียนหน้าเสาธง เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนดงมะไฟวิทยา

วัน	วันที่/เดือน/ปี	หัวข้อการอบรม	ผู้ให้การอบรม	คุณลักษณะ บ่งชี้ 3 ด้าน		
				1	2	3
พุธ	1 สิงหาคม 61	ระเบียบวินัย การแต่งกาย	นายรัชวุฒิ เกตวงษา	✓	✓	✓
พฤหัสบดี	2 สิงหาคม 61	ความสะอาดเรียบร้อย ห้องเรียน	นายสุวิทย์ เขตชมภู		✓	
ศุกร์	3 สิงหาคม 61	การประพฤติตัวเป็นนักเรียนที่ดี	นายชโลมพันธ์ จันทรคามคำ		✓	

ตาราง 14 (ต่อ)

วัน	วันที่/เดือน/ปี	หัวข้อการอบรม	ผู้ให้การอบรม	คุณลักษณะ บ่งชี้ 3 ด้าน		
				1	2	3
จันทร์	6 สิงหาคม 61	การเข้าร่วมกิจกรรม และการบำเพ็ญ ประโยชน์	นายรัชวุฒิ เกตวงษา			✓
อังคาร	7 สิงหาคม 61	การมีระเบียบวินัยใน การเดินเป็นแถว	นายสมชาย นามสอน		✓	
พุธ	8 สิงหาคม 61	การแต่งกายให้ถูก ระเบียบ	นายรัชวุฒิ เกตวงษา		✓	
พฤหัสบดี	9 สิงหาคม 61	การทำกิจกรรม 5 ส.	นายสุวิทย์ เขตชมภู		✓	
ศุกร์	10 สิงหาคม 61	ความตรงต่อเวลาใน การทำกิจกรรมหน้า เสาธง	นายชโลมพันธ์ จันทร์คามาคำ		✓	
อังคาร	14 สิงหาคม 61	ความรับผิดชอบด้าน การเรียน	นายครรชิต พลไชย		✓	
พุธ	15 สิงหาคม 61	การแก้ไขผลการ เรียน การตั้งใจเรียน	นายธนพงษ์ จิตมาตย์		✓	
พฤหัสบดี	16 สิงหาคม 61	การแก้ไขพฤติกรรม การมาสาย	นายรัชวุฒิ เกตวงษา	✓	✓	
ศุกร์	17 สิงหาคม 61	การบริหารจัดการ ขยะในโรงเรียน	นายสุวิทย์ เขตชมภู		✓	
จันทร์	20 สิงหาคม 61	การจัดระเบียบแถว การไหว้พระสวด มนต์	นายชโลมพันธ์ จันทร์คามาคำ		✓	
อังคาร	21 สิงหาคม 61	การช่วยกันทำ กิจกรรมหน้าเสาธง	นายรัชวุฒิ เกตวงษา		✓	

ตาราง 14 (ต่อ)

วัน	วันที่/เดือน/ปี	หัวข้อการอบรม	ผู้ให้การอบรม	คุณลักษณะ บ่งชี้ 3 ด้าน		
				1	2	3
อังคาร	21 สิงหาคม 2561	การช่วยกันทำ กิจกรรมหน้าเสาธง	นายรัชวุฒิ เกตวงษา		✓	
พุธ	22 สิงหาคม 2561	ความร่วมมือในการ ทำกิจกรรมใน โรงเรียน	นายสุวิทย์ เขตขมภู		✓	
พฤหัสบดี	23 สิงหาคม 2561	ความซื่อสัตย์ ซื่อตรง	นายรัชวุฒิ เกตวงษา	✓	✓	✓
ศุกร์	24 สิงหาคม 2561	ความรับผิดชอบต่อ หน้าที่	นายสุวิทย์ เขตขมภู	✓	✓	✓
จันทร์	27 สิงหาคม 2561	ความสะอาดของ ห้องเรียน	นายชโลมพันธ์ จันทร์คามคำ		✓	
อังคาร	28 สิงหาคม 2561	จิตอาสา	นายสุวิทย์ เขตขมภู			✓
พุธ	29 สิงหาคม 2561	การเป็นแบบอย่างที่ดี การร้องเพลงชาติ	นายสมชาย นามสอน		✓	
พฤหัสบดี	30 สิงหาคม 2561	ระเบียบวินัย ตรงต่อ เวลา	นายรัชวุฒิ เกตวงษา		✓	✓
ศุกร์	31 สิงหาคม 2561	การตั้งใจเรียน ใฝ่รู้ใฝ่ เรียน	นายครรชิต พลไชย		✓	
จันทร์	3 กันยายน 2561	ความสามัคคี มีวินัย	นายสมชาย นามสอน		✓	✓
อังคาร	4 กันยายน 2561	การรักษาความ สะอาดเขตพื้นที่ รับผิดชอบ			✓	

ตาราง 14 (ต่อ)

วัน	วันที่/เดือน/ปี	หัวข้อการอบรม	ผู้ให้การอบรม	คุณลักษณะ บ่งชี้ 3 ด้าน		
				1	2	3
พุธ	5 กันยายน 2561	การแต่งกาย	นายรัชวุฒิ เกตวงษา		✓	
พฤหัสบดี	6 กันยายน 2561	การดำเนินการแก้ไข ผลการเรียน	นายครรชิต พลไชย		✓	
ศุกร์	7 กันยายน 2561	การปฏิบัติตัวเป็น นักเรียนที่ดี	นายสุวิทย์ เขตขมภู		✓	
จันทร์	10 กันยายน 2561	ความเป็นพลเมืองที่ดี	นายชโลมพันธ์ จันทร์คามคำ			✓
อังคาร	11 กันยายน 2561	การร่วมกิจกรรม ภายในโรงเรียน	นายรัชวุฒิ เกตวงษา		✓	
พุธ	12 กันยายน 2561	การไหว้พระสวด มนต์	นายชโลมพันธ์ จันทร์คามคำ	✓	✓	✓
พฤหัสบดี	13 ธันวาคม 2561	ระเบียบวินัย ตรวจ เครื่องแต่งกาย	นายรัชวุฒิ เกตวงษา		✓	
ศุกร์	14 กันยายน 2561	ความสามัคคี ความ เสียสละ	นายสุวิทย์ เขตขมภู			✓
จันทร์	17 กันยายน 2561	การฝึกสมาธิ	นายชโลมพันธ์ จันทร์คามคำ		✓	
อังคาร	18 กันยายน 2561	ข้อควรปฏิบัติในการ เรียน	นายธนพงษ์ จิตมาตย์		✓	
พุธ	19 กันยายน 2561	แบบอย่างที่ดีมีค่า กว่าคำสอน	นายสมชาย นามสอน	✓		

ตาราง 14 (ต่อ)

วัน	วันที่/เดือน/ปี	หัวข้อการอบรม	ผู้ให้การอบรม	คุณลักษณะ บ่งชี้ 3 ด้าน		
				1	2	3
พฤหัสบดี	20 กันยายน 2561	การมาโรงเรียนให้ตรง เวลา	นายรัชวุฒิ เกตวงษา	✓	✓	
ศุกร์	21 กันยายน 2561	การบำเพ็ญประโยชน์	นายสุวิทย์ เขตขมภู			✓
จันทร์	24 กันยายน 2561	การเข้าร่วมกิจกรรม ไหว้พระสวดมนต์	นายชโลมพันธ์ จันทร์คามคำ		✓	
อังคาร	25 กันยายน 2561	การบำเพ็ญประโยชน์ ต่อสังคม	นายศรรชิต พลไชย			✓
พุธ	26 กันยายน 2561	การมีส่วนร่วมและเข้า ร่วมกิจกรรมของ โรงเรียน	นายสมชาย นามสอน		✓	
พฤหัสบดี	27 กันยายน 2561	การประพฤติปฏิบัติ ตัวในโอกาสต่างๆ	นายรัชวุฒิ เกตวงษา			✓
ศุกร์	28 กันยายน 2561	การจัดระเบียบของ ห้องเรียน ความ สะอาดเขตพื้นที่ รับผิดชอบ	นายสุวิทย์ เขตขมภู		✓	

2.2 กิจกรรมโลกสวยด้วยมือเรา (กิจกรรม 5 ส.) เป็นกิจกรรมที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เกี่ยวกับความรับผิดชอบในหน้าที่ เพื่อปลูกฝังให้นักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา รู้จักรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน โดยทางโรงเรียนได้จัดเขตพื้นที่รับผิดชอบให้นักเรียนแต่ละห้องร่วมกันดูแลทำความสะอาด และจัดตกแต่งพื้นที่ที่ได้รับมอบหมายนั้นให้ร่มรื่นสวยงาม โดยเริ่มทำกิจกรรม ในตอนเช้า เมื่อนักเรียนมาถึงโรงเรียน เวลาประมาณ 07.30 – 08.00 น.และเวลาก่อนเลิกเรียน ของทุกวัน ดังตาราง 15

ตาราง 15 เขตพื้นที่ที่รับผิดชอบทำความสะอาดและจัดตกแต่งพื้นที่ที่ได้รับมอบหมาย
ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา

นักเรียน ระดับชั้น	บริเวณพื้นที่ที่รับผิดชอบ	ครูที่ปรึกษา	คุณลักษณะ บ่งชี้ 3 ด้าน		
			1	2	3
ชั้น ม.1/1	บริเวณโดยรอบโรงอาหาร สนาม ฝึกซ้อมมวย	1. นางสาววิตรี ท่อนทอง		✓	
ชั้น ม.1/2	บริเวณโดยรอบโรงฝึกงาน อาคาร อุตสาหกรรม อาคารคหกรรม	1. นางศรินยา สุตะโคตร 2. นายอรรถพล พิมพา		✓	
ชั้น ม.1/3	บริเวณสวนหย่อมด้านหน้า อาคาร 3 ฝั่งทิศตะวันตก	1. นางวิมลพรรณ มงกุฎทอง 2. นายรณชัย บังอุทา		✓	
ชั้น ม.1/4	บริเวณสวนหย่อมหน้าห้องน้ำ หญิง ต้นยางใหญ่	1. นางสาวสดีใส ชุมปัญญา		✓	
ชั้น ม.2/1	บริเวณสวนหย่อมหน้าอาคาร 2 ร่องน้ำ บริเวณศาลา แปะเหลี่ยม	1. นายเชษฐชาติ บุระเนตร 2. นางสาวสุมาลิน อังมีพิษ		✓	
ชั้น ม.2/2	บริเวณหอประชุม ด้านหน้า และ ด้านหลังหอประชุม	1. นายเสน่ห์ ชุมปัญญา 2. นายสมชาย นามสอน		✓	
ชั้น ม.2/3	บริเวณสวนหย่อมด้านหน้า อาคาร 3 ฝั่งทิศตะวันออก	1. นายธนพงษ์ จิตมาตย์ 2. นางสาวจิตาภา ทัดคร		✓	
ชั้น ม.2/4	บริเวณต้นจามจุรี สนาม เปิดอง ลานคอนกรีต	1. นางฉวีวรรณ การุญ		✓	
ชั้น ม.3/1	บริเวณสนามหญ้าสนามตะกร้อ ต้นยางใหญ่	1. นายชันณรงค์ โคตรชุม 2. นางรุปณีย์ โคตรชุม		✓	
ชั้น ม.3/2	บริเวณที่นั่งม้าหินอ่อน ใต้ต้น โพธิ์	1. นางสาววรรณศิริ สุรกิจบวร		✓	
ชั้น ม.3/3	บริเวณด้านหลังอาคาร 3 ฝั่ง ทิศตะวันตก	1. นางจิราภรณ์ นาถโคษา 2. นางสาวนฤมล ศรีเทียน		✓	
ชั้น ม.3/4	บริเวณด้านหลังอาคาร 3 ฝั่ง ทิศตะวันออก	1. นายจิระ ราชโยธา 2. นางสาวณภัทร ธัญญพพงษ์		✓	

ตาราง 15 (ต่อ)

นักเรียน ระดับชั้น	บริเวณพื้นที่ที่รับผิดชอบ	ครูที่ปรึกษา	คุณลักษณะ บ่งชี้ 3 ด้าน		
			1	2	3
ชั้น ม.4/1	บริเวณโรงจอด รถจักรยานยนต์	1. นายพหล สุขโข 2. นางนฤมล เตชสุนทรกุล		✓	
ชั้น ม.4/2	บริเวณโรงจอดรถครู ด้านข้าง อาคาร 1 ฝั่งทิศตะวันออก	1. นายรัชวุฒิ เกตวงษา 2. นางสาวจุฑาทิพย์ ชาปากดี		✓	
ชั้น ม.5/1	บริเวณด้านหน้าอาคาร 1 ร่อง น้ำ สวนหย่อม	1. นางจันทนา ผ่านลำแดง 2. นางสาวสุภาวดี แก้วก่า		✓	
ชั้น ม.5/2	บริเวณโดยรอบ อาคาร 2	1. นายชโลมพันธ์ จันท์คามคำ 2. นางสาววราภรณ์ เกลี้ยงกลิ่น		✓	
ชั้น ม.6/1	บริเวณสวนหย่อมด้านหลัง อาคาร 1	1. นายประจวบ พันทา 2. นายครรชิต พลไชย		✓	
ชั้น ม.6/2	บริเวณทางเข้าโรงเรียน ร่อง น้ำ หอพระ	1. นายสุวิทย์ เขตชมภู		✓	
ชั้น ม.6/3	บริเวณมาหินอ่อนด้านข้าง อาคาร 2 สวนหย่อม	1. นายเสน่ห์ ลดาพงษ์		✓	

2.3 กิจกรรมยิ้มไหว้ทักทาย กิจกรรมยิ้มไหว้ทักทาย เป็นกิจกรรมพัฒนา
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้ที่สุภาพ
มีสัมมาคารวะรู้จักการไหว้ทักทายกัน การทำความเคารพผู้ใหญ่หรือผู้ที่สูงวัยกว่าเพื่อให้
เกียรติบุคคลที่สูงวัยกว่าตน ผลจากการดำเนินกิจกรรมยิ้มไหว้ทักทาย ทำให้นักเรียนเป็น
ผู้สุภาพเรียบร้อย ด้วยการแสดงออกทางกายและวาจา โดย 1) เริ่มทำกิจกรรมตั้งแต่เดิน
ทางเข้ามาในบริเวณโรงเรียน ไหว้ครูและนักเรียนที่เป็นคณะกรรมการนักเรียนที่ยืนรอรับ
นักเรียนในตอนเช้าและช่วงทำกิจกรรมหน้าเสาธง 2) หลังจากร้องเพลงชาติ สวดมนต์

ไหว้พระแล้วผู้นำนักเรียนจะให้ห้องชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ไหว้ทักทายที่ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในขณะที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และตอนปลาย กล่าวทักทายซึ่งกันและกัน ทั้งรุ่นพี่และรุ่นน้องก็จะพนมมือรับไหว้ 3) หลังจากนั้นทุกคนก็จะไหว้คุณครู คุณครูก็จะรับไหว้นักเรียน เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2561 ถึงวันที่ 26 กันยายน 2561 หลังจากทำกิจกรรมแล้วก็จะเป็นที่หน้าห้องครูเวรประจำวันให้โอวาท อบรมนักเรียนตามความเหมาะสม

2.4 กิจกรรมภาษาพาเพลิน เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เกี่ยวกับการฝึกการอ่านออกเสียง โดยให้นักเรียนได้ศึกษาข้อมูลในเรื่องที่สนใจแล้วนำมาพูดเสียงตามสายในช่วงเวลาพักเที่ยงทุกวัน เป็นการฝึกให้นักเรียนได้เรียนรู้ภาษาฝึกการพูดออกเสียง และให้เพื่อนนักเรียนได้เรียนรู้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ เพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน 1) วันจันทร์ อังคาร เป็นเรื่องราวทั่วไปที่น่าสนใจ 2) วันพุธ เป็นความรู้เกี่ยวกับภาษาจีนและวัฒนธรรมจีน 3) วันพฤหัสบดีเป็นเรื่องราวของภาษาและวัฒนธรรมตะวันตก 4) วันศุกร์เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับอาหารและสุขภาพหรือเรื่องอื่นๆ ที่น่าสนใจ จะมีตัวแทนนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายวันละ 2 คนทำหน้าที่เป็นผู้จัดรายการ ในช่วงเวลา 12.15 น. – 12.50 น. เป็นประจำทุกวัน กิจกรรมนี้เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2561 ถึงวันที่ 26 กันยายน 2561

2.5 กิจกรรมคนดีศรีดงมะไฟ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา เป็นนักเรียนที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เกี่ยวกับความประพฤติที่ดี ความซื่อสัตย์ ความสุภาพ เรียบร้อย รวมถึงนักเรียนที่ทำความดีและสมควรได้รับคำยกย่องจากบุคคลอื่นโดยการมอบเกียรติบัตรสำหรับผู้ทำความดี เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีปฏิบัติตัวให้เป็นคนดีของชุมชน และของชาติ

2.6 กิจกรรมไหว้พระสวดมนต์ เป็นกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อให้นักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เกี่ยวกับการสวดมนต์ไหว้พระ และรับฟังการอบรมสั่งสอนของครูและพระอาจารย์ ในคาบคุณธรรมจริยธรรม ในวันอังคาร และวันศุกร์ เพื่อปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ให้ผู้เรียนสามารถไหว้พระสวดมนต์สามารถท่องบทสวดมนต์ได้ ไหว้พระได้อย่างถูกต้องวิธิตามหลักพระพุทธศาสนา ทำให้เป็นผู้มีจิตใจที่ดีงาม โดยคุณครูที่รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมจะให้นักเรียนแต่ละห้องได้สลับเปลี่ยนหมุนเวียนกันในการเป็นผู้นำกล่าวบทสวดมนต์ในแต่ละสัปดาห์ ในวันอังคารจะจัดกิจกรรม

ในชั้นโรงเรียนวิชาชุมชน และในวันศุกร์จะจัดกิจกรรมในชั่วโมงสุดท้าย เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2561 ถึงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2561

ตาราง 16 แสดงวัน เดือน ปี การจัดกิจกรรมไหว้พระสวดมนต์และอบรมนักเรียนในวันศุกร์ เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา

วัน/เดือน/ปี	รายการอบรม	ครูผู้รับผิดชอบ	คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 3 ด้าน		
			1	2	3
3 สิงหาคม 2561	หลักปฏิบัติเพื่อสร้างคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์	นายชโลมพันธ์ จันทร์คามาคำ	✓	✓	✓
10 สิงหาคม 2561	ความมีระเบียบวินัยต่อตนเอง	นายรัชวุฒิ เกตวงษา		✓	
17 สิงหาคม 2561	จิตอาสาเพื่อพัฒนาสังคม	จ.ส.ต. เชิญชาติ บุระเนตร			✓
2 สิงหาคม 2561	ความรับผิดชอบต่อหน้าที่	นายสุวิทย์ เขตชมภู	✓	✓	
31 สิงหาคม 2561	การเป็นคนดีของสังคม	นายเอกชัย บุตรแสนคม			✓
7 กันยายน 2561	การมีสมาธิ ตรงต่อเวลา ใน การทำกิจกรรม	นายชโลมพันธ์ จันทร์คามาคำ		✓	
14 กันยายน 2561	การเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่	นายรัชวุฒิ เกตวงษา	✓		
21 กันยายน 2561	หน้าที่พลเมือง	นายชโลมพันธ์ จันทร์คามาคำ			✓
28 กันยายน 2561	การสร้างความสุขให้กับตนเอง และผู้อื่น	นายชโลมพันธ์ จันทร์คามาคำ	✓	✓	✓

2.7 กิจกรรมแต่งกายดีมีวินัย เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียน มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เกี่ยวกับความสุภาพ ความสะอาดและ ความมีระเบียบวินัย โดยมีการกำหนดการแต่งกายมาโรงเรียนของนักเรียนในแต่ละวัน ของสัปดาห์ ดังนี้ โดยมี การกำหนดการแต่งกายมาโรงเรียนของนักเรียนในแต่ละวัน ของสัปดาห์ ดังนี้ วันจันทร์ สวมชุดนักเรียน วันอังคารสวมชุดลูกเสือ เนตรนารี กิจกรรมรักษาดินแดน วันพุธสวมชุด นักเรียน วันพฤหัสบดีสวมชุดนักเรียน วันศุกร์สวมชุดนักเรียน สำหรับวันที่มีเรียนใน รายวิชาพลศึกษาทางโรงเรียนอนุญาตให้นักเรียนแต่งชุดเรียนพลศึกษาจากบ้าน ซึ่งจะต้องเป็นชุดตามแบบที่โรงเรียนกำหนด

2.8 กิจกรรมนั่งสมาธิ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนโรงเรียน ดงมะไฟวิทยามีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เกี่ยวกับพฤติกรรมด้านความสุภาพเรียบร้อย ความสงบเสถียร ได้ฝึกสมาธิเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนเริ่มเรียนในแต่ละชั่วโมงและ หลังจากทำกิจกรรมไหว้พระสวดมนต์เสร็จ เพื่อเป็นการฝึกให้นักเรียนได้มีสติ มีความพร้อม ในการเรียนซึ่งจะนำมาซึ่งความรู้ความจำในเนื้อหาที่เรียนมากยิ่งขึ้น โดยการจัดกิจกรรมจะ ให้นักเรียนได้นั่งสมาธิประมาณ 5 นาทีก่อนเริ่มเรียนในแต่ละชั่วโมง เพื่อให้ผู้เรียนได้เตรียม ความพร้อมกับการรับข้อมูลในการเรียน

2.9 กิจกรรมขะนี้มีประโยชน์ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียน โรงเรียนดงมะไฟวิทยามีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เกี่ยวกับพฤติกรรมกตัญญู ได้เห็น ถึงคุณค่าของขะที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้อีกครั้งในรูปแบบของขะรีไซเคิล การคัด แยกขะแต่ละประเภท การทิ้งขะให้ถูกต้องตามสถานที่ที่ทางโรงเรียนกำหนดให้ เป็นการ ปลูกฝังให้นักเรียนได้ใช้หลักการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนว พระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

2.10 กิจกรรมตาวิเศษ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนโรงเรียนดง มะไฟวิทยามีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียน ความเป็นระเบียบ เรียบร้อย มีวินัย ได้ช่วยกันสอดส่องดูแลความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความสะอาดของ ห้องน้ำ นักเรียนที่แอบดูบบุหรี่ และนักเรียนที่เล่นการพนันโดยใช้ตัวแทนนักเรียนเป็นคน คอยสอดส่อง ดูแล และรายงานคุณครูให้รับทราบ

2.11 กิจกรรมร่วมด้วยช่วยกันสร้างสรรค์ความดี หมายถึง กิจกรรมที่ ส่งเสริมให้นักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยามีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เกี่ยวกับจิตอาสา การบำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวม ได้ร่วมกันทำกิจกรรมเป็นการร่วมกันทำงานเป็นกลุ่ม

และให้นักเรียนได้ช่วยกันทำกิจกรรมภายในและภายนอกโรงเรียน เช่น ดูแลความสะอาด
 เรียบร้อยภายในบริเวณโรงเรียนให้สวยงามมากยิ่งขึ้น การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ
 สิ่งแวดล้อม กิจกรรมรณรงค์ในวันสำคัญต่างๆ และการช่วยพัฒนาชุมชน

3. ขั้นการสังเกตการณ์

ในขั้นนี้เป็นการสังเกตการดำเนินกิจกรรมต่างๆ เพื่อพัฒนาคุณลักษณะ
 อันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนิน
 กิจกรรมและคณะกรรมการนิเทศติดตามผล ซึ่งการนิเทศติดตามผลนั้น จะปฏิบัติไปพร้อม
 กับการดำเนินกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา
 ผลการสังเกตการณ์ มีดังนี้

3.1 จากการสัมภาษณ์ผู้ร่วมวิจัยเกี่ยวกับการทำกิจกรรมหน้าเสาธง
 ซึ่งเป็นการปลูกฝังพัฒนาจิตใจของนักเรียนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม ในตอนเช้า
 และเข้าแถวก่อนกลับบ้านฝึกความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย การตรงต่อเวลา โดยครู
 และนักเรียนร่วมกันสวดมนต์ไหว้พระตามหลักปฏิบัติของพุทธศาสนิกชน แผ่เมตตา ยืนสงบ
 นิ่ง กล่าวคำปฏิญาณตน และคุณครูที่ได้รับมอบหมายเวรประจำวันขึ้นอบรมคุณลักษณะอันพึง
 ประสงค์ให้แก่ นักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา โดยผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยให้ความรู้ความเข้าใจ
 เกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่นักเรียนควรรู้และนำไปปฏิบัติเพื่อปลูกฝังให้เป็นคนดี
 ในสังคม ซึ่งหลังจากการดำเนินการอย่างต่อเนื่องจะทำให้ นักเรียนเกิดความซึมซับ การมี
 คุณลักษณะอันพึงประสงค์มากขึ้น โดยสังเกตได้จากนักเรียนปฏิบัติกิจกรรมหน้าเสาธงด้วย
 ความตั้งใจ การหยอกล้อกันก็น้อยลงมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตนเองและระเบียบแถว
 ของตนเองทำให้การทำกิจกรรมหน้าเสาธงเป็นไปด้วยดี ดังตัวอย่างการสัมภาษณ์ดังนี้

“...การทำกิจกรรมหน้าเสาธง ไม่ว่าจะเป็นการร้องเพลงชาติ ไหว้
 พระสวดมนต์ แผ่เมตตา หรือกล่าวคำปฏิญาณตนก็ดี ถ้านักเรียนทุกคนช่วยกันทำกิจกรรม
 อย่างพร้อมเพรียง มันก็จะเป็นการแสดงออกซึ่งความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
 และจะทำให้เป็นศิริมงคลแก่ตัวเราเองด้วย...”

(จันทนา ผ่านลำแดง. สัมภาษณ์, 2561)

“...ถ้านักเรียนรีบเดินมาที่หน้าเสาธงเมื่อได้ยินเสียงเพลงมาร์ชของโรงเรียนเปิดก่อนเข้าแถว ก็จะทำให้เราสามารถเริ่มทำกิจกรรมได้เร็วขึ้นและจะไม่ร้อนด้วย เพราะถ้าอากาศร้อนก็จะทำให้นักเรียนไม่อยากทำกิจกรรมเพราะไม่มีสมาธิ...”

(ชโลมพันธ์ จันทร์คามคำ. สัมภาษณ์, 2561)

“...กิจกรรมหน้าเสาธงเป็นกิจกรรมที่ดี นอกจากการร้องเพลงชาติ แล้ว ยังมีหลายอย่างที่เป็นสิ่งช่วยขัดเกลาพฤติกรรมของนักเรียนได้.....”

(จิระ ราชโยธา. สัมภาษณ์, 2561)

“....การรับฟังคุณครูพูดเป็นสิ่งที่มีความหมาย เมื่อเวลาที่คุณครูทุกท่านขึ้นพูดที่หน้าเสาธง ถ้านักเรียนตั้งใจฟังก็จะเป็นประโยชน์กับตัวนักเรียน แต่เมื่อไหร่ที่ไม่มีการรับฟัง และคุยกันเสียงดังแข่งกับคุณครูการพูดของครูนั้นมันก็จะไม่มีความสำคัญไม่มีประโยชน์อะไรอะไร เพราะฉะนั้นการเป็นผู้ฟังที่ดีเราจะต้องรู้จักมารยาทของการฟังด้วย...”

(สมชาย นามสอน. สัมภาษณ์, 2561)

“...การทำกิจกรรมหน้าเสาธง ในช่วงเช้าจะมีนักเรียนส่วนหนึ่งที่ไม่มาทำกิจกรรมจะรอช่วงเวลาหลังเลิกแถวแล้วค่อยเข้ามาในโรงเรียน ซึ่งถือเป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง ฝ่ายกิจการนักเรียนต้องมีมาตรการที่จะต้องดูแลและนักเรียนกลุ่มนี้ด้วย เพื่อให้เขาปรับตัวเปรียบคนที่เขามาทันเวลาและทำกิจกรรมทุกวัน...”

(จ.ส.อ.เชษฐชาติ บุระเนตร. สัมภาษณ์, 2561)

“...กิจกรรมหน้าเสาธงเป็นกิจกรรมที่ทุกโรงเรียนต้องทำ เพื่อฝึกระเบียบวินัย ความรับผิดชอบของนักเรียน ถ้านักเรียนเริ่มต้นในแต่ละวันได้ดี ในการเรียนก็จะดีไปด้วย การทำกิจกรรมทุกอย่างมันจะสอดคล้องกันไปหมด แต่ขึ้นอยู่กับว่าเราจะเริ่มต้นอย่างไร และทำได้ดีหรือไม่...”

(ฉวีวรรณ การุญ. สัมภาษณ์, 2561)

ตาราง 17 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับ
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา

รายการ	ค่าสถิติ(N=36)		แปล ความ
	\bar{x}	S.D.	
1 นักเรียนเป็นลูกที่ดีของพ่อ แม่ ผู้ปกครอง			
1.1 ด้านความซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มี อุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม			
1. ยืนตรงเคารพธงชาติ ร้องเพลงชาติ อธิบาย ความหมายของเพลงชาติไทยได้อย่างถูกต้อง	4.30	0.66	มาก
2. ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริงปราศจากความ ลำเอียง	4.47	0.69	มาก
3. ปฏิบัติตนโดยคำนึงถึงความถูกต้องละเอียดและ เกรงกลัวต่อการกระทำผิด	4.38	0.73	มาก
4. ปฏิบัติตามคำมั่นสัญญา	4.44	0.69	มาก
5. ไม่ถือเอาสิ่งของหรือผลงานของผู้อื่นมาเป็นของ ตนเอง	4.47	0.77	มาก
	\bar{x}	S.D.	
6. ปฏิบัติตนต่อผู้อื่นด้วยความซื่อตรง	4.52	0.60	มากที่สุด
7. ไม่หาประโยชน์ในทางที่ไม่ถูกต้อง	4.36	0.76	มาก
รวม	4.42	0.70	มาก
1.2 ด้านใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียน ทั้ง ทางตรง และทางอ้อม			
1. ตั้งใจเรียน	4.36	0.59	มาก
2. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	4.61	0.72	มากที่สุด
3. สนใจเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ	4.52	0.77	มากที่สุด
4. ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีต่างๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและ ภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม	4.66	0.63	มากที่สุด

ตาราง 17 (ต่อ)

รายการ	ค่าสถิติ	แปล	แปล ความ
	(N=36)	ความ	
	\bar{x}	S.D.	
5.บันทึกความรู้ วิเคราะห์ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้	4.38	0.64	มาก
6.แลกเปลี่ยนความรู้ ด้วยวิธีการต่างๆ และนำไปใช้ ในชีวิตประจำวัน	4.38	0.76	มาก
รวม	4.48	0.68	มาก
1.3 ด้านความกตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์			
1.แสดงความเคารพพ่อแม่ ผู้ปกครองก่อนมา โรงเรียนและกลับถึงบ้าน	4.50	0.56	มาก
2.แสดงความเคารพต่อครูบาอาจารย์เมื่ออยู่ใน โรงเรียน	4.47	0.73	มาก
3. ช่วยเหลือพ่อแม่ ผู้ปกครอง ในการปฏิบัติงาน ต่างๆ ที่บ้านด้วยความเต็มใจ	4.44	0.69	มาก
4. ช่วยเหลือครูบาอาจารย์ ในการปฏิบัติงานเมื่ออยู่ ในโรงเรียนด้วยความเต็มใจ	4.50	0.73	มาก
5.ปฏิบัติตัวเป็นนักเรียนที่ดีของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์	4.55	0.77	มากที่สุด
รวม	4.49	0.69	มาก
1.4 ด้านการมีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระ ราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว			
1. วางแผนการเรียนการทำงานและการใช้ ชีวิตประจำวันบนพื้นฐานของความรู้ ข้อมูลข่าวสาร	4.55	0.69	มากที่สุด

ตาราง 17 (ต่อ)

รายการ	ค่าสถิติ(N=36)		แปล ความ
	\bar{X}	S.D.	
2. รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม ยอมรับและปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	4.66	0.58	มากที่สุด
รวม	4.60	0.63	มากที่สุด
รวมค่าเฉลี่ยคุณลักษณะด้านที่ 1	4.49	0.67	มาก
2. นักเรียนเป็นนักเรียนที่ดีของโรงเรียน			
2.1 ด้านความกตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์			
1. แสดงความเคารพพ่อแม่ ผู้ปกครองก่อนมาโรงเรียนและกลับถึงบ้าน	4.47	0.65	มาก
2. แสดงความเคารพต่อครูบาอาจารย์เมื่ออยู่ในโรงเรียน	4.52	0.65	มากที่สุด
3. ช่วยเหลือพ่อแม่ ผู้ปกครอง ในการปฏิบัติงานต่างๆ ที่บ้านด้วยความเต็มใจ	4.44	0.73	มาก
4. ช่วยเหลือครูบาอาจารย์ ในการปฏิบัติงานเมื่ออยู่ในโรงเรียนด้วยความเต็มใจ	4.33	0.71	มาก
5.ปฏิบัติตัวเป็นนักเรียนที่ดีของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์	4.36	0.72	มาก
รวม	4.42	0.69	มาก
2.2 ด้านความมีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย			
ผู้น้อยรู้จักเคารพผู้ใหญ่			
1.ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น	4.36	0.72	มาก

ตาราง 17 (ต่อ)

รายการ	ค่าสถิติ(N=36)		แปล ความ
	\bar{x}	S.D.	
2.ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวันและรับผิดชอบในการทำงาน	4.44	0.65	มาก
รวม	4.40	0.68	มาก
2.3 ด้านใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียน ทั้ง ทางตรง และทางอ้อม			
1. ตั้งใจเรียน	4.41	0.55	มาก
2. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	4.47	0.55	มาก
3 .สนใจเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ	4.36	0.72	มาก
4.ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีต่างๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและ ภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม	4.36	0.83	มาก
5.บันทึกความรู้ วิเคราะห์ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้	4.27	0.74	มาก
6.แลกเปลี่ยนความรู้ ด้วยวิธีการต่างๆ และนำไปใช้ ในชีวิตประจำวัน	4.50	0.73	มาก
รวม	4.39	0.68	มาก
2.4 ด้านการรู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง			
1.ใช้ทรัพย์สินของตนเอง เช่น เงิน สิ่งของ เครื่องใช้ ฯลฯ อย่างประหยัดคุ้มค่าและเก็บรักษาดูแลอย่างดี รวมทั้ง การใช้เวลาอย่างเหมาะสม	4.38	0.80	มาก
2.ใช้ทรัพยากรของส่วนรวมอย่างประหยัด คุ้มค่า และเก็บรักษาดูแลอย่างดี	4.47	0.60	มาก
3.ปฏิบัติตนและตัดสินใจด้วยความรอบคอบมี เหตุผล	4.27	0.77	มาก

ตาราง 17 (ต่อ)

รายการ	ค่าสถิติ(N=36)		แปล ความ
	\bar{x}	S.D.	
4. ไม่เอาเปรียบผู้อื่นและไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน พร้อมให้อภัยเมื่อผู้อื่นกระทำผิดพลาด	4.33	0.63	มาก
รวม	4.36	0.70	มาก
2.5 ด้านการมีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระ ราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว			
1. วางแผนการเรียนการทำงานและการใช้ ชีวิตประจำวันบนพื้นฐานของความรู้ ข้อมูลข่าวสาร	4.38	0.59	มาก
2. รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและ สภาพแวดล้อม ยอมรับและปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ อย่างมีความสุข	4.47	0.77	มาก
รวม	4.42	0.68	มาก
2.6 ด้านการคำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม และของชาติมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง			
1. ช่วยพ่อแม่ผู้ปกครอง ครูทำงานด้วยความเต็มใจ	4.41	0.76	มาก
2. อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และ กำลังสติปัญญา โดยไม่หวังผลตอบแทน	4.25	0.87	มาก
3. แบ่งปันสิ่งของทรัพย์สินและอื่นๆและช่วย แก้ปัญหา หรือสร้างความสุขให้กับผู้อื่น	4.33	0.82	มาก
4. ดูแล รักษาสาธารณสมบัติและสิ่งแวดล้อมด้วย ความเต็มใจ	4.38	0.72	มาก
5. เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม	4.47	0.69	มาก

ตาราง 17 (ต่อ)

รายการ	ค่าสถิติ(N=36)		แปล ความ
	\bar{x}	S.D.	
6. เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาหรือร่วมสร้างสิ่งที่ดีงามของส่วนรวมตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นด้วยความกระตือรือร้น	4.36	0.76	มาก
รวม	4.36	0.77	มาก
รวมค่าเฉลี่ยคุณลักษณะด้านที่ 2	4.39	0.70	มาก
3. นักเรียนเป็นพลเมืองที่ดีของชุมชนและของชาติ			
3.1 ด้านความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์			
1. ยืนตรงเคารพธงชาติ ร้องเพลงชาติ อธิบายความหมายของเพลงชาติไทยได้อย่างถูกต้อง	4.30	0.66	มาก
2. การปฏิบัติตนตามสิทธิและหน้าที่พลเมืองดีของชาติ	4.44	0.77	มาก
3. มีความสามัคคีปรองดอง	4.38	0.72	มาก
4. เข้าร่วมส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมที่สร้างความสามัคคีปรองดองที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม	4.52	0.55	มากที่สุด
5. หวงแหน ปกป้อง ยกย่องความเป็นชาติไทย	4.47	0.55	มาก
6. เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ	4.41	0.60	มาก
7. ปฏิบัติตามหลักของศาสนาที่ตนนับถือ	4.30	0.74	มาก
8. เป็นแบบอย่างที่ดีของศาสนิกชน	4.47	0.65	มาก
9. เข้าร่วมและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์	4.30	0.82	มาก
10. แสดงความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์	4.66	0.58	มากที่สุด

ตาราง 17 (ต่อ)

รายการ	ค่าสถิติ(N=36)		แปล ความ
	\bar{x}	S.D.	
11.แสดงออกซึ่งความจงรักภักดีต่อสถาบัน พระมหากษัตริย์	4.41	0.73	มากที่สุด
รวม	4.42	0.67	มาก
3.2 ด้านการรู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง			
1.ใช้ทรัพย์สินของตนเอง เช่น เงิน สิ่งของ เครื่องใช้ ฯลฯ อย่างประหยัดคุ้มค่าและเก็บรักษาดูแลอย่างดี รวมทั้ง การใช้เวลาอย่างเหมาะสม	4.47	0.60	มาก
2.ใช้ทรัพยากรของส่วนรวมอย่างประหยัด คุ้มค่า และเก็บรักษาดูแลอย่างดี	4.38	0.76	มาก
3.ปฏิบัติตนและตัดสินใจด้วยความรอบคอบมี เหตุผล	4.38	0.68	มาก
4.ไม่เอาเปรียบผู้อื่นและไม่ทำให้อื่นเดือดร้อน พร้อมให้อภัยเมื่อผู้อื่นกระทำผิดพลาด	4.45	0.69	มาก
รวม	4.42	0.68	มาก
3.3 ด้านรักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม			
1. แต่งกายและมีมารยาทงดงามแบบไทย มีสัมมา คารวะ กตัญญูทักทายต่อผู้มีพระคุณ	4.55	0.60	มาก
2. ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณี ศิลปะและ วัฒนธรรมไทย	4.41	0.60	มาก
3 ใช้ภาษาไทยและเลขไทยในการสื่อสารได้อย่าง ถูกต้องเหมาะสม	4.41	0.68	
4. นำภูมิปัญญาไทยมาใช้ให้เหมาะสมในวิถีชีวิต	4.45	0.56	มาก
5. ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาไทย	4.52	0.55	มากที่สุด
รวม	4.46	0.59	มาก

ตาราง 17 (ต่อ)

รายการ	ค่าสถิติ(N=36)		แปล ความ
	\bar{x}	S.D.	
3.4 ด้านความเข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง			
1. เป็นพลเมืองที่ดีของโรงเรียน และของชาติ	4.38	0.72	มาก
2. มีการแสดงออกถึงความเป็นประชาธิปไตย	4.33	0.63	มาก
3. เคารพในกฎระเบียบของสถานศึกษา และสังคม	4.52	0.65	มากที่สุด
4. ปฏิบัติตัวเป็นผู้นำแห่งประชาธิปไตย	4.41	0.73	มาก
5. รู้และเข้าใจรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	4.55	0.55	มากที่สุด
รวม	4.43	0.65	มาก
3.5 ด้านการคำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม และของชาติมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง			
1. ช่วยพ่อแม่ผู้ปกครอง ครูทำงานด้วยความเต็มใจ	4.52	0.50	มาก
2. อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญา โดยไม่หวังผลตอบแทน	4.47	0.55	มาก
3. แบ่งปันสิ่งของทรัพย์สินและอื่นๆและช่วยแก้ปัญหา หรือสร้างความสุขให้กับผู้อื่น	4.36	0.72	มาก
4. ดูแล รักษาสาธารณสมบัติและสิ่งแวดล้อมด้วยความเต็มใจ	4.50	0.60	มาก
5. เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม	4.33	0.79	มาก
6. เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาหรือร่วมสร้างสิ่งที่ดีงามของส่วนรวมตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นด้วยความกระตือรือร้น	4.44	0.69	มาก
รวม	4.43	0.64	มาก
รวมค่าเฉลี่ย คุณลักษณะด้านที่ 3	4.43	0.64	มาก
รวมค่าเฉลี่ยคุณลักษณะทั้ง 3 ด้าน	4.43	0.64	มาก

จากตาราง 17 พบว่า ภาพรวมผู้ปกครองมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีระดับความพึงพอใจมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.43$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ความพึงพอใจของผู้ร่วมวิจัยที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ตัวบ่งชี้ที่ 1) นักเรียนเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ ผู้ปกครอง มีระดับความพึงพอใจมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.49$) อยู่ในระดับมาก 2) นักเรียนเป็นนักเรียนที่ดีของโรงเรียน มีระดับความพึงพอใจมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.39$) อยู่ในระดับมาก และ 3) นักเรียนเป็นพลเมืองที่ดีของชุมชนและของชาติ มีระดับความพึงพอใจมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.43$) อยู่ในระดับมาก

ภาพรวมความพึงพอใจของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนนวงรอบที่ 1 อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43)

ตาราง 18 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของผู้ร่วมวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา

รายการ	ค่าสถิติ(N=21)		แปล ความ
	\bar{x}	S.D.	
1 นักเรียนเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ ผู้ปกครอง			
1.1 ด้านความซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มี			
อุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม			
1. ยืนตรงเคารพธงชาติ ร้องเพลงชาติ อธิบาย ความหมายของเพลงชาติไทยได้อย่างถูกต้อง	4.28	0.80	มาก
2. ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริงปราศจากความ ลำเอียง	4.26	0.71	มาก
3. ปฏิบัติตนโดยคำนึงถึงความถูกต้องละเอียดและ เกรงกลัวต่อการกระทำผิด	4.38	0.73	มาก
4. ปฏิบัติตามคำมั่นสัญญา	4.34	0.72	มาก
5. ไม่ถือเอาสิ่งของหรือผลงานของผู้อื่นมาเป็นของ ตนเอง	4.46	0.77	มาก

ตาราง 18 (ต่อ)

รายการ	ค่าสถิติ(N=21)		แปล ความ
	\bar{x}	S.D.	
6.ปฏิบัติตนต่อผู้อื่นด้วยความซื่อตรง	4.46	0.67	มาก
7.ไม่หาประโยชน์ในทางที่ไม่ถูกต้อง	4.48	0.75	มาก
รวม	4.39	0.84	มาก
1.2 ด้านใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียน ทั้ง ทางตรง และทางอ้อม			
1. ตั้งใจเรียน	4.35	0.75	มาก
2. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	4.37	0.76	มาก
3 .สนใจเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ	4.24	0.83	มาก
4.ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีต่างๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและ ภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม	4.22	0.78	มาก
5.บันทึกความรู้ วิเคราะห์ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้	4.15	0.78	มาก
6.แลกเปลี่ยนความรู้ ด้วยวิธีการต่างๆ และนำไปใช้ ในชีวิตประจำวัน	4.12	0.82	มาก
รวม	4.24	0.78	มาก
1.3 ด้านความกตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์			
1.แสดงความเคารพพ่อแม่ ผู้ปกครองก่อนมา โรงเรียนและกลับถึงบ้าน	4.45	0.78	มาก
2.แสดงความเคารพต่อครูบาอาจารย์เมื่ออยู่ใน โรงเรียน	4.49	0.71	มาก
3. ช่วยเหลือพ่อแม่ ผู้ปกครอง ในการปฏิบัติงาน ต่างๆ ที่บ้านด้วยความเต็มใจ	4.48	0.80	มาก

ตาราง 18 (ต่อ)

รายการ	ค่าสถิติ(N=21)		แปล ความ
	\bar{x}	S.D.	
4. ช่วยเหลือครูบาอาจารย์ ในการปฏิบัติงานเมื่ออยู่ในโรงเรียนด้วยความเต็มใจ	4.44	0.74	มาก
5. ปฏิบัติตัวเป็นนักเรียนที่ดีของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์	4.41	0.73	มาก
รวม	4.45	0.75	มาก
1.4 ด้านการมีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว			
1. วางแผนการเรียนการทำงานและการใช้ชีวิตประจำวันบนพื้นฐานของความรู้ ข้อมูลข่าวสาร	4.25	0.73	มาก
2. รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม ยอมรับและปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	4.27	0.87	มาก
รวม	4.26	0.8	มาก
รวมค่าเฉลี่ยคุณลักษณะด้านที่ 1	4.33	0.79	มาก
2. นักเรียนเป็นนักเรียนที่ดีของโรงเรียน			
2.1 ด้านความกตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์			
1. แสดงความเคารพพ่อแม่ ผู้ปกครองก่อนมาโรงเรียนและกลับถึงบ้าน	4.45	0.78	มาก
2. แสดงความเคารพต่อครูบาอาจารย์เมื่ออยู่ในโรงเรียน	4.49	0.71	มาก
3. ช่วยเหลือพ่อแม่ ผู้ปกครอง ในการปฏิบัติงานต่างๆ ที่บ้านด้วยความเต็มใจ	4.48	0.80	มาก
4. ช่วยเหลือครูบาอาจารย์ ในการปฏิบัติงานเมื่ออยู่ในโรงเรียนด้วยความเต็มใจ	4.44	0.74	มาก

ตาราง 18 (ต่อ)

รายการ	ค่าสถิติ(N=21)		แปล ความ
	\bar{x}	S.D.	
5. ปฏิบัติตัวเป็นนักเรียนที่ดีของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์	4.41	0.73	มาก
รวม	4.45	0.75	มาก
2.2 ด้านความมีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักเคารพผู้ใหญ่			
1. ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ไม่ละเมิดสิทธิ ของผู้อื่น	4.26	0.76	มาก
2. ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ใน ชีวิตประจำวันและรับผิดชอบในการทำงาน	4.17	0.81	มาก
รวม	4.21	0.78	มาก
2.3 ด้านใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียน ทั้ง ทางตรง และทางอ้อม			
1. ตั้งใจเรียน	4.35	0.75	มาก
2. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	4.37	0.76	มาก
3 .สนใจเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ	4.24	0.83	มาก
4. ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีต่างๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและ ภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม	4.22	0.78	มาก
5. บันทึกความรู้ วิเคราะห์ตรวจสอบจากสิ่งที่ เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้	4.15	0.78	มาก
6. แลกเปลี่ยนความรู้ ด้วยวิธีการต่างๆ และ นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	4.12	0.82	มาก
รวม	4.24	0.78	มาก

ตาราง 18 (ต่อ)

รายการ	ค่าสถิติ(N=21)		แปล ความ
	\bar{x}	S.D.	
2.4 ด้านการรู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง			
1. ใช้ทรัพย์สินของตนเอง เช่น เงิน สิ่งของ เครื่องใช้ ฯลฯ อย่างประหยัดคุ้มค่าและเก็บรักษาดูแลอย่างดี รวมทั้งการใช้เวลาอย่างเหมาะสม	4.47	0.64	มาก
2. ใช้ทรัพยากรของส่วนรวมอย่างประหยัด คุ้มค่า และเก็บรักษาดูแลอย่างดี	4.31	0.69	มาก
3. ปฏิบัติตนและตัดสินใจด้วยความรอบคอบมีเหตุผล	4.29	0.80	มาก
4. ไม่เอาเปรียบผู้อื่นและไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน พร้อมให้อภัยเมื่อผู้อื่นกระทำผิดพลาด	4.34	0.75	มาก
รวม	4.35	0.72	มาก
2.5 ด้านการมีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว			
1. วางแผนการเรียนการทำงานและการใช้ชีวิตประจำวันบนพื้นฐานของความรู้ ข้อมูลข่าวสาร	4.25	0.73	มาก
2. รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม ยอมรับและปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	4.27	0.87	มาก
รวม	4.26	0.8	มาก
2.6 ด้านการคำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมและของชาติมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง			
1. ช่วยพ่อแม่ผู้ปกครอง ครูทำงานด้วยความเต็มใจ	4.42	0.73	มาก
2. อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญา โดยไม่หวังผลตอบแทน	4.35	0.81	มาก

ตาราง 18 (ต่อ)

รายการ	ค่าสถิติ(N=21)		แปล ความ
	\bar{x}	S.D.	
3. แบ่งปันสิ่งของทรัพย์สินและอื่นๆและช่วย แก้ปัญหา หรือสร้างความสุขให้กับผู้อื่น	4.41	0.76	มาก
4. ดูแล รักษาสาธารณสมบัติและสิ่งแวดล้อมด้วย ความเต็มใจ	4.43	0.72	มาก
5. เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม	4.37	0.69	มาก
6. เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาหรือร่วมสร้างสิ่งที่ดี งามของส่วนรวมตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นด้วยความ กระตือรือร้น	4.43	0.67	มาก
รวม	4.40	0.73	มาก
รวมค่าเฉลี่ยคุณลักษณะด้านที่ 2	4.31	0.64	มาก
3. นักเรียนเป็นพลเมืองที่ดีของชุมชนและของชาติ			
3.1 ด้านความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์			
1. ยืนตรงเคารพธงชาติ ร้องเพลงชาติ อธิบาย ความหมายของเพลงชาติไทยได้อย่างถูกต้อง	4.28	0.80	มาก
2. การปฏิบัติตนตามลัทธิและ หน้าที่พลเมืองดีของ ชาติ	4.32	0.68	มาก
3. มีความสามัคคีปรองดอง	4.14	0.70	มาก
4. เข้าร่วมส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมที่สร้างความ สามัคคีปรองดองที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และ สังคม	4.33	0.74	มาก
5. หวงแหน ปกป้อง ยกย่องความเป็นชาติไทย	4.36	0.82	มาก
6. เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ	4.5	0.67	มาก
7. ปฏิบัติตามหลักของศาสนาที่ตนนับถือ	4.37	0.83	มาก
8. เป็นแบบอย่างที่ดีของศาสนิกชน	4.25	0.75	มาก

ตาราง 18 (ต่อ)

รายการ	ค่าสถิติ(N=21)		แปล ความ
	\bar{x}	S.D.	
9. เข้าร่วมและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์	4.40	0.83	มาก
10. แสดงความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์	4.50	0.74	มาก
11. แสดงออกซึ่งความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์	4.57	0.64	มากที่สุด
รวม	4.36	0.74	มาก
3.2 ด้านการรู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง			
1. ใช้ทรัพย์สินของตนเอง เช่น เงิน สิ่งของ เครื่องใช้ ฯลฯ อย่างประหยัดคุ้มค่าและเก็บรักษาดูแลอย่างดี รวมทั้งการใช้เวลาอย่างเหมาะสม	4.47	0.64	มาก
2. ใช้ทรัพยากรของส่วนรวมอย่างประหยัด คุ้มค่า และเก็บรักษาดูแลอย่างดี	4.31	0.69	มาก
3. ปฏิบัติตนและตัดสินใจด้วยความรอบคอบมีเหตุผล	4.29	0.80	มาก
4. ไม่เอาเปรียบผู้อื่นและไม่ทำให้อื่นเดือดร้อน พร้อมให้อภัยเมื่อผู้อื่นกระทำผิดพลาด	4.34	0.75	มาก
รวม	4.35	0.72	มาก
3.3 ด้านรักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม			
1. แต่งกายและมีมารยาทงดงามแบบไทย มีสัมมาคารวะ กตัญญูทักท้วงต่อผู้มีพระคุณ	4.34	0.73	มาก
2. ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรมไทย	4.34	0.71	มาก

ตาราง 18 (ต่อ)

รายการ	ค่าสถิติ(N=21)		แปล ความ
	\bar{x}	S.D.	
3. ใช้ภาษาไทยและเลขไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม	4.24	0.72	
4. นำภูมิปัญญาไทยมาใช้ให้เหมาะสมในวิถีชีวิต	4.27	0.70	มาก
5. ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาไทย	4.29	0.80	มาก
รวม	4.29	0.73	มาก
3.4 ด้านความเข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ต้อง			
1. เป็นพลเมืองที่ดีของโรงเรียน และของชาติ	4.50	0.66	มาก
2. มีการแสดงออกถึงความเป็นประชาธิปไตย	4.39	0.73	มาก
3. เคารพในกฎระเบียบของสถานศึกษา และสังคม	4.25	0.75	มาก
4. ปฏิบัติตัวเป็นผู้นำแห่งประชาธิปไตย	4.10	0.94	มาก
5. รู้และเข้าใจรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	4.56	0.82	มาก
รวม	4.36	0.78	มาก
3.5 ด้านการคำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม และของชาติมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง			
1. ช่วยพ่อแม่ผู้ปกครอง ครูทำงานด้วยความเต็มใจ	4.42	0.73	มาก
2. อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญา โดยไม่หวังผลตอบแทน	4.35	0.81	มาก
3. แบ่งปันสิ่งของทรัพย์สินและอื่นๆและช่วยแก้ปัญหา หรือสร้างความสุขให้กับผู้อื่น	4.41	0.76	มาก
4. ดูแล รักษาสาธารณสมบัติและสิ่งแวดล้อมด้วยความเต็มใจ	4.43	0.72	มาก
5. เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม	4.37	0.69	มาก

ตาราง 18 (ต่อ)

รายการ	ค่าสถิติ(N=21)		แปล ความ
	\bar{x}	S.D.	
6. เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาหรือร่วมสร้างสิ่งที่ดีงามของส่วนรวมตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นด้วยความกระตือรือร้น	4.43	0.67	มาก
รวม	4.40	0.73	มาก
รวมค่าเฉลี่ย คุณลักษณะด้านที่ 3	4.35	0.74	มาก
รวมค่าเฉลี่ยคุณลักษณะทั้ง 3 ด้าน	4.33	0.72	มาก

จากตาราง 18 พบว่า ความพึงพอใจของผู้ร่วมวิจัยที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ตัวบ่งชี้ที่ 1) นักเรียนเป็นลูกที่ดีของพ่อ แม่ ผู้ปกครอง มีระดับความพึงพอใจมีค่าเฉลี่ย (\bar{x} =4.33) อยู่ในระดับมาก 2) นักเรียนเป็นนักเรียนที่ดีของโรงเรียน มีระดับความพึงพอใจค่าเฉลี่ย (\bar{x} =4.31) อยู่ในระดับมาก และ 3) นักเรียนเป็นพลเมืองที่ดีของชาติและพลโลก มีระดับความพึงพอใจค่าเฉลี่ย (\bar{x} =4.35) อยู่ในระดับมาก

ภาพรวมความพึงพอใจของผู้ร่วมวิจัยในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนวงรอบที่ 1 อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33)

3.1 จากการสังเกตการณ์ทำกิจกรรมหน้าเสาธงของนักเรียน พบว่าเป็นกิจกรรมที่พัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับนักเรียนด้านความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ความมีระเบียบวินัยเคารพกฎหมาย ผู้น้อยเคารพผู้ใหญ่ ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวจะใช้ช่วงเวลาก่อนเข้าเรียนเป็นประจำทุกวัน การทำกิจกรรมหน้าเสาธงนักเรียนทุกคนจะช่วยกันร้องเพลงชาติให้เสียงดังไหว้พระสวดมนต์ให้ถูกต้อง กล่าวคำปฏิญาณตนให้เสียงดัง ในช่วงเวลาของการทำกิจกรรม แสดงออกถึงความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และความมีระเบียบวินัย ของนักเรียน ดังตัวอย่างการสัมภาษณ์ครูผู้ร่วมวิจัยดังนี้

“...การทำกิจกรรมหน้าเสาธง ถือเป็นกิจกรรมที่โรงเรียนทุกโรงเรียนจะต้องทำ เป็นการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าเรียน จากที่ผ่านมานักเรียนบางส่วนก็ยังไม่ให้ความสำคัญเท่าที่ควร คือไม่ยอมออกเสียง ทำให้บางครั้งรู้สึกที่นักเรียนมาเข้าแถวน้อย คุณแล้วจำเป็นต้องมีการพัฒนาเจตคติของนักเรียนให้ดีกว่าเดิมโดยเร่งด่วน ...”

(จันทนา ผ่านลำแดง. สัมภาษณ์, 2561)

“...จากที่สังเกตการทำกิจกรรม โดยส่วนใหญ่นักเรียนร่วมกันทำกิจกรรมดี ครับ แต่มีนักเรียนบางห้องส่วนใหญ่จะเป็นนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ไม่ค่อยให้ความร่วมมือเท่าที่ควร ซึ่งเราควรจะหาวิธีที่จะต้องแก้ไขพอสมควรครับ...”

(ชโลมพันธ์ จันทร์คามคำ. สัมภาษณ์, 2561)

“...ปัจจุบันการกำกักิจกรรมหน้าเสาธง เด็กนักเรียนบางสวณยังไม่ตั้งใจ เพื่อนทำกิจกรรม แต่ตัวเองยังหยอกล้อเล่นกันอยู่ก็มี ถ้าครูที่ปรึกษาช่วยกำกับดูแลมากขึ้นก็น่าจะทำให้เด็กมีความตั้งใจในการทำกิจกรรมนี้ให้ดีขึ้นแน่นอนคะ...”

(จุฑาทิพย์ ชาปากดี. สัมภาษณ์, 2561)

3.2 จากการสังเกตการทำกิจกรรมโลกสวยด้วยมือเรา (กิจกรรม 5 ส.) ของนักเรียน พบว่า เป็นกิจกรรมที่พัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับนักเรียน ด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ความเสียสละแรงกายแรงใจ อุดหนุน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อสังคม การบำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวมและประเทศชาติมากกว่าประโยชน์ส่วนตน ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวจะใช้ช่วงเวลาก่อนทำกิจกรรมหน้าเสาธง แต่ละห้องจะได้รับมอบหมายให้ดูแลพื้นที่ภายในบริเวณโรงเรียนตามความเหมาะสมของแต่ละห้อง นักเรียนที่มาถึงโรงเรียนก่อนที่ทำหน้าที่เวรประจำวันก็จะช่วยกันทำความสะอาดห้องเรียน และนักเรียนที่ไม่ใช่เวรประจำวันก็จะลงมาข้างล่างเพื่อช่วยกันทำความสะอาดเขตพื้นที่รับผิดชอบซึ่งทำแบบนี้เป็นประจำทุกวันที่มาโรงเรียน ดังตัวอย่างการสัมภาษณ์ครูผู้ร่วมวิจัย ดังนี้

“...การทำกิจกรรม 5 . นี้เป็นกิจกรรมที่ดีมีประโยชน์ต่อโรงเรียนเป็นอย่างมาก แต่ก็ยังมีหลายห้องที่ไม่ค่อยช่วยกันดูแลและซึ่งยังคงต้องให้ครูบอกกล่าวเป็นประจำทุกวัน...”

(วิมลพรรณ มงกุฎทอง. สัมภาษณ์, 2561)

“...เรื่องของการทำงานสะอาดเขตพื้นที่แต่ละห้อง นั้นแต่ก่อนเขตพื้นที่ไม่ค่อยสะอาด แต่ปัจจุบันนี้พื้นที่เริ่มสะอาดขึ้น เป็นผลมาจากที่ครูที่ปรึกษาได้ช่วยกำกับติดตาม ซึ่งครูมีส่วนสำคัญที่ทำให้การทำกิจกรรมนี้ประสบความสำเร็จ แต่ถ้าครูไม่ให้ความสำคัญในการกำกับติดตามการทำกิจกรรมก็อาจจะไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร..”

(รัชฎาธิ เกตวงษา. สัมภาษณ์, 2561)

3.3 จากการสังเกตการทำกิจกรรมยิ้มไหว้ทักทาย ของนักเรียน

พบว่า เป็นกิจกรรมที่พัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับนักเรียนในด้านความกตัญญูต่อ พ่อ แม่ ผู้ปกครองครูอาจารย์ ด้านรักษาวัดมณฑลธรรมประเพณีไทยอันงดงาม และด้านความมีระเบียบวินัยเคารพกฎหมายผู้น้อยรู้จักเคารพผู้ใหญ่ การทำกิจกรรมจะเริ่มตั้งแต่นักเรียนเดินผ่านหน้าประตูโรงเรียนก็ไหว้ทักทายครูเวรและรุ่นพี่ที่หน้าประตู ช่วงการทำกิจกรรมหน้าเสาธงเสร็จรุ่นน้องทักทายรุ่นพี่รุ่นพี่ที่รับไหว้ และช่วงเวลาก่อนกลับบ้านเดินผ่านหน้าประตูก็จะมีครูเวรคอยกำกับติดตามดูแล ดังตัวอย่าง การสัมภาษณ์ครูผู้ร่วมวิจัยดังนี้

“...เป็นกิจกรรมที่เห็นแล้วมีความสุข เห็นนักเรียนทักทายกันเอง นักเรียนทักทายครู หรือครูทักทายครู ทำให้รู้สึกว่าคุณทุกคนมีความสำคัญ มีความรักที่มีต่อกัน ซึ่งน่าจะส่งผลดีต่อพฤติกรรมของนักเรียนด้วย...”

(นฤมล เตชสุนทรกุล. สัมภาษณ์, 2561)

“...ดีมากค่ะ ดูแล้วรู้สึกอบอุ่น มีความสุข ที่เห็นทุกคนแสดงออกซึ่งความรัก ความปรารถนาดีที่มีต่อกัน ...”

(ณภัทร ธานีญชยพงษ์. สัมภาษณ์, 2561)

“...เห็นนักเรียนมีการแสดงออกแบบนี้ ทำให้มีความรู้สึกว่าคุณเด็กนักเรียนในโรงเรียนเราจะต้องเป็นคนที่ดีมีระเบียบวินัย เวลามีแขกมาเยี่ยมที่โรงเรียนก็จะ เป็นภาพที่งดงาม...”

(ศรินยา สุตะโคตร. สัมภาษณ์, 2561)

3.4 จากการสังเกตการทำกิจกรรมภาษาพาเพลินของนักเรียน พบว่า

เป็นกิจกรรมที่ปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในด้านใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียน ทั้งทางตรงและทางอ้อม ด้านการมีสติ รู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติ ตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภาษาพาเพลินเป็นการฝึกให้นักเรียนได้แสดงออกในการอ่าน คิด วิเคราะห์ โดยเฉพาะคนที่จะนำเสนอข้อมูลจะต้องมีการศึกษาค้นคว้าทำความเข้าใจในเนื้อหารายละเอียด แล้วนำเสนอข้อมูลเพื่อเป็นการเผยแพร่ให้นักเรียนทั้งโรงเรียนได้เรียนรู้และเข้าใจ กิจกรรมนี้ยังเป็นการฝึกให้นักเรียนได้เรียนรู้การพูด การสื่อสารที่ทำให้คนอื่นเกิดความรู้ความเข้าใจด้วย ดังตัวอย่างการสัมภาษณ์ครูผู้ร่วมวิจัยดังนี้

“...ภาษาพาเพลิน เป็นการจัดกิจกรรมที่ทำให้เด็กกล้าคิด กล้าทำ กล้าพูด กล้าแสดงออก ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของโรงเรียนที่จะช่วยกันพัฒนาทักษะของนักเรียนเพื่อประโยชน์ในการประกวดและแข่งขันด้วย...”

(สศไส ชุมปัญญา. สัมภาษณ์, 2561)

“...รู้สึกว่าการทำกิจกรรมนี้ ช่วงเวลาพักเที่ยงไม่เงียบเหมือนแต่ก่อน มีนักเรียนเปิดเพลงให้ฟัง แถมยังมีสาระความรู้ข่าวสารให้ฟังในแต่ละวัน ถ้านักเรียนทุกคนตั้งใจฟังและรับข้อมูลข่าวสารต่างๆ ทุกวันมันก็น่าจะดีมากเลย...”

(อรรณพ พิมพา สัมภาษณ์, 2561)

“...กิจกรรมนี้นะคะฟังดูแล้วมีความเพลิดเพลินดีคะ ได้ความรู้ด้วย ก็อยากให้นักเรียนมีความสนใจให้มากขึ้นก็น่าจะดีมาก...”

(สุภาวดี แก้วกำ. สัมภาษณ์, 2561)

“...นักเรียนเก่งมากเลย กล้าคิด กล้าทำ กล้านำเสนอ ถ้ากิจกรรมนี้มีทุกวันไปเรื่อยๆ ก็คงจะมีประโยชน์ไม่น้อย...”

(วราภรณ์ เกลี้ยงกลิ่น สัมภาษณ์, 2561)

3.5 จากการสังเกตการทำกิจกรรมคนดีศรีดงมะไฟ พบว่า เป็น

กิจกรรมที่พัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในด้านความซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม ด้านความกตัญญูต่อพ่อแม่ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ โดยกิจกรรมนี้เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยาทุกคนประพฤติปฏิบัติตัวเป็นคนดีของพ่อแม่ ของโรงเรียน ของสังคมและประเทศชาติ นักเรียนที่มีความประพฤติดีก็จะได้รับชมยกย่องชมเชย เกียรติบัตร เพื่อเป็นแบบอย่างให้กับนักเรียนคนอื่นๆ ดังตัวอย่างการสัมภาษณ์ครูผู้ร่วมวิจัยดังนี้

“...คนดี อยู่ที่ไหนก็ได้ ขอแค่ให้เราคิดดี ทำดี ก็พอแล้ว การเป็นนักเรียนที่ดีไม่ได้เฉพาะการกระทำต่อหน้าคนอื่นเท่านั้น แต่การเป็นนักเรียนที่ดีนั้นต้องกระทำสิ่งที่ดีทั้งต่อหน้าและลับหลัง นั่นแหละคือคนดีจริง...”

(เอกชัย บุตรแสนคม. สัมภาษณ์, 2561)

“...ดิฉันได้เห็นนักเรียนโรงเรียนในสถานที่ต่างๆ ส่วนใหญ่ก็เห็นการแต่งกาย ความประพฤติก็ดูเรียบร้อยดี ดิฉันดูแล้วก็มีความมั่นใจว่าโรงเรียนน่าจะดูแลลูกหลานได้ดี...”

(จันทร์เพ็ญ นนทะสิงหา. สัมภาษณ์, 2561)

3.6 จากการสังเกตการทำกิจกรรมไหว้พระสวดมนต์ พบว่า เป็นกิจกรรมที่พัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ด้านรักษาวัดวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม กิจกรรมดังกล่าวจะจัดให้กับนักเรียนในชั่วโมงวิชาชุมนุม และในชั่วโมงสุดท้ายของวันศุกร์ เป็นประจำทุกสัปดาห์ เป็นกิจกรรมพื้นฐานที่จะช่วยการพัฒนาในด้านอื่นๆ ด้วยดังตัวอย่างการสัมภาษณ์ดังนี้

“...การไหว้พระสวดมนต์เป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อตัวเรามาก มันเป็นเรื่องที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ ทำให้เรามีสมาธิ เป็นมงคลของชีวิต...”

(ชโลมพันธ์ จันทร์คามคำ. สัมภาษณ์, 2561)

“...กิจกรรมนี้ เป็นการส่งเสริมให้นักเรียน เป็นคนดี ไม่ว่าจะเป็นคนดีของพ่อแม่ คนดีของโรงเรียน คนดีของสังคม ถ้านักเรียนไม่สามารถปฏิบัติตรงนี้ได้ก็อาจจะส่งผลต่อพฤติกรรมที่ไม่ดีในวันข้างหน้า...”

(เสน่ห์ ลดาพงษ์. สัมภาษณ์, 2561)

“...เห็นนักเรียนนั่งเป็นระเบียบเรียบร้อย มีความตั้งใจทำกิจกรรม มันเป็นภาพที่สวยงาม ถ้านักเรียนสามารถทำลักษณะนี้ได้ทุกวันก็คงจะเป็นผลดีกับทุกๆคนแน่นอน...”

(นฤมล ศรีเทียน. สัมภาษณ์, 2561)

“...เวลาได้ยินเสียงนักเรียนทำกิจกรรมแล้ว รู้สึกมีความสุขกับนักเรียนด้วย...”

(จิราภรณ์ นารถโคษา. สัมภาษณ์, 2561)

“...ถ้านักเรียนไหว้พระสวดมนต์ให้เสียงดังกว่านี้ก็จะดีมาก ...”

(ครรชิต พลไชย. สัมภาษณ์, 2561)

3.7 จากการสังเกตการทำกิจกรรมแต่งกายดีมีวินัย ของนักเรียน พบว่า เป็นกิจกรรมที่พัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ด้านความมีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยเคารพผู้ใหญ่ นักเรียนส่วนใหญ่แต่งกายถูกระเบียบแต่มีนักเรียนบางส่วนที่ยังกระทำผิดอยู่ส่วนใหญ่จะเป็นนักเรียนชาย ซึ่งครูฝ่ายกิจการนักเรียน และคณะกรรมการนักเรียนจะช่วยกันตรวจเป็นประจำในช่วงเวลาหลังเลิกแถว เพื่อให้ให้นักเรียนได้พัฒนาตัวเองไปในแนวทางที่ดีขึ้น ดังตัวอย่างการสัมภาษณ์ครูผู้ร่วมวิจัยดังนี้

“...การแต่งกายให้ถูกต้องเหมาะสม เป็นสิ่งที่ควรทำเพราะเรา เป็นนักเรียน จะต้องมียะเขี่ยวินัยในตัวเอง ไม่ต้องรอให้ใครมาบังคับ คนที่ไม่มีวินัยในตัวเอง ก็จะไม่มีการเรียนในสังคม ...”

(รัชวุฒิ เกตวงษา. สัมภาษณ์, 2561)

“...การแต่งกายที่ดี มีระเบียบวินัย คนอื่นเขามองดูเราแล้วก็ เป็นภาพที่งดงาม แต่ถ้าเราแต่งตัวไม่ดีไม่เรียบร้อยก็จะทำให้คุณค่าของตัวเราเองนั้นด้วยลงไป ด้วย...”

(อำไพ ผ่านลำแดง. สัมภาษณ์, 2561)

“...ไถ่ถามเพราะชน คนงามเพราะแต่ง เป็นคำสุภาษิตที่ยังคง ใช้ได้ในทุกที่ การที่จะบ่งบอกได้ว่าเรามีพฤติกรรมอย่างไรสามารถมองดูการแต่งกายของเราก็รู้ เพราะฉะนั้น นักเรียนที่ดีต้องมีระเบียบวินัย...”

(พหล สุขโข. สัมภาษณ์, 2561)

3.8 จากการสังเกตการทำกิจกรรมนั้งสมาธิ เป็นกิจกรรมพัฒนา คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการมีสติ รู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติ ตามพระราชดำรัสของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ด้านมีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ย่อท้อต่ออำนาจ ฝ่าฝืนต่ำ ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกสมาธิก่อนการเรียน และช่วงหลังการทำ กิจกรรมไหว้พระสวดมนต์ เพื่อให้ นักเรียนมีสมาธิพร้อมที่จะรับความรู้ในการเรียน ดัง ตัวอย่างการสัมภาษณ์ครูผู้ร่วมวิจัยดังนี้

“...ในการเข้าสอนแต่ละชั่วโมงส่วนใหญ่แล้วนักเรียนจะไม่ค่อยมี สมาธิ เพราะมันแต่เล่นโทรศัพท์ การนั้งสมาธิก่อนเริ่มเรียนก็น่าจะเป็นผลดีกับนักเรียน...”

(วิมลพรรณ มงกุฎทอง. สัมภาษณ์, 2561)

“...นักเรียนชั้น ม.ต้น มีปัญหาในการสอนแต่ละชั่วโมง ส่ง เสียงดัง รบกวนห้องอื่นในช่วงเวลาของการเปลี่ยนคาบเรียนปัญหานี้ต้องช่วยกันแก้ไขอย่าง เร่งด่วน...”

(ฉวีวรรณ การุญ. สัมภาษณ์, 2561)

“...การนั้งสมาธิเป็นสิ่งที่มิประโยชน์ นอกจากจะทำให้จิตใจสงบ มีสมาธิแล้ว ยังทำให้มีผลดีต่อสุขภาพของเราด้วย...”

(พีระ คำปัง. สัมภาษณ์, 2561)

3.9 จากการสังเกตการทำกิจกรรมขณะนี้มีประโยชน์ ของนักเรียน เป็นกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านการรู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการปลูกฝังให้นักเรียนได้รู้จักประเภทของขยะ รู้จักประโยชน์ของขยะ รู้จักการนำขยะมาใช้ประโยชน์ และที่สำคัญคือให้นักเรียนรู้จักการคัดแยกขยะก่อนทิ้ง โดยการจัดกิจกรรมจะประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนแต่ละห้องได้ด้วยกันบริหารจัดการขยะที่ตัวเองเป็นคนทำให้มีขยะขึ้นมาแล้วนำขยะที่ยังสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้กลับมาใช้อีกหรือการนำขยะไปรีไซเคิลในรูปแบบต่างๆ ซึ่งทางโรงเรียนจะรับซื้อขยะดังกล่าวในรูปแบบธนาคารขยะ บริหารงานโดยคณะกรรมการนักเรียน ดังตัวอย่างการสัมภาษณ์ครูผู้ร่วมวิจัยดังนี้

“...ปัจจุบันขยะถือเป็นปัญหาอย่างมากในโรงเรียน ถ้านักเรียนไม่มีระเบียบวินัย กินแล้วทิ้งไม่ถูกที่ ก็สร้างปัญหาให้กับโรงเรียนไม่น้อย...”

(จิราภรณ์ นารถโคษา. สัมภาษณ์, 2561)

“...ขยะ ได้ยินแล้วปวดหัว โดยเฉพาะนักเรียนชั้น ม.ต้น กินแล้วชอบทิ้งลงหน้าต่าง สร้างความเดือดร้อนให้คนอื่นที่ต้องไปเก็บเป็นประจำ ...”

(วิมลพรรณ มงกุฎทอง. สัมภาษณ์, 2561)

3.10 จากการสังเกตการทำกิจกรรมกิจกรรมตาวีเศษ เป็นกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม ด้านมีศีลธรรมรักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่นเผื่อแผ่ และแบ่งปัน เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อควบคุมนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ โดยคณะกรรมการนักเรียน และนักศึกษาวิชาทหารจะเป็นผู้นำในการปฏิบัติงาน ดังตัวอย่างการสัมภาษณ์ครูผู้ร่วมวิจัยดังนี้

“...นักเรียนบางคนชอบหลบหนีการทำกิจกรรม และหลบหนีออกนอกโรงเรียน บางที่ครูก็ตามไม่ทัน เป็นปัญหาอย่างมาก ...”

(รัชฎิณี เกตวงษา สัมภาษณ์, 2561)

“...นักเรียนไม่เข้าร่วมกิจกรรม ต้องมีผู้คอยติดตาม คณะกรรมการนักเรียนจะเป็นส่วนสำคัญที่จะเป็นผู้ติดตามช่วยครู ...”

(เสน่ห์ ชุมปัญญา สัมภาษณ์, 2561)

3.11 จากการสังเกตการณ์ทำกิจกรรมร่วม ด้วยช่วยกันสร้างสรรค์
 ความดี เป็นกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนด้านความซื่อสัตย์
 เสียสละ อุตุน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ตั้งามเพื่อส่วนรวม ด้านความเข้าใจเรียนรู้การเป็น
 ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง เป็นกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้มี
 ส่วนร่วมทำกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง โรงเรียน และสังคม ดังตัวอย่างการ
 สัมภาษณ์ครูผู้ร่วมวิจัยดังนี้

“...บ้าน วัด ชุมชน เป็นสิ่งที่แยกจากกันไม่ได้ ต้องพึ่งพา
 อาศัยกัน อยู่ตลอด ดังนั้นนักเรียนก็ควรมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่อส่วนรวมด้วย ...”

(อำไพ ผ่านลำแดง สัมภาษณ์, 2561)

นอกจากนี้ยังมีการสรุปถึงการนิเทศติดตามผลการปฏิบัติกิจกรรมพัฒนา
 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา โดยผู้อำนวยการโรงเรียน
 ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ซึ่งเป็น
 คณะกรรมการนิเทศติดตามผล พบว่า การทำกิจกรรมหน้าเสาธง นักเรียนมีระเบียบวินัยใน
 การทำกิจกรรมหน้าเสาธงและนักเรียนนำความรู้ที่ได้จากการทำกิจกรรมการอบรมหน้าเสา
 ธงไปใช้ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้ดีขึ้นได้ และเป็นการปลูกฝังคุณลักษณะอันพึง
 ประสงค์ให้เกิดขึ้น ในจิตใจของนักเรียนเพื่อที่จะเป็นคนที่ดีในโรงเรียนและสังคมต่อไป
 กิจกรรมโลกสวยด้วยมือเรา เป็นการปลูกฝังให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความ
 เสียสละเพื่อส่วนรวม และการบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ จากการทำกิจกรรมดังกล่าว
 นักเรียนมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น มีความเสียสละ รับผิดชอบ ทำให้พื้นที่
 รับผิดชอบแต่ละห้องสะอาด น่าอยู่ น่าเรียน กิจกรรมยิ้มไหว้ทักทาย เป็นกิจกรรมที่ปลูกฝัง
 ให้นักเรียนมีความเคารพอ่อนน้อม มีสัมมาคารวะกับทุกๆ คน จากการจัดกิจกรรมนักเรียน
 มีการแสดงออกซึ่งความเคารพมากยิ่งขึ้น ได้รับคำชมจากแขกที่มาเยี่ยมเยือนโรงเรียนอย่าง
 สม่ำเสมอ กิจกรรมภาษาพาเพลิน เป็นกิจกรรมที่ปลูกฝังให้นักเรียนมีความกล้าแสดงออก
 ทั้งกาย วาจา ใจ และเป็นการฝึกการอ่าน คิด วิเคราะห์ จากการจัดกิจกรรมนักเรียนที่พูดได้
 ดีขึ้น ผู้รับข้อมูลก็ได้เนื้อหาสาระความรู้ด้วย กิจกรรมคนดีศรีดงมะไฟ เป็นการปลูกฝังให้
 นักเรียนประพฤติปฏิบัติตัวเป็นคนดี และส่งเสริมนักเรียนที่ประพฤติตัวดีให้เป็นแบบอย่าง
 มีการเสริมสร้างให้กำลังใจ ทำให้นักเรียนได้เห็นตัวอย่างและจะได้ประพฤติปฏิบัติตาม
 กิจกรรมไหว้พระสวดมนต์ เป็นการปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านคุณธรรม
 จริยธรรม ให้กับนักเรียน จากการจัดกิจกรรมทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ดีขึ้น มีความน้อม

สามารถสวดมนต์และไหว้พระได้อย่างถูกต้อง กิจกรรมแต่งกายดีมีวินัย เป็นการปลูกฝังให้นักเรียนเป็นผู้มีระเบียบ มีวินัย ปฏิบัติตัวให้ถูกต้องตามกฎระเบียบของทางโรงเรียน จากการจัดกิจกรรมทำให้นักเรียนมีความเป็นระเบียบเรียบร้อยดียิ่งขึ้น กิจกรรมนั่งสมาธิ เป็นการปลูกฝังให้นักเรียนมีจิตใจที่สงบ ไม่วุ่นวาย และมีสมาธิในการเรียน จากการจัดกิจกรรมนักเรียนมีความสงบเสงี่ยม เรียบร้อยขึ้น กิจกรรมชยะนี้มีประโยชน์ เป็นการปลูกฝังให้นักเรียนเห็นคุณค่าของชยะ การใช้ประโยชน์จากชยะ การบริหารจัดการชยะ จากการจัดกิจกรรมปริมาณชยะในโรงเรียนลดลง และสามารถนำชยะมาใช้ประโยชน์ได้อีก ตามหลัก 3 R กิจกรรมตาวิเศษ เป็นการฝึกให้นักเรียนรู้จักการเผื่อระวังพฤติกรรมของนักเรียนด้วยกันเป็นการช่วยคณะครูอีกทางหนึ่ง กิจกรรมร่วมด้วยช่วยกันสร้างสรรค์ความดี เป็นการปลูกฝังให้นักเรียนรู้จักการบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม จากการจัดกิจกรรมนักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมเพื่อส่วนรวมมากขึ้น ประพฤติตัวเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคมและประเทศชาติ

นอกจากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล และได้สอบถามความพึงพอใจจากผู้ร่วมวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา ความเชื่อมโยงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 12 ประการ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ หลอมรวมเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 3 ด้าน คือ 1) นักเรียนเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ ผู้ปกครอง 2) นักเรียนเป็นนักเรียนที่ดีของโรงเรียน 3) นักเรียนเป็นพลเมืองที่ดีของชุมชนและของชาติ โดยประเมินจากกิจกรรม

ตาราง 19 การสังเกตพฤติกรรมรายกลุ่มของนักเรียน ในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ นักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชฌมศึกษา เขต 23 ก่อนการพัฒนา (11 กิจกรรม)

ข้อ	กิจกรรม	ความสอดคล้องในแต่ละด้าน	รายการสังเกตพฤติกรรม	พฤติกรรมที่แสดงออก (N=18)		ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
				มี	ไม่มี	
1	กิจกรรมหน้าเสาธง	ความรักชาติศาสนาพระมหากษัตริย์	1.มาทันเวลาทำกิจกรรมหน้าเสาธง	14	4	
			2. ร้องเพลงชาติเสียงดังและถูกต้องตามแบบปฏิบัติ	13	5	
		ความรักชาติ ศาสนาพระมหากษัตริย์	3. สวดมนต์ไหว้พระ แผ่เมตตาเสียงดังและถูกต้องตามหลักปฏิบัติ	13	5	
			4. กล่าวคำปฏิญาณได้ถูกต้องและเสียงดัง	13	5	
			5. นักเรียนมีความอดทนในการทำกิจกรรม	14	4	
			6. นักเรียนตั้งใจฟังครูพูดอบรมหน้าเสาธง	15	3	
		ความมีระเบียบวินัยเคารพกฎหมายผู้น้อยรู้จักเคารพผู้ใหญ่	7.แต่งกายถูกต้องตามกฎระเบียบของทางโรงเรียน	14	4	
			8. นักเรียนมาโรงเรียนและกลับบ้านตรงเวลา	15	3	
			9. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธงเป็นประจำ	14	4	
			10. แยกแถวอย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย	13	5	

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อ	กิจกรรม	ความสอดคล้องในแต่ละด้าน	รายการสังเกตพฤติกรรม	พฤติกรรมที่แสดงออก (N=18)		ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
				มี	ไม่มี	
			11. การแสดงความเคารพระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้องและครูอาจารย์	15	3	
			12. นักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน	13	5	
ร้อยละ				76.85	23.15	
2	กิจกรรมโลกสวยด้วยมือเรา กิจกรรม 5 ส.	ด้านความซื่อสัตย์ เสียสละอดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงาม เพื่อส่วนรวม	13. ร่วมกันทำความสะอาดเขตพื้นที่รับผิดชอบทุกวัน	14	4	
			14. ร่วมกันทำความสะอาดห้องเรียนทุกวัน	14	4	
			15. นักเรียนร่วมทำกิจกรรม ตามเวลาที่กำหนด	18	-	
			16. นักเรียนทำความสะอาดเรียบร้อย ทุกวันก่อนเข้าแถวหน้าเสาธง	14	4	
		ด้านค่านิยมถึงประโยชน์ของส่วนรวมและของชาติมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง	17. นักเรียนมีความเสียสละไม่เห็นแก่ตัว	15	3	
			18. นักเรียนมีความรักและหวงแหนในทรัพย์สินของสถาบัน	17	1	
			19. นักเรียนมีความขยันหมั่นเพียรในการทำงานเพื่อส่วนรวม	16	2	
ร้อยละ				85.71	24.29	

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อ	กิจกรรม	ความ สอดคล้อง ในแต่ละด้าน	รายการสังเกตพฤติกรรม	พฤติกรรมที่ แสดงออก (N=18)		ข้อ เสนอ แนะ เพิ่ม เติม
				มี	ไม่มี	
3	กิจกรรม ยิ้มไหว้ ทักทาย กิจกรรม ยิ้มไหว้ ทักทาย	ด้านความ กตัญญูต่อ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูอาจารย์	20. นักเรียนแสดงความเคารพเมื่อ ผู้ปกครองมาส่งที่โรงเรียน	18	-	
			21. นักเรียนแสดงความเคารพต่อครู อาจารย์ ผู้ปกครองด้วยความเต็มใจ	18	-	
			22. นักเรียนพูดจาไพเราะ	17	1	
			23. นักเรียนมีจิตใจว่าเรงยิ้มแย้ม แจ่มใส	18	-	
			24. นักเรียนซื่อฟังคำสั่งสอนของครู อาจารย์ ผู้ปกครอง	17	1	
			25. นักเรียนช่วยเหลือ ครู อาจารย์ ผู้ปกครองตามความสามารถ	18	-	
			26. นักเรียนมีความประหยัดและรู้จัก การออม	16	2	
			27. นักเรียนไหว้พระพุทธรูปเมื่อเดิน เข้ามาในโรงเรียน	16	2	
			28. นักเรียนแต่งกายให้ถูกต้อง เหมาะสมกับวัฒนธรรม ประเพณีไทย	15	3	
	ด้านรักษา วัฒนธรรม ประเพณี ไทยอัน งดงาม		29. นักเรียนร่วมกิจกรรมสืบสาน วัฒนธรรม ประเพณี เป็นประจำ	16	2	

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อ	กิจกรรม	ความ สอดคล้อง ในแต่ละ ด้าน	รายการสังเกตพฤติกรรม	พฤติกรรมที่ แสดงออก (N=18)		ข้อ เสนอ แนะ เพิ่ม เติม
				มี	ไม่มี	
		ด้านความมี ระเบียบวินัย เคารพ	30. นักเรียนเดินแถวเข้าห้องเรียนอย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย	14	4	
		กฎหมาย ผู้น้อยรู้จัก เคารพผู้ใหญ่	31. นักเรียนไม่แตกแถวไปซื้อของที่ สหกรณ์ร้านค้า	12	6	
			32. นักเรียนไม่หยอกล้อกันขณะเดิน แถวเข้าห้องเรียน	14	4	
4	กิจกรรม ภาษาพา เพลิน	ด้านไฝหา ความรู้ หมั่น ศึกษาเล่า เรียน ทั้ง ทางตรงและ ทางอ้อม	33. นักเรียนตั้งใจฟังเมื่อเพื่อนพูดหน้า เสาธง	15	3	
			34. นักเรียนให้ความร่วมมือในการทำ กิจกรรม	15	3	
			35. นักเรียนสามารถพูดและจดจำ คำศัพท์ที่พูดในแต่ละวัน	13	5	
			36. นักเรียนไม่พูดคุยขณะเพื่อนพูด หน้าเสาธง	15	3	
			37. นักเรียนมีความตั้งใจในการเรียน แต่ละวิชา	13	5	
ร้อยละ				78.88	21.12	

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อ	กิจกรรม	ความ สอดคล้อง ในแต่ละ ด้าน	รายการสังเกตพฤติกรรม	พฤติกรรมที่ แสดงออก (N=18)		ข้อ เสนอ แนะ เพิ่ม เต็ม
				มี	ไม่มี	
5	กิจกรรม คนดีศรี ดงมะไฟ	ด้านความ ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มี อุดมการณ์ ในสิ่งที่ดีงาม เพื่อส่วนรวม	38. นักเรียนมาทันเวลาก่อนทำ กิจกรรมหน้าเสาธง	16	2	
			39. นักเรียนมีความอดทนตั้งใจทำ กิจกรรมต่างๆ	16	2	
			40. นักเรียนปฏิบัติตนที่แสดงออกถึง การเป็นคนดี	15	3	
			41. นักเรียนชื่นชมและยินดีเมื่อเพื่อน ทำความดี	17	1	
			42. นักเรียนช่วยคนอื่นโดยไม่หวัง ผลตอบแทน	16	2	
			43. นักเรียนเป็นลูกที่ดีของพ่อ แม่ ครู อาจารย์	15	3	
			44. นักเรียนเชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อ แม่ ครู อาจารย์	15	3	
			ด้านความ กตัญญูต่อ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูอาจารย์			

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อ	กิจกรรม	ความ สอดคล้อง ในแต่ละ ด้าน	รายการสังเกตพฤติกรรม	พฤติกรรมที่ แสดงออก (N=18)		ข้อ เสนอ แนะ เพิ่ม เติม
				มี	ไม่มี	
		ด้านการรู้จัก ดำรงตนอยู่ โดยใช้หลัก ปรัชญา เศรษฐกิจ พอเพียง	45. นักเรียนรู้จักประหยัดและอดออม	16	2	
			46. นักเรียนประพฤติตัวเป็นคนดีของ สังคม	14	4	
			47. นักเรียนดำรงตนและใช้ชีวิตอยู่ อย่างพอเพียง	14	4	
ร้อยละ				85.55	14.55	
6	กิจกรรม ไหว้พระ สวดมนต์	ความรักชาติ ศาสนา พระ มหากษัตริย์	48. นักเรียนกล่าวอาราธนาศีล5 ได้	13	5	
			49. นักเรียนไหว้พระสวดมนต์เสียงดัง ฟังชัด	13	5	
			50. นักเรียนกล่าวคำแผ่เมตตาได้	15	3	
			51. นักเรียนมีความอดทนในการทำ กิจกรรม	15	3	
		ด้านรักษา วัฒนธรรม ประเพณีไทย อันงดงาม	52. นักเรียนกราบพระอย่างถูกวิธี	13	5	
			53. นักเรียนมีความตรงต่อเวลาในการ ทำกิจกรรม	14	4	
			54. นักเรียนมีมารยาทที่ดีในการทำ กิจกรรม	14	4	
ร้อยละ				76.98	23.02	

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อ	กิจกรรม	ความ สอดคล้อง ในแต่ละ ด้าน	รายการสังเกตพฤติกรรม	พฤติกรรมที่ แสดงออก (N=18)		ข้อ เสนอ แนะ เพิ่ม เต็ม
				มี	ไม่มี	
7	กิจกรรม แต่งกาย ดีมีวินัย	ด้านความมี ระเบียบวินัย เคารพ กฎหมาย ผู้น้อยรู้จัก เคารพผู้ใหญ่	55. นักเรียนแต่งกายถูกต้องตาม กฎระเบียบของโรงเรียน	13	5	
			56. นักเรียนแต่งกายให้อยู่ในระเบียบ วินัยของโรงเรียนตลอดทั้งวัน	14	4	
			57. นักเรียนแต่งกายถูกต้องตามวันที่ กำหนด	14	4	
			58. นักเรียนถอดรองเท้าวางเป็น ระเบียบเรียบร้อยก่อนเข้าห้องเรียนทุก ครั้ง	13	5	
ร้อยละ				75.00	25.00	
8	กิจกรรม นั่งสมาธิ	ด้านการมี สติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติ ตามพระราช ดำรัสของ พระบาท สมเด็จพระ เจ้าอยู่หัว	59. นักเรียนกล่าวคำแผ่เมตตาทุกครั้ง ก่อนนั่งสมาธิ	15	3	
			60. นักเรียนมีความเป็นระเบียบ เรียบร้อยในการทำกิจกรรม	14	4	
			61. นักเรียนสามารถปฏิบัติได้ตามหลัก ปฏิบัติของศาสนา	14	4	
ร้อยละ				82.40	17.60	

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อ	กิจกรรม	ความ สอดคล้อง ในแต่ละ ด้าน	รายการสังเกตพฤติกรรม	พฤติกรรมที่ แสดงออก (N=18)		ข้อ เสนอ แนะ เพิ่ม เติม
				มี	ไม่มี	
		ด้านมีความ เข้มแข็งทั้ง ร่างกายและ จิตใจ ไม่ย่อ ท้อต่อ อำนาจฝ่าย ต่ำหรือกิเลส	62. นักเรียนมีความเข้มแข็ง อดทน ใน การทำงานกิจกรรม	15	3	
			63. นักเรียนมีจิตใจที่สงบ และดีงาม	16	2	
			64. นักเรียนมีสติไม่หลงเชื่อและ ประพฤตินิด	15	3	
ร้อยละ				82.40	17.60	
9	กิจกรรม ชยะนี้มี ประ โยชน์	ด้านความรู้จัก ดำรงตนอยู่ โดยใช้หลัก ปรัชญา เศรษฐกิจ พอเพียง	65. นักเรียนเห็นคุณค่า ความสำคัญ ของชยะ	15	3	
			66. นักเรียนรู้จักการคัดแยกชยะแต่ละ ประเภท	12	6	
			67. นักเรียนช่วยกันเก็บและคัดแยก ชยะที่ตัวเองใช้แต่ละวัน	14	4	
			68. นักเรียนรู้จักนำชยะที่มีประโยชน์ กลับมาใช้ใหม่	15	3	
			69. นักเรียนทิ้งชยะให้ถูกที่ตามที่ กำหนดให้	14	4	
ร้อยละ				77.77	22.23	

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อ	กิจกรรม	ความ สอดคล้อง ในแต่ละ ด้าน	รายการสังเกตพฤติกรรม	พฤติกรรมที่ แสดงออก (N=18)		ข้อ เสนอ แนะ เพิ่ม เติม
				มี	ไม่มี	
10	กิจกรรม ตาวិเศษ	มีความ ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มี อุดมการณ์ ในสิ่งที่ดีงาม เพื่อส่วนรวม	70. นักเรียนช่วยกันสอดส่องดูแลและ เฝ้าระวังภายในโรงเรียน	15	3	
			71. นักเรียนไม่หลบหลีกหรือหลบหนี ออกนอกโรงเรียน	14	4	
			72. นักเรียนปฏิบัติตัวให้อยู่ในระเบียบ วินัยของโรงเรียน	14	4	
		ด้านมี ศีลธรรม รักษาความ สัตย์ หวังดี ต่อผู้อื่นเพื่อ แม่และ แบ่งปัน	73. นักเรียนแจ้งรายงานต่อครูเมื่อพบ เห็นคนอื่นประพฤติตัวไม่เหมาะสม	15	3	
			74. นักเรียนพูดความจริงไม่โกหก	14	4	
			75. นักเรียนช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความ เต็มใจไม่หวังผลตอบแทน	16	2	
ร้อยละ				81.48	18.52	
11	ร่วมด้วย ช่วยกัน สร้าง สรรค์ ความดี	มีความ ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มี อุดมการณ์ ในสิ่งที่ดีงาม เพื่อส่วนรวม	76. นักเรียนมีความรักและหวงแหนใน สถาบัน	15	3	
			77. นักเรียนมีความขยัน หมั่นเพียร ใน การเรียนและทำงานต่างๆ	15	3	
			78. นักเรียนมีจิตสาธารณะ	14	4	
			79. นักเรียนมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	15	3	
			80. นักเรียนมีความรักและสามัคคี	14	4	

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อ	กิจกรรม	ความ สอดคล้อง ในแต่ละ ด้าน	รายการสังเกตพฤติกรรม	พฤติกรรมที่ แสดงออก (N=18)		ข้อ เสนอ แนะ เพิ่ม เติม
				มี	ไม่มี	
11	ร่วมด้วย ช่วยกัน สร้าง สรรค์ ความดี	ด้านความ เข้าใจเรียนรู้ การเป็น ประชาธิปไตย อันมีพระมหา กษัตริย์ทรง เป็นประมุขที่ ถูกต้อง	81. นักเรียนปฏิบัติตัวเป็นคนดีของ สังคม	14	4	
			82. นักเรียนช่วยเหลืองานหรือ กิจกรรมของหมู่บ้านและชุมชน	15	3	
			83. นักเรียนยอมรับฟังความคิดเห็น ของคนอื่น	16	2	
			84. นักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบของ สังคมอย่างเคร่งครัด	15	3	
ร้อยละ				81.94	18.06	
ค่าเฉลี่ยร้อยละ				80.65	19.35	

จากตาราง 19 พบว่า การสังเกตพฤติกรรมรายกลุ่มของนักเรียนก่อนการพัฒนา ทั้ง 11 กิจกรรมนักเรียนมีพฤติกรรมในภาพรวมคิดเป็นร้อยละ 80.65 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแต่ละกิจกรรม พบว่า 1) กิจกรรมหน้าเสาธง พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมรายกลุ่มคิดเป็นร้อยละ 76.85 2) กิจกรรมโลกสวยด้วยมือเรา (กิจกรรม 5 ส.) พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมรายกลุ่มคิดเป็นร้อยละ 85.71 3) กิจกรรมยิ้มไหว้ทักทาย พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมรายกลุ่มคิดเป็นร้อยละ 74.61 4) กิจกรรมภาษาพาเพลิน พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมรายกลุ่มคิดเป็นร้อยละ 78.88 5) กิจกรรมคนดีศรีดงมะไฟ พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมรายกลุ่มคิดเป็นร้อยละ 85.55 6) กิจกรรมไหว้พระสวดมนต์ พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมรายกลุ่มคิดเป็นร้อยละ 76.98 7) กิจกรรมแต่งกายดีมีวินัย พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมรายกลุ่มคิดเป็นร้อยละ 75.00 8) กิจกรรมนั่งสมาธิ พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมรายกลุ่มคิดเป็นร้อยละ 82.40 9) กิจกรรมขะนี้มีประโยชน์ พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมรายกลุ่มคิดเป็นร้อยละ 77.77 10) กิจกรรมตาวิเศษ พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมรายกลุ่มคิดเป็นร้อยละ 81.48 11)

กิจกรรมร่วมด้วยช่วยกันสร้างสรรค์ความดี พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมรายกลุ่มคิดเป็นร้อยละ 81.54 จากผลการสังเกตพฤติกรรมรายกลุ่มของนักเรียนจำนวน 18 ห้องเรียน พบว่า ยังมีนักเรียนบางห้องที่มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม กล่าวคือนักเรียนไม่ปฏิบัติตามให้ถูกต้องตามระเบียบแบบแผนที่ทางโรงเรียนกำหนด ซึ่งผู้วิจัย และผู้ร่วมวิจัยเห็นควรนำมาพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียน ให้ดียิ่งขึ้น

ตาราง 20 การสังเกตพฤติกรรมรายกลุ่มของนักเรียน ในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ นักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชฌมศึกษา เขต 23 หลังการพัฒนา

ข้อ	กิจกรรม	ความสอดคล้องในแต่ละด้าน	รายการสังเกตพฤติกรรม	พฤติกรรมที่แสดงออก (N=18)		ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
				มี	ไม่มี	
1	กิจกรรมหน้าเสาธง	ความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	1. มาทันเวลาทำกิจกรรมหน้าเสาธง	16	2	
			2. ร้องเพลงชาติเสียงดังและถูกต้องตามแบบปฏิบัติ	16	2	
			3. สวดมนต์ไหว้พระ แผ่เมตตาเสียงดังและถูกต้องตามหลักปฏิบัติ	16	2	
			4. กล่าวคำปฏิญาณได้ถูกต้องและเสียงดัง	16	2	
			5. นักเรียนมีความอดทนในการทำกิจกรรม	17	1	
			6. นักเรียนตั้งใจฟังครูพูดอบรมหน้าเสาธง	17	1	

ตาราง 20 (ต่อ)

ข้อ	กิจกรรม	ความ สอดคล้อง ในแต่ละ ด้าน	รายการสังเกตพฤติกรรม	พฤติกรรมที่ แสดงออก (N=18)		ข้อ เสนอ แนะ เพิ่ม เติม
				มี	ไม่มี	
		ความมี ระเบียบวินัย เคารพ กฎหมาย ผู้น้อยรู้จัก เคารพผู้ใหญ่	7. แต่งกายถูกต้องตามกฎระเบียบของ ทางโรงเรียน	16	2	
			8. นักเรียนมาโรงเรียนและกลับบ้าน ตรงเวลา	16	2	
			9. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธง เป็นประจำ	16	2	
			10. แยกแยะอย่างเป็นระเบียบ เรียบร้อย	15	3	
			11. การแสดงความเคารพระหว่างรุ่นพี่ รุ่นน้องและครูอาจารย์	16	2	
			12. นักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบของ โรงเรียน	16	2	
ร้อยละ				89.35	10.65	
2	กิจกรรม โลกสวย ด้วยมือ เรา กิจกรรม 5 ส.	ด้านความ ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มี อุดมการณ์ ในสิ่งที่ดีงาม เพื่อส่วนรวม	13. ร่วมกันทำความสะอาดเขตพื้นที่ รับผิดชอบทุกวัน	17	1	
			14. ร่วมกันทำความสะอาดห้องเรียน ทุกวัน	17	1	
			15. นักเรียนร่วมทำกิจกรรม ตามเวลา ที่กำหนด	18	-	
			16. นักเรียนทำความสะอาดเรียบร้อย ทุกวันก่อนเข้าแถวหน้าเสาธง	17	1	

ตาราง 20 (ต่อ)

ข้อ	กิจกรรม	ความ สอดคล้อง ในแต่ละ ด้าน	รายการสังเกตพฤติกรรม	พฤติกรรมที่ แสดงออก (N=18)		ข้อ เสนอ แนะ เพิ่ม เติม
				มี	ไม่มี	
2	กิจกรรม โลกสวย ด้วยมือ เรา กิจกรรม 5 ส.	ด้านคำมั่นถึง ประโยชน์ ของส่วนรวม และของชาติ มากกว่า ผลประโยชน์ ของตนเอง	17. นักเรียนมีความเสียสละไม่เห็นแก่ ตัว	16	2	
			18. นักเรียนมีความรักและห่วงหา ทรัพย์สินของสถาบัน	18	-	
			19. นักเรียนมีความขยันหมั่นเพียรใน การทำงานเพื่อส่วนรวม	18	-	
ร้อยละ				96.03	3.96	
3	กิจกรรม ยิ้มไหว้ ทักทาย	ด้านความ กตัญญูต่อ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูอาจารย์	20. นักเรียนแสดงความเคารพเมื่อ ผู้ปกครองมาส่งที่โรงเรียน	18	-	
			21. นักเรียนแสดงความเคารพต่อครู อาจารย์ ผู้ปกครองด้วยความเต็มใจ	18	-	
			22. นักเรียนพูดจาไพเราะ	17	1	
			23. นักเรียนมีจิตใจร่าเริงยิ้มแย้ม แจ่มใส	18	-	
			24. นักเรียนซื่อฟังคำสั่งสอนของครู อาจารย์ ผู้ปกครอง	17	1	

ตาราง 20 (ต่อ)

ข้อ	กิจกรรม	ความ สอดคล้อง ในแต่ละ ด้าน	รายการสังเกตพฤติกรรม	พฤติกรรมที่ แสดงออก (N=18)		ข้อ เสนอ แนะ เพิ่ม เติม
				มี	ไม่มี	
3	กิจกรรม ยิ้มไหว้ ทักทาย	ด้านความ กตัญญูต่อ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูอาจารย์	25. นักเรียนช่วยเหลือ ครู อาจารย์ ผู้ปกครองตามความสามารถ	18	-	
			26. นักเรียนมีความประหยัดและรู้จัก การออม	16	2	
		ด้านรักษา วัฒนธรรม ประเพณีไทย อันงดงาม	27. นักเรียนไหว้พระพุทธรูปเมื่อเดิน เข้ามาในโรงเรียน	16	2	
			28. นักเรียนแต่งกายให้ถูกต้อง เหมาะสมกับวัฒนธรรม ประเพณีไทย	15	3	
			29. นักเรียนร่วมกิจกรรมสืบสาน วัฒนธรรม ประเพณี เป็นประจำ	16	2	
		ด้านความมี ระเบียบวินัย เคารพ กฎหมาย ผู้น้อยรู้จัก เคารพผู้ใหญ่	30. นักเรียนเดินแถวเข้าห้องเรียนอย่าง เป็นระเบียบเรียบร้อย	15	3	
			31. นักเรียนไม่แตกแถวไปซื้อของที่ สหกรณ์ร้านค้า	14	4	
			32. นักเรียนไม่หยอกล้อกันขณะเดิน แถวเข้าห้องเรียน	15	3	
ร้อยละ				91.02	8.97	

ตาราง 20 (ต่อ)

ข้อ	กิจกรรม	ความ สอดคล้อง ในแต่ละ ด้าน	รายการสังเกตพฤติกรรม	พฤติกรรมที่ แสดงออก (N=18)		ข้อ เสนอ แนะ เพิ่ม เต็ม
				มี	ไม่มี	
4	กิจกรรม ภาษาพา เพลิน	ด้านใฝ่หา	33. นักเรียนตั้งใจฟังเมื่อเพื่อนพูดหน้า เสาธง	17	1	
		ความรู้ หมั่น	34. นักเรียนให้ความร่วมมือในการทำ กิจกรรม	16	2	
		ศึกษาเล่า	35. นักเรียนสามารถพูดและจดจำ คำศัพท์ที่พูดในแต่ละวัน	14	4	
		เรียน ทั้ง	36. นักเรียนไม่พูดคุยขณะเพื่อนพูด หน้าเสาธง	15	3	
		ทางตรงและ	37. นักเรียนมีความตั้งใจในการเรียน แต่ละวิชา	16	2	
	ทางอ้อม	ด้านกรามี				
		สติรู้ตัว รู้คิด				
		รู้ทำ รู้ปฏิบัติ				
		ตามพระราช				
		ดำรัสของ				
		พระบาทสม				
		เด็จพระ				
		เจ้าอยู่หัว				
ร้อยละ				86.66	13.33	

ตาราง 20 (ต่อ)

ข้อ	กิจกรรม	ความ สอดคล้อง ในแต่ละ ด้าน	รายการสังเกตพฤติกรรม	พฤติกรรมที่ แสดงออก (N=18)		ข้อ เสนอ แนะ เพิ่ม เติม
				มี	ไม่มี	
5	กิจกรรม คนดีศรี ดงมะไฟ	ด้านความ ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มี อุดมการณ์ ในสิ่งที่ดีงาม เพื่อส่วนรวม	38. นักเรียนมาทันเวลาก่อนทำ กิจกรรมหน้าเสาธง	17	1	
			39. นักเรียนมีความอดทนตั้งใจทำ กิจกรรมต่างๆ	18	-	
			40. นักเรียนปฏิบัติตนที่แสดงออกถึง การเป็นคนดี	17	1	
			41. นักเรียนชื่นชมและยินดีเมื่อเพื่อน ทำความดี	18	-	
			42. นักเรียนช่วยคนอื่นโดยไม่หวัง ผลตอบแทน	18	-	
		ด้านความ กตัญญูต่อ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูอาจารย์	43. นักเรียนเป็นลูกที่ดีของพ่อ แม่ ครู อาจารย์	16	2	
			44. นักเรียนเชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อ แม่ ครู อาจารย์	16	2	

ตาราง 20 (ต่อ)

ข้อ	กิจกรรม	ความ สอดคล้อง ในแต่ละ ด้าน	รายการสังเกตพฤติกรรม	พฤติกรรมที่ แสดงออก (N=18)		ข้อ เสนอ แนะ เพิ่ม เติม
				มี	ไม่มี	
5	กิจกรรม คนดีศรี ดงมะไฟ	ด้านการ รู้จักดำรง ตนอยู่โดย ใช้หลัก ปรัชญา เศรษฐกิจ พอเพียง	45. นักเรียนรู้จักประหยัดและอดออม	16	2	
			46. นักเรียนประพฤติตัวเป็นคนดีของ สังคม	15	3	
			47. นักเรียนดำรงตนและใช้ชีวิตอยู่ อย่างพอเพียง	16	2	
ร้อยละ				92.77	7.22	
6	กิจกรรม ไหว้พระ สวดมนต์	ความรักชาติ ศาสนา พระ มหากษัตริย์	48. นักเรียนกล่าวอาราธนาศีล5 ได้	16	2	
			49. นักเรียนไหว้พระสวดมนต์เสียงดัง ฟังชัด	15	3	
			50. นักเรียนกล่าวคำแผ่เมตตาได้	15	3	
			51. นักเรียนมีความอดทนในการทำ กิจกรรม	17	1	
		ด้านรักษา วัฒนธรรม ประเพณีไทย อันงดงาม	52. นักเรียนกราบพระอย่างถูกต้องวิธี	15	3	
			53. นักเรียนมีความตรงต่อเวลาในการ ทำกิจกรรม	15	3	
			54. นักเรียนมีมารยาทที่ดีในการทำ กิจกรรม	16	2	
ร้อยละ				86.50	13.50	

ตาราง 20 (ต่อ)

ข้อ	กิจกรรม	ความ สอดคล้อง ในแต่ละ ด้าน	รายการสังเกตพฤติกรรม	พฤติกรรมที่ แสดงออก (N=18)		ข้อ เสนอ แนะ เพิ่ม เติม
				มี	ไม่มี	
7	กิจกรรม แต่งกาย ดีมีวินัย	ด้านความมี ระเบียบวินัย เคารพ กฎหมาย ผู้น้อยรู้จัก เคารพผู้ใหญ่	55. นักเรียนแต่งกายถูกต้องตาม กฎระเบียบของโรงเรียน	15	3	
			56. นักเรียนแต่งกายให้อยู่ในระเบียบ วินัยของโรงเรียนตลอดทั้งวัน	15	3	
			57. นักเรียนแต่งกายถูกต้องตามวันที่ กำหนด	17	1	
			58. นักเรียนถอดรองเท้าวางเป็น ระเบียบเรียบร้อยก่อนเข้าห้องเรียนทุก ครั้ง	16	2	
ร้อยละ				87.50	12.50	
8	กิจกรรม นั่งสมาธิ	ด้านการมี สติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติ ตามพระราช ดำริสของ พระบาทสม เด็จพระ เจ้าอยู่หัว	59. นักเรียนกล่าวคำแผ่เมตตาทุกครั้ง ก่อนนั่งสมาธิ	15	3	
			60. นักเรียนมีความเป็นระเบียบ เรียบร้อยในการทำกิจกรรม	15	3	
			61. นักเรียนสามารถปฏิบัติได้ตามหลัก ปฏิบัติของศาสนา	15	3	

ตาราง 20 (ต่อ)

ข้อ	กิจกรรม	ความ สอดคล้อง ในแต่ละ ด้าน	รายการสังเกตพฤติกรรม	พฤติกรรมที่ แสดงออก (N=18)		ข้อ เสนอ แนะ เพิ่ม เต็ม
				มี	ไม่มี	
8	กิจกรรม นั่งสมาธิ	ด้านมีความ เข้มแข็งทั้ง ร่างกายและ จิตใจ ไม่ย่อ ท้อต่อ อำนาจฝ่าย ต่ำหรือกิเลส	62. นักเรียนมีความเข้มแข็ง อดทน ใน การทำกิจกรรม	17	1	
			63. นักเรียนมีจิตใจที่สงบ และดีงาม	16	2	
			64. นักเรียนมีสติไม่หลงเชื่อและ ประพฤติดี	16	2	
ร้อยละ				90.74	9.26	
9	กิจกรรม ชยะนี้มี ประโยชน์	ด้านการรู้จัก ดำรงตนอยู่ โดยใช้หลัก ปรัชญา เศรษฐกิจ พอเพียง	65. นักเรียนเห็นคุณค่า ความสำคัญ ของชยะ	16	2	
			66. นักเรียนรู้จักการคัดแยกชยะแต่ละ ประเภท	16	2	
			67. นักเรียนช่วยกันเก็บและคัดแยก ชยะที่ตัวเองใช้แต่ละวัน	15	3	
			68. นักเรียนรู้จักนำชยะที่มีประโยชน์ กลับมาใช้ใหม่	16	2	
			69. นักเรียนทิ้งชยะให้ถูกที่ตามที่ กำหนดให้	15	3	
ร้อยละ				86.66	13.34	

ตาราง 20 (ต่อ)

ข้อ	กิจกรรม	ความ สอดคล้อง ในแต่ละ ด้าน	รายการสังเกตพฤติกรรม	พฤติกรรมที่ แสดงออก (N=18)		ข้อ เสนอ แนะ เพิ่ม เติม
				มี	ไม่มี	
10	กิจกรรม ตาวិเศษ	มีความ ซื่อสัตย์	70. นักเรียนช่วยกันสอดส่องดูแลและ เฝ้าระวังภายในโรงเรียน	17	1	
		เสียสละ อดทน มี	71. นักเรียนไม่หลบหลีกหรือหลบหนี ออกนอกโรงเรียน	16	2	
		อุดมการณ์ ในสิ่งที่ตั้งงาม เพื่อส่วนรวม	72. นักเรียนปฏิบัติตัวให้อยู่ในระเบียบ วินัยของโรงเรียน	16	2	
		ด้านมี	73. นักเรียนแจ้งรายงานต่อครูเมื่อพบ เห็นคนอื่นประพฤติตัวไม่เหมาะสม	16	2	
		ศีลธรรม	74. นักเรียนพูดความจริงไม่โกหก	16	2	
	รักษาความ สัตย์ หวังดี ต่อผู้อื่นเพื่อ แม่และ แบ่งปัน	75. นักเรียนช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความ เต็มใจไม่หวังผลตอบแทน	18	-		
ร้อยละ				91.66	8.34	

ตาราง 20 (ต่อ)

ข้อ	กิจกรรม	ความ สอดคล้อง ในแต่ละ ด้าน	รายการสังเกตพฤติกรรม	พฤติกรรมที่ แสดงออก (N=18)		ข้อ เสนอ แนะ เพิ่ม เต็ม	
				มี	ไม่มี		
11	ร่วมด้วย ช่วยกัน สร้างสรรค์ คความดี	มีความ ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มี อุดมการณ์ ในสิ่งที่ดีงาม เพื่อส่วนรวม	76. นักเรียนมีความรักและหวงแหนใน สถาบัน	17	1		
			77. นักเรียนมีความขยัน หมั่นเพียร ใน การเรียนและทำงานต่างๆ	17	1		
			78. นักเรียนมีจิตสาธารณะ	17	3		
			79. นักเรียนมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	17	1		
			80. นักเรียนมีความรักและสามัคคี	16	2		
		ด้านความ เข้าใจเรียนรู้ การเป็น ประชาธิปไตย อันมี พระมหากษัตริย์ ทรง เป็นประมุขที่ ถูกต้อง	81. นักเรียนปฏิบัติตัวเป็นคนดีของ สังคม	15	3		
			82. นักเรียนช่วยเหลืองานหรือ กิจกรรมของหมู่บ้านและชุมชน	17	2		
			83. นักเรียนยอมรับฟังความคิดเห็น ของคนอื่น	18	-		
			84. นักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบของ สังคมอย่างเคร่งครัด	17	1		
			ร้อยละ		92.20	6.79	
			ค่าเฉลี่ยร้อยละ		94.59	5.41	

จากตาราง 20 พบว่า การสังเกตพฤติกรรมรายกลุ่มของนักเรียนหลังการพัฒนา
ทั้ง 11 กิจกรรม พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมในภาพรวมดีขึ้นคิดเป็นร้อยละ 89.69 เมื่อ
พิจารณาเป็นรายข้อแต่ละกิจกรรม พบว่า 1) กิจกรรมหน้าเสาธง พบว่า นักเรียนมี
พฤติกรรมรายกลุ่มเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 89.35 2) กิจกรรมโลกสวยด้วยมือเรา (กิจกรรม

5 ส.) พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมรายกลุ่มเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 96.03 3) กิจกรรมยิ้มไหว้
ทักทาย พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมรายกลุ่มเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 91.02 4) กิจกรรมภาษา
พาเพลิน พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมรายกลุ่มเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 86.66 5) กิจกรรมคนดี
ศรีดงมะไฟ พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมรายกลุ่มเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 92.77 6) กิจกรรม
ไหว้พระสวดมนต์ พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมรายกลุ่มเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 85.50 7)
กิจกรรมแต่งกายดีมีวินัย พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมรายกลุ่มเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 87.50
8) กิจกรรมนั่งสมาธิ พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมรายกลุ่มเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 89.11 9)
กิจกรรมขณะนี้มีประโยชน์ พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมรายกลุ่มเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 86.66
10) กิจกรรมตาวิเศษ พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมรายกลุ่มเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 88.88 11)
กิจกรรมร่วมด้วยช่วยกันสร้างสรรค์ความดี พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมรายกลุ่มเพิ่มขึ้นคิด
เป็นร้อยละ 92.20 จากผลการสังเกตพฤติกรรมรายกลุ่มของนักเรียนหลังการพัฒนาจำนวน
18 ห้องเรียน พบว่า นักเรียนทุกห้องที่มีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น แต่ยังมีบาง
กิจกรรมที่นักเรียนบางห้องยังคงต้องได้รับการพัฒนาต่อไปอย่างต่อเนื่อง โดยผู้วิจัยและ
ผู้ร่วมวิจัยได้พิจารณากิจกรรมจากการสังเกตที่มีค่าร้อยละต่ำที่สุด 5 กิจกรรม คือ 1)
กิจกรรมหน้าเสาธง 2) กิจกรรมภาษาพาเพลิน 3) กิจกรรมไหว้พระสวดมนต์ 4) กิจกรรม
แต่งกายดีมีวินัย และ 5) กิจกรรมขณะนี้มีประโยชน์ เพื่อพัฒนาในวงรอบที่ 2

4. ขั้นตอนการสะท้อนกลับ

ผลการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนดงมะไฟวิทยา
หลังจากดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนดงมะไฟวิทยาใน
วงรอบที่ 1

1. สภาพคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา
 - 1.1 คณะครูของโรงเรียนดงมะไฟวิทยา ได้ดำเนินการจัดการเรียนการ
สอนและจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อเป็นการพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่ง
เป็นไปตามบทบาทหน้าที่ของความเป็นครู แต่ยังมีขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนา
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ขาดการทำงานที่เป็นระบบและความต่อเนื่องในการปฏิบัติหน้าที่
 - 1.2 ด้านผู้เรียน พบว่า สภาพความเป็นอยู่ของนักเรียน ผู้ปกครองส่วน
ใหญ่มีฐานะยากจน ต้องไปทำงานต่างถิ่น ปล่อยให้เด็กเรียนอยู่กับญาติ บางครั้งไม่สามารถ
ดูแลนักเรียนอย่างทั่วถึงทำให้เกิดปัญหาด้านการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ทางโรงเรียนได้ดำเนินการศึกษาระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

จัดประชุมผู้ปกครองนักเรียน ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อจัดทำระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับความประพฤติของนักเรียนเพื่อเป็นการปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์

2. ปัญหาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียน ดงมะไฟวิทยา

2.1 ครูและบุคลากรทางการศึกษาดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ยังไม่มีความต่อเนื่องทำให้ประสิทธิภาพในการพัฒนานักเรียนยังไม่เกิดประสิทธิผลเท่าที่ควร

2.2 ด้านผู้เรียน พบว่า นักเรียนที่ได้รับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยใช้กิจกรรมทั้ง 11 กิจกรรม และประเมินความพึงพอใจทั้งหมด 12 ด้านเพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับการพัฒนานักเรียนให้ครอบคลุม ซึ่งนักเรียนมีการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไปในทิศทางที่ดีขึ้นแต่มีบางกิจกรรมที่ยังคงต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเกณฑ์ที่ทางโรงเรียนกำหนด

3. กิจกรรมพัฒนาบุคลากรเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา ประกอบด้วย การศึกษาดูงาน การอบรมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศติดตามผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ลดแทรกคุณลักษณะอันพึงประสงค์

3.1 จากการสอบถามความพึงพอใจต่อการศึกษาดูงานโรงเรียน เลขพิทยาคมจากผู้ร่วมวิจัย 21 คน พบว่า ผู้ร่วมวิจัยมีความพึงพอใจต่อการศึกษาดูงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด รายงานที่ผู้ร่วมวิจัยมีความพึงพอใจสูงสุด ได้แก่ สถานที่โรงเรียนที่ไปศึกษาดูงานมีความเหมาะสม ผู้ร่วมวิจัยที่เดินทางไปศึกษาดูงานได้ศึกษาตัวอย่างเอกสารที่ได้รับจากโรงเรียนเลขพิทยาคม และได้รับประโยชน์จากการศึกษาดูงานในครั้งนี้ ทำให้ผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเพิ่มขึ้น

3.2 จากการสอบถามความพึงพอใจต่อการอบรมเชิงปฏิบัติการของผู้ร่วมวิจัย เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา พบว่า ผู้ร่วมวิจัยมีความพึงพอใจต่อการอบรมเชิงปฏิบัติการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด รายงานข้อที่ผู้ร่วมวิจัยมีความพึงพอใจสูงสุด ได้แก่ ระยะเวลาที่มีความเหมาะสมในการจัดอบรม ผู้เข้าอบรมมีความรู้หลังการอบรมที่มากขึ้น ผู้เข้ารับการอบรมมีส่วนร่วมในกิจกรรมและการนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมไปประยุกต์ใช้ ส่วนข้อที่มีความพึงพอใจน้อยที่สุดคือ เอกสารที่ใช้ประกอบการจัดอบรมมีน้อยเกินไปไม่เพียงพอต่อการใช้งาน

4. กิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา มี 11 กิจกรรม ประกอบด้วย กิจกรรมหน้าเสาธง กิจกรรมโลกสวยด้วยมือเรา (กิจกรรม 5 ส.) กิจกรรมยิ้มไหว้ทักทายสวย กิจกรรมภาษาพาเพลิน กิจกรรมคนดีศรีดงมะไฟ กิจกรรมไหว้พระสวดมนต์ กิจกรรมแต่งกายดีมีวินัย กิจกรรมนั่งสมาธิ กิจกรรมขยะนี้มีประโยชน์ กิจกรรมตาวិเศษ และกิจกรรมร่วมด้วยช่วยกันสร้างสรรค์ความดี

4.1 การนิเทศติดตามผลการปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา โดยผู้อำนวยการโรงเรียน ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ซึ่งทางโรงเรียนมอบหมายให้เป็นผู้นิเทศ ติดตามผล พบว่า กิจกรรมทั้ง 11 กิจกรรม เป็นกิจกรรมที่สามารถพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ได้ดี ยกเว้นกิจกรรมหน้าเสาธง นักเรียนยังมีการแสดงออกในความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์น้อย กิจกรรมขยะนี้มีประโยชน์ นักเรียนยังเห็นความสำคัญน้อยอยู่ มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ดีขึ้น

4.2 จากการสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา จำนวน 36 คน ด้วยการสัมภาษณ์พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจในพฤติกรรมของนักเรียนในระดับหนึ่ง เพราะนักเรียนบางส่วนยังมีพฤติกรรมเหมือนเดิมอยู่ จึงแนะนำให้โรงเรียนได้พัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ต่อไปอีก เพื่อให้นักเรียนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้ดีขึ้น

4.3 จากการสอบถามความพึงพอใจจากผู้ร่วมวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา ทั้ง 3 ตำบล ซึ่ง โดยการประเมินทั้งหมด 12 ด้าน ด้านที่มีระดับความพึงพอใจมากที่สุดคือ ด้านความกตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ และด้านที่มีระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด คือ ด้านความมีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักเคารพผู้ใหญ่ จากผลการสอบถามความพึงพอใจจากผู้ร่วมวิจัย นักเรียนยังมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องหลายด้าน

จากการประชุมครู ผู้ร่วมวิจัย เพื่อสรุปผลการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา ในวงรอบที่ 1 พบว่า ยังมีบางประเด็นที่จะต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น 5 กิจกรรมคือ กิจกรรมหน้าเสาธง กิจกรรมภาษาพาเพลิน กิจกรรมไหว้พระสวดมนต์ กิจกรรมแต่งกายดีมีวินัย และกิจกรรมขยะนี้มีประโยชน์ เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์บ่งชี้ทั้ง 3 ด้าน

คือ 1) ให้เป็นลูกที่ดีของพ่อ แม่ ผู้ปกครอง 2) นักเรียนเป็นนักเรียนที่ดีของโรงเรียน และ 3) นักเรียนเป็นพลเมืองที่ดีของชุมชน และของชาติ

การดำเนินการในวงรอบที่ 2 วันที่ 1 พฤศจิกายน ถึงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2561

1. ขั้นการวางแผน

จากผลของการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา ในวงรอบที่ 1 พบว่ายังมีบางกิจกรรม ที่ต้องดำเนินการในวงรอบที่ 2 ที่ประชุมจึงมีมติร่วมกันว่า โดยใช้กิจกรรมของวงรอบที่ 1 จำนวน 5 กิจกรรม ประกอบด้วย กิจกรรมหน้าเสาธง ไหว้พระสวดมนต์ กิจกรรมภาษาพาเพลิน กิจกรรมแต่งกายดีมีวินัย กิจกรรมชงชาที่มีประโยชน์ เนื่องจากทั้ง 5 กิจกรรมนี้ เป็นกิจกรรมที่นักเรียนที่ได้รับการพัฒนาแล้วแต่ยังมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ยังต่ำ เพื่อพัฒนาเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2561 ถึงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2561

2. ขั้นการปฏิบัติการ

หลังจากมีการกำหนดขยายระยะเวลาการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน วงรอบที่ 2 ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2561 ถึงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2561 เวลาในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในวงรอบที่ 2 รวมระยะเวลา 1 เดือน รายละเอียดของการดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับนักเรียน ดังนี้

2.1 กิจกรรมหน้าเสาธง เป็นการปลูกฝังพัฒนาจิตใจของนักเรียนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม ในตอนเช้าและตอนเย็นก่อนกลับบ้าน ฝึกความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย การตรงต่อเวลา โดยครูและนักเรียนร่วมกันสวดมนต์ไหว้พระตามหลักปฏิบัติของพุทธศาสนิกชน แผ่เมตตา ยืนสงบนิ่ง กล่าวคำปฏิญาณตน และคุณครูที่ได้รับมอบหมายเวรประจำวันขึ้นอบรมคุณธรรม จริยธรรมให้แก่ นักเรียนโดยได้ใช้คำพูดที่ไพเราะ ชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจถึงผลดีของการเป็นผู้ที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และผลเสียจากการขาดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมดีขึ้น เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2561 ถึงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2561 ระหว่างเวลา 08.10-08.30 น. เป็นต้นไป ผู้รับผิดชอบกิจกรรม นายรัชวุฒิ เกตวงษา

ครูหัวหน้ากิจการนักเรียน โดยมอบหมายให้ครูทำหน้าที่ให้การอบรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ซึ่งมีรายการอบรมนักเรียน ดังตาราง 22

ตาราง 21 แสดง วัน เดือน ปี การอบรมหน้าเสาธง เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา (วงรอบที่ 2)

วัน	วันที่/เดือน/ปี	หัวข้อการอบรม	ผู้ให้การอบรม	คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 3 ด้าน		
				1	2	3
พฤหัสบดี	1 พฤศจิกายน 61	เปิดเทอมใหม่เริ่มต้นดี มีชัยไปกว่าครึ่ง	นายรัชวุฒิ เกตวงษา	✓	✓	✓
ศุกร์	2 พฤศจิกายน 2561	ความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย	นายสุวิทย์ เขตชมภู		✓	
จันทร์	5 พฤศจิกายน 2561	ความอดทนในการเรียน	นางจันทนา ผ่าสำแดง		✓	
อังคาร	6 พฤศจิกายน 2561	การเป็นนักเรียนที่ดีมีระเบียบวินัย	จ.ส.อ. เชิญชาติ บุระเนตร		✓	
พุธ	7 พฤศจิกายน 2561	กฎระเบียบในการขับขีรถจักรยานยนต์มาโรงเรียน	นายรัชวุฒิ เกตวงษา	✓		
พฤหัสบดี	8 พฤศจิกายน 2561	การช่วยเหลือสังคม	นายชโลมพันธ์ จันท์คามาคำ			✓
ศุกร์	9 พฤศจิกายน 2561	การอ่อนน้อมถ่อมตน	นายสุวิทย์ เขตชมภู	✓	✓	✓
จันทร์	12 พฤศจิกายน 2561	การยิ้มไหว้ทักทาย	นายสมชาย นามสอน	✓	✓	✓

ตาราง 21 (ต่อ)

วัน	วันที่/เดือน/ปี	หัวข้อการอบรม	ผู้ให้การอบรม	คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ 3 ด้าน		
				1	2	3
อังคาร	13 พฤศจิกายน 2561	การอยู่ร่วมกันใน โรงเรียน	นายรัชฎี เกตวงษา		✓	
พุธ	14 พฤศจิกายน 2561	ความเสียสละ	นายจิระ ราชโยธา			✓
พฤหัสบดี	15 พฤศจิกายน61	ความรับผิดชอบใน หน้าที่	นายสุวิทย์ เขตชมภู	✓	✓	
พุธ	14 พฤศจิกายน 2561	ความเสียสละ	นายจิระ ราชโยธา			✓
พฤหัสบดี	15 พฤศจิกายน 2561	ความรับผิดชอบใน หน้าที่	นายสุวิทย์ เขตชมภู	✓	✓	
ศุกร์	16 พฤศจิกายน 2561	การเดินแถว	นายรัชฎี เกตวงษา		✓	
จันทร์	19 พฤศจิกายน 2561	ความอ่อนน้อมถ่อม ตน	นายชโลมพันธ์ จันทร์คามคำ	✓	✓	✓
อังคาร	20 พฤศจิกายน 2561	การมาร่วมกิจกรรม หน้าเสาธง	นายรัชฎี เกตวงษา		✓	
พุธ	21 พฤศจิกายน 2561	การมาสาย	นายรัชฎี เกตวงษา		✓	
พฤหัสบดี	22 พฤศจิกายน 2561	การรู้จักสัมมาคารวะ	นายสมชาย นามสอน	✓	✓	✓
ศุกร์	23 พฤศจิกายน 2561	การตั้งใจเรียนใฝ่หา ความรู้	นายครรชิต พลไชย	✓	✓	

ตาราง 21 (ต่อ)

วัน	วันที่/เดือน/ปี	หัวข้อการอบรม	ผู้ให้การอบรม	คุณลักษณะอันพึงประสงค์		
				3 ด้าน		
				1	2	3
จันทร์	26 พฤศจิกายน 2561	การแต่งกาย	นายรัชฎี เกตวงษา		✓	
อังคาร	27 พฤศจิกายน 2561	การทะเลาะวิวาท	นายรัชฎี เกตวงษา		✓	
พุธ	28 พฤศจิกายน 2561	การหลบหนีห้องเรียน ไม่เข้าเรียน	นายธนพงษ์ จิตมาตร		✓	
พฤหัสบดี	29 พฤศจิกายน 2561	การประพฤติตนเป็น แบบอย่างที่ดี	นายชโลมพันธ์ จันทร์คามคำ	✓	✓	✓
ศุกร์	30 พฤศจิกายน 2561	หน้าที่พลเมือง	นายรัชฎี เกตวงษา			✓

2.2 กิจกรรมภาษาพาเพลิน เป็นกิจกรรมที่ปลูกฝังให้นักเรียนรู้จัก การอ่าน คิด วิเคราะห์ เนื้อหาเพื่อนำเสนอให้กับเพื่อนนักเรียนได้รับฟัง เป็นประจำทุกวัน ช่วงเวลาประมาณ 12.10-12.50 น.โดยเนื้อหาที่นำเสนอจะต้องมีการจัดเตรียมข้อมูลเพื่อนำเสนอให้นักเรียนทุกคนได้รับทราบทางเสียงตามสาย เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2561 ถึงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2561 ผู้รับผิดชอบกิจกรรม นางสาวสดีไสชุมปัญญา ครูหัวหน้าระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ครูกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ

2.3 กิจกรรมแต่งกายดีมีวินัย เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้นักเรียนแต่งกายให้ถูกต้องเหมาะสมตามที่กฎระเบียบของทางโรงเรียนได้กำหนดไว้ เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2561 ถึงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2561 ผู้รับผิดชอบกิจกรรม นายรัชฎี เกตวงษา หัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน นางจันทนา ผ่านสำแดง หัวหน้าระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 5

2.4 กิจกรรมขยี้มีประโยชน์ เป็นกิจกรรมที่ปลูกฝังให้นักเรียนเห็นคุณค่าและความสำคัญของขยะ รู้วิธีการใช้ประโยชน์ การคัดแยกขยะ และการนำขยะ

กลับมาใช้ใหม่ เป็นการลดปริมาณขยะในสถานศึกษา เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่

1 พฤศจิกายน 2561 ถึงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2561

2.5 กิจกรรมไหว้พระสวดมนต์ เป็นกิจกรรมที่ปลูกฝังให้นักเรียนมี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นผู้มีความอ่อนน้อมถ่อมตน มีสัมมาคารวะ มีกิริยามารยาท
ที่ดี เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2561 ถึงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2561 โดยเริ่ม
ปฏิบัติกิจกรรมในวันศุกร์คาบสุดท้ายของการจัดการเรียนการสอนรายสัปดาห์ เวลา
ประมาณ 14.30-15.20 น. โดยปฏิบัติกิจกรรมที่หอประชุมอาคารเอนกประสงค์ให้นักเรียน
สวดมนต์ยาวพร้อมทั้งการนั่งสมาธิด้วย จากนั้นครูที่ได้รับมอบหมายอบรมคุณธรรม
จริยธรรม ผู้รับผิดชอบกิจกรรม คือ นายชโลมพันธ์ จันทร์คามคำ ซึ่งมีรายการอบรม
ดังตาราง 22

ตาราง 22 แสดงวัน เดือน ปี การอบรมคุณธรรม จริยธรรมในวันศุกร์ (วงรอบที่ 2)

วัน/เดือน/ปี	รายการอบรม	ครูผู้รับผิดชอบ	คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ 3 ด้าน		
			1	2	3
3 พฤศจิกายน 2561	การทำจิตใจให้สงบ	นายชโลมพันธ์ จันทร์คามคำ		✓	
10 พฤศจิกายน 2561	การรักษาความสัตย์	นายรัชวุฒิ เก ตวงษา	✓	✓	✓
17 พฤศจิกายน 2561	การประพฤติตนเป็น คนดี	นายชโลมพันธ์ จันทร์คามคำ	✓	✓	✓
24 พฤศจิกายน 2561	คุณธรรมนำความรู้	นายรัชวุฒิ เก ตวงษา	✓	✓	✓

จากการขยายกรอบระยะเวลาแนวทางการดำเนินการเสริมสร้างคุณลักษณะ
อันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา ในวงรอบที่ 2 โดยการใช้กิจกรรมพัฒนา
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา ทั้งหมด 5 กิจกรรม ตั้งแต่วันที่
1 พฤศจิกายน 2561 ถึงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2561 นักเรียนมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

ของตนเองไปในทางที่ดีขึ้น ซึ่งเห็นได้จากการสังเกต การดำเนินกิจกรรม การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล และจากการสอบถามความพึงพอใจต่อพฤติกรรมของนักเรียนจากผู้ปกครองและผู้ร่วมวิจัย ซึ่งอยู่ในขั้นการสังเกตการณ์ต่อไป

3. ขั้นการสังเกตการณ์

ในขั้นนี้เป็นการสังเกตและการติดตามการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ซึ่งมีการขยายเวลาการดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา ในวงรอบที่ 2 ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2561 ถึงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2561 ซึ่งผลการสังเกต ดังนี้

3.1 จากการสังเกตการทำกิจกรรมหน้าเสาธงตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2561 ถึงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2561 ในวงรอบที่ 2 ซึ่งเป็นการปลูกฝังพัฒนาจิตใจของนักเรียนให้เป็นคนดี มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในตอนเช้าและเข้าแถวก่อนกลับบ้าน ฝึกความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย การตรงต่อเวลา โดยครูและนักเรียนร่วมกันสวดมนต์ไหว้พระตามหลักปฏิบัติของพุทธศาสนิกชน ยืนสงบนิ่ง แผ่เมตตา และคุณครูที่ได้รับมอบหมายเวรประจำวันขึ้นอบรมเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้แก่ นักเรียน พบว่านักเรียนมีความตั้งใจในการร่วมทำกิจกรรมหน้าเสาธงมากกว่าเดิม มีระเบียบวินัยและนักเรียนมีความตั้งใจรับฟังการอบรมหน้าเสาธงเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของครูเวรทุกวัน หรือครูที่ได้รับมอบหมายสังเกตได้จากที่นักเรียนมีการพูดคุยกันน้อยลงหรือแทบจะไม่มีให้เห็นในแถว พร้อมทั้งมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตนเองและระเบียบแถวของตนเอง ทำให้การทำกิจกรรมหน้าเสาธงเป็นไปด้วยดี ดังตัวอย่างการสัมภาษณ์ดังนี้

“...จากการสังเกตการทำกิจกรรม เห็นนักเรียนดูเป็นระเบียบเรียบร้อยมากขึ้น เป็นภาพบรรยากาศที่ดี...”

(วรุณศิริ สุระกิจบรร สัมภาษณ์, 2561)

“...ถ้าเราประพฤติปฏิบัติตัวให้อยู่ในระเบียบวินัย สิ่งที่จะส่งผลต่อตัวเราก็คือคำชื่นชม...”

(จิระ ราชโยธา. สัมภาษณ์, 2561)

“...ถ้าเราทำกิจกรรมในลักษณะแบบนี้ทุกวันให้สม่ำเสมอ มันก็จะเป็นนิสัยที่ดีติดตัวเราไปด้วย...”

(จันทนา ผ่านสำแดง. สัมภาษณ์, 2561)

3.2 จากการสังเกตการทำกิจกรรมภาษาพาเพลิน ของนักเรียน ในวงรอบที่ 2 ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2561 ถึงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2561 พบว่า เป็นกิจกรรมที่ปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในด้านใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รู้จักการอ่าน คิด วิเคราะห์ ผักการพูด โดยทางโรงเรียนมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบให้ครูที่มีความรู้ความสามารถในการพูดและกลุ่มนักเรียนที่เป็นคณะกรรมการสภานักเรียนจัดทำกิจกรรม ดังตัวอย่างการสัมภาษณ์ดังนี้

“...กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมที่ดีมาก เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะในการพูดให้ดีขึ้น ถ้านักเรียนมีทักษะด้านนี้ก็จะประโยชน์กับทางโรงเรียนเป็นอย่างมาก ...”

(สดใส ชุมปัญญา. สัมภาษณ์, 2561)

“...ถ้านักเรียนมีการเตรียมข้อมูลและศึกษาข้อมูลมาก่อนล่วงหน้าจะดี มากเลย เวลาพูดจะได้ไม่ติดขัด...”

(จุฑาทิพย์ ชาปากดี สัมภาษณ์, 2561)

3.3 จากการสังเกตการทำกิจกรรมแต่งกายตีมีวินัย ในวงรอบที่ 2 ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2561 ถึงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2561 พบว่า นักเรียนแต่งกายถูกตามแบบที่ทางโรงเรียนกำหนด ดูเรียบร้อย สะอาดสะอ้านขึ้น จำนวนนักเรียนที่ปล่อยเสื้อออกนอกกางเกงก็ลดลง ดังตัวอย่างการสัมภาษณ์ดังนี้

“...เห็นนักเรียนแต่งกายดูเรียบร้อย สะอาดสะอ้าน รู้สึกสบายใจ เพราะไม่ต้องคอยตักเตือนบ่อยๆ...”

(วิมลพรรณ มงกุฎทอง. สัมภาษณ์, 2561)

“...การมีระเบียบวินัยที่ดี ก็จะทำให้ภาพของเราดี ถ้าพฤติกรรมดี การกระทำก็จะดี แล้วชีวิตก็จะดีไปด้วย ...”

(อำไพ ผ่านสำแดง. สัมภาษณ์, 2561)

3.4 จากการสังเกตการทำกิจกรรมไหว้พระสวดมนต์ของนักเรียน ในวงรอบที่ 2 ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2561 ถึงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2561 ซึ่งในการปฏิบัติ จะให้ครูนำนักเรียนมารวมกันที่หอประชุม และมอบหมายนักเรียนให้จัดโต๊ะหมู่บูชาที่หอประชุม มาเตรียมในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา ในช่วงเวลาประมาณ 14.30-15.20 น. ประมาณ 1 ชั่วโมง การทำกิจกรรมสวดมนต์ไหว้พระ เริ่มต้นจากการสวดมนต์ยาวของนักเรียนจากนั้นก็ให้นักเรียนนั่งสมาธิ อีกประมาณ 10-15 นาที แล้วจึงให้ครูที่ได้รับ

มอบหมายอบรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับนักเรียน พบว่า นักเรียนมีระเบียบวินัย มีความสามัคคี ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ดี มีความตั้งใจและความพร้อมเพียงในการสวดมนต์ ปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสม ดังตัวอย่างการสัมภาษณ์ดังนี้

“...กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมที่ดีมาก ฝึกให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริงตามหลักปฏิบัติทางพระพุทธศาสนา ฝึกการเป็นผู้ฟังที่ดี มีความสุภาพ และความสามัคคี คุณธรรม จริยธรรม ที่นำมาอบรมนักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันเกิดทักษะชีวิตและมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่ดีเป็นพฤติกรรมที่ดีตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์อีกด้วย...”

(เสนห์ ลดาพงษ์. สัมภาษณ์, 2561)

“...โรงเรียนควรจัดกิจกรรมนี้อย่างต่อเนื่อง เพราะเป็นกิจกรรมที่ทำให้เกิดประโยชน์กับนักเรียนเป็นอย่างมาก นักเรียนจะได้ฝึกให้เป็นนิสัย...”

(สุมาลิน อังมีพิช. สัมภาษณ์, 2561)

การนิเทศติดตามผลการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียน โรงเรียนดงมะไฟวิทยา โดยการขยายกรอบระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน 2561 ถึงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2561 ใช้กิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา ทั้ง 5 กิจกรรม นับว่าเป็นกิจกรรมที่ดี ช่วยทำให้นักเรียนเกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น นอกจากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูล ผู้ร่วมวิจัย และการสอบถามความพึงพอใจของผู้วิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียน โรงเรียนดงมะไฟวิทยา 1)ด้านความมีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้ร้อยละจักเคารพผู้ใหญ่ 2)ด้านใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียน ทั้งทางตรงและทางอ้อม 3) ด้านการมีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว 4) ด้านรักษาวินัยธรรม ประเพณีไทยอันงดงาม ดังตาราง 23

ตาราง 23 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของผู้วิจัยเกี่ยวกับ
พฤติกรรมของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา วงรอบที่ 2

รายการ	ค่าสถิติ(N=21)		แปล ความ
	\bar{x}	S.D.	
1. นักเรียนเป็นลูกที่ดีของพ่อ แม่ ผู้ปกครอง			
1.1 ด้านใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียน ทั้งทางตรง และทางอ้อม			
1. ตั้งใจเรียน	4.42	0.67	มาก
2. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	4.41	0.69	มาก
3.สนใจเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ	4.55	0.61	มากที่สุด
4.ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีต่างๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและ ภายนอก	4.5	0.51	มาก
5. บันทึกความรู้ วิเคราะห์ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้	4.44	0.70	มาก
6. แลกเปลี่ยนความรู้ ด้วยวิธีการต่างๆ และนำไปใช้ ในชีวิตประจำวัน	4.38	0.50	มาก
รวม	4.45	0.61	มาก
1.2 ด้านการมีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระ ราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว			
1.วางแผนการเรียนการทำงานและการใช้ ชีวิตประจำวันบนพื้นฐานของความรู้ ข้อมูลข่าวสาร	4.46	.0.57	มาก
2. รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและ สภาพแวดล้อม ยอมรับและ ปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ อย่างมีความสุข	4.43	0.56	มาก
รวม	4.3	0.56	มาก
ค่าเฉลี่ยรวมคุณลักษณะตัวบ่งชี้ที่ 1	4.44	0.58	มาก

ตาราง 23 (ต่อ)

รายการ	ค่าสถิติ(N=21)		แปล ความ
	\bar{x}	S.D.	
2. นักเรียนเป็นนักเรียนที่ดีของโรงเรียน			
2.1 ด้านใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียน ทั้ง ทางตรง และทางอ้อม			
1. ตั้งใจเรียน	4.42	0.67	มาก
2. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	4.56	0.62	มากที่สุด
3. สนใจเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ	4.28	0.63	มาก
4. ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีต่างๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและ ภายนอก	4.46	0.57	มาก
5. บันทึกความรู้ วิเคราะห์ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้	4.33	0.68	มาก
6. แลกเปลี่ยนความรู้ ด้วยวิธีการต่างๆ และนำไปใช้ ในชีวิตประจำวัน	4.23	0.77	มาก
รวม	4.38	0.6	มาก
2.2 ด้านความมีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักเคารพผู้ใหญ่			
1. ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ไม่ละเมิดสิทธิ ของผู้อื่น	4.33	0.6	มาก
2. ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ใน ชีวิตประจำวันและรับผิดชอบในการทำงาน	4.38	0.50	มาก
รวม	4.35	0.55	มาก

ตาราง 23 (ต่อ)

รายการ	ค่าสถิติ(N=21)		แปล ความ
	\bar{x}	S.D.	
2.3 ด้านการมีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว			
1.วางแผนการเรียนการทำงานและการใช้ชีวิตประจำวันบนพื้นฐานของความรู้ ข้อมูลข่าวสาร	4.5	0.51	มาก
2. รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม ยอมรับและปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	4.43	0.56	มาก
รวม	4.46	0.53	มาก
ค่าเฉลี่ยรวมคุณลักษณะตัวบ่งชี้ที่ 2	4.40	0.53	มาก
3. นักเรียนเป็นพลเมืองที่ดีของชาติและพลโลก			
3.1 ด้านรักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม			
1. แต่งกายและมีมารยาทงดงามแบบไทยมีสัมมาคารวะ กตัญญูกตเวทีต่อผู้มีพระคุณ	4.39	0.68	มาก
2. ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรมไทย	4.37	0.70	มาก
3 ใช้ภาษาไทยและเลขไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม	4.5	0.73	มาก
4. นำภูมิปัญญาไทยมาใช้ให้เหมาะสมในวิถีชีวิต	4.44	0.70	มาก
5. ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาไทย	4.55	0.0.61	มากที่สุด
รวม	4.44	0.85	มาก

ตาราง 23 (ต่อ)

รายการ	ค่าสถิติ(N=21)		แปล ความ
	\bar{x}	S.D.	
3.2 ด้านการมีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว			
1.วางแผนการเรียนการทำงานและการใช้ชีวิตประจำวันบนพื้นฐานของความรู้ ข้อมูลข่าวสาร	4.43	0.69	มาก
2. รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม ยอมรับและปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	4.5	0.81	มาก
ค่าเฉลี่ย	4.46	0.65	มาก
ค่าเฉลี่ยรวมคุณลักษณะตัวบ่งชี้ที่ 3	4.45	0.73	มาก
ค่าเฉลี่ยรวมคุณลักษณะทั้ง 3 ตัวบ่งชี้	4.43	0.73	มาก

จากตาราง 23 ความพึงพอใจของผู้ร่วมวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา จากการพัฒนาในวงรอบที่ 2 ตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 3 ตัวบ่งชี้ พบว่า ตัวบ่งชี้ที่ 1. นักเรียนเป็นลูกที่ดีของพ่อ แม่ ผู้ปกครอง ผู้ร่วมวิจัยมีระดับความพึงพอใจ (\bar{x} =4.44) อยู่ในระดับมาก ตัวบ่งชี้ที่ 2 นักเรียนเป็นนักเรียนที่ดีของโรงเรียน มีระดับความพึงพอใจ (\bar{x} =4.40) อยู่ในระดับมาก ตัวบ่งชี้ที่ 3 นักเรียนเป็นพลเมืองที่ดีของชาติและพลโลก มีระดับความพึงพอใจ (\bar{x} =4.45) อยู่ในระดับมาก

ภาพรวมความพึงพอใจของผู้ร่วมวิจัยในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนวงรอบที่ 2 อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42)

4. ขั้นตอนการสะท้อนกลับ

การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยาคม ในวงรอบที่ 2 จากการสังเกตและการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล พบว่า กิจกรรมที่ทางโรงเรียนดงมะไฟวิทยาคมดำเนินการทั้ง 5 กิจกรรม เป็นกิจกรรมที่พัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยาคม ได้ดีช่วยทำให้นักเรียนเกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น ผู้ปกครองนักเรียน มีความพึงพอใจเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียน อยู่ในระดับมาก และผู้วิจัยมีความพึงพอใจเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียน อยู่ในระดับมาก เปรียบเทียบผลการพัฒนาในวงรอบที่ 1 กับผลการพัฒนาในวงรอบที่ 2 ดังตาราง 24

ตาราง 24 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ร่วมวิจัย เกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยาคม ในวงรอบที่ 1 และวงรอบที่ 2

รายการประเมิน	วงรอบที่ 1		แปลความหมาย	วงรอบที่ 2		แปลความหมาย	ความเปลี่ยนแปลง
	\bar{x}	S.D.		\bar{x}	S.D.		
1. นักเรียนเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ ผู้ปกครอง	4.33	0.79	มาก	4.44	0.58	มาก	0.11
2. นักเรียนเป็นนักเรียนที่ดีของโรงเรียน	4.31	0.64	มาก	4.40	0.53	มาก	0.09
3. นักเรียนเป็นพลเมืองที่ดีของชุมชน และของชาติ	4.35	0.74	มาก	4.45	0.73	มาก	0.1
รวมค่าเฉลี่ย	4.33	0.72	มาก	4.43	0.73	มาก	0.10

จากตาราง 24 เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ร่วมวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนดงมะไฟวิทยาคม ในวงรอบที่ 1 กับวงรอบที่ 2 โดยภาพรวม คณะผู้วิจัยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน มีความพึงพอใจเพิ่มขึ้น 0.10

สรุปผลการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟ
วิทยา ผู้วิจัยขอเสนอเป็นรายด้าน ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพและปัญหาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน
โรงเรียนดงมะไฟวิทยาทั้งอยู่ในเขตเทศบาลตำบล โดยตั้งอยู่ที่ ตำบลขมื่น อำเภอเมือง
จังหวัดสกลนคร มีที่ตั้งอยู่ใกล้ชุมชนราวประมาณ 2 กิโลเมตร นักเรียนที่อยู่ในเขตเทศบาล
ส่วนใหญ่จะใช้วิธีการเดินมาโรงเรียน และนักเรียนที่อยู่ในเขตพื้นที่บริการจะใช้วิธีการ
เดินทางมาโรงเรียนโดยรถจักรยานยนต์และรถรับส่ง ทำให้เกิดปัญหาที่มีความเสี่ยงต่อการ
เกิดอันตรายสำหรับนักเรียน นักเรียนส่วนใหญ่มากกว่าร้อยละ 50 อาศัยอยู่กับผู้ปกครอง
ที่ไม่ใช่บิดา มารดา ส่วนใหญ่บิดามารดาจะอยู่ห่างกัน ทำให้นักเรียนประสบปัญหาด้าน
ชีวิตครอบครัวและความเป็นอยู่ นักเรียนต้องช่วยผู้ปกครองหารายได้เพื่อเลี้ยงครอบครัว
ไม่ค่อยมีเวลาในการอ่านหนังสือ เตรียมความพร้อมในการเรียนเท่าที่ควร และยังส่งผลถึง
พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนด้วย

1.1 ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ครูผู้ร่วมวิจัย ไม่เข้าใจ
รูปแบบและกระบวนการในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ขาดการ
ปฏิบัติที่มีความต่อเนื่องไม่มีการนิเทศติดตามผล ทำให้ไม่สามารถพัฒนาคุณลักษณะ
อันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยาให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล
ตามที่ควรจะเป็น

1.2 ด้านผู้เรียน พบว่า นักเรียนบางส่วนอาศัยอยู่กับผู้ปกครอง
ที่ไม่ใช่พ่อ แม่ ทำให้การกำกับติดตามดูแลนักเรียนของผู้ปกครองไม่สามารถกระทำได้อ
อย่างเต็มที่ ทำให้นักเรียนกลุ่มดังกล่าวมีปัญหาเกี่ยวกับด้านความประพฤติปฏิบัติตัวที่ไม่
เหมาะสม เช่น ขาดความรับผิดชอบตนเองและครอบครัว ไม่ช่วยเหลือพ่อ แม่
ผู้ปกครองในการทำงาน ชอบเที่ยวเล่นในเวลากลางคืน มาโรงเรียนสาย ไม่เข้าร่วมกิจกรรม
ที่ทางโรงเรียนกำหนด พฤติกรรมดังกล่าวส่งผลให้นักเรียนขาดคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ต้องดำเนินการแก้ไขโดยเร่งด่วน

2. แนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย
ประชุม และร่วมกันกำหนดแนวทาง การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน
ประกอบด้วย

2.1 แนวทางการพัฒนาบุคลากรเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึง
ประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึง

ความสำคัญของการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนที่ประชุมสรุปแนวทางการพัฒนา 3 แนวทาง คือ

2.1.1 การศึกษาดูงานโรงเรียนต้นแบบ

2.1.2 การอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อเขียนแผนพัฒนา

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา

2.1.3 การนิเทศติดตามให้ความช่วยเหลือ และติดตามการดำเนินกิจกรรม โดยศึกษาและจัดทำแผนปฏิบัติการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์

2.2 แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้กำหนดกิจกรรมในการพัฒนาไว้ 11 กิจกรรม ประกอบด้วย

2.2.1 กิจกรรมหน้าเสาธง คือการทำกิจกรรมร้องเพลงชาติ ไหว้พระ สวดมนต์ แผ่เมตตา กล่าวคำปฏิญาณตน ให้เสียงดัง และมีความพร้อมเพรียง

2.2.2 กิจกรรมโลกสวยด้วยมือเรา (กิจกรรม 5 ส.) คือการทำกิจกรรมทำความสะอาดห้องเรียน และเขตพื้นที่รับผิดชอบที่ทางโรงเรียนกำหนด ให้เสร็จก่อนเวลาเข้าแถวเคารพธงชาติ

2.2.3 กิจกรรมยิ้มไหว้ทักทาย คือ การฝึกให้นักเรียนมีความอ่อนน้อมถ่อมตน มีสัมมาคารวะ ผู้น้อยรู้จักเคารพผู้ใหญ่ โดยทำกิจกรรมตั้งแต่บริเวณหน้าประตู หลังทำกิจกรรมหน้าเสาธงเสร็จเรียบร้อย และก่อนเลิกเรียน

2.2.4 กิจกรรมภาษาพาเพลิน คือ การทำกิจกรรมให้ความรู้ผ่านเสียงตามสายให้นักเรียนที่รับผิดชอบได้หาข้อมูล ความรู้ในเรื่องต่างๆ ที่น่าสนใจมาพูดให้นักเรียนฟังในช่วงเวลาพักรับประทานอาหารทุกวัน

2.2.5 กิจกรรมคนดีศรีดงมะไฟ คือ การคัดเลือกนักเรียนที่มีความประพฤติที่ดี มีระเบียบวินัย มีความเสียสละเพื่อส่วนรวม โดยให้ครูที่ปรึกษาและผู้บริหารทำการคัดเลือกเพื่อมอบรางวัล และเกียรติบัตร

2.2.6 กิจกรรมไหว้พระสวดมนต์ คือ การทำกิจกรรมไหว้พระสวดมนต์ในช่วงเวลาชั่วโมงสุดท้ายของวันศุกร์ เพื่อเป็นการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

2.2.7 กิจกรรมแต่งกายดีมีวินัย คือ กิจกรรมที่กำหนดขึ้นมาเพื่อให้นักเรียนแต่งกายให้ถูกต้องตามกฎระเบียบของทางโรงเรียน โดยกำหนดการแต่งกายในแต่ละวันตามความเหมาะสม และฝ่ายกิจการนักเรียนจะตรวจการแต่งกายในช่วงเวลา

หลังเลิกแถว

2.2.8 กิจกรรมนั่งสมาธิ คือ การทำกิจกรรมนั่งสมาธิโดยให้ครูผู้สอนเป็นผู้กำหนดตามความเหมาะสมก่อนเริ่มเรียนแต่ละชั่วโมง และนั่งสมาธิหลังจากทำกิจกรรมไหว้พระสวดมนต์เรียบร้อยแล้ว เพื่อให้นักเรียน มีสติ รู้ตัว รู้คิด รู้ทำ ตั้งใจเรียน

2.2.9 กิจกรรมขะนี้มีประโยชน์ คือ กิจกรรมที่ทำให้นักเรียนเห็นความสำคัญ และคุณค่าของขะยะ ทั้งขะยะให้ถูกที่ตามที่ทางโรงเรียนกำหนด

2.2.10 กิจกรรมตาวพิเศษ คือ กิจกรรมที่ให้นักเรียนที่เป็นคณะกรรมการนักเรียน นักศึกษาริชาทหาร ได้ช่วยกันควบคุม กำกับดูแล พฤติกรรมของนักเรียนที่มีความเสี่ยงต่อการประพฤติดิถีระเบียบของทางโรงเรียน เพื่อแก้ไขพฤติกรรมได้ทันเวลา

2.2.11 กิจกรรมร่วมด้วยช่วยกันสร้างสรรค์ความดี คือ การที่นักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยาได้ร่วมกันทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ทั้งกิจกรรมภายใน และกิจกรรมร่วมกับชุมชน

2.3 ผลการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23

2.3.1 ผลการพัฒนาบุคลากร พบว่า ผู้ร่วมวิจัย มีความเข้าใจแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเป็นอย่างดี ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมทุกกิจกรรม ทำให้การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์มีระเบียบแบบแผนแนวทางปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น และมีความต่อเนื่องในการพัฒนานักเรียน โดยการสังเกต สัมภาษณ์ และสอบถามความพึงพอใจในการพัฒนาบุคลากร คือ การศึกษาดูงานโรงเรียนต้นแบบ มีระดับความพึงพอใจในระดับมากที่สุด และการอบรมเชิงปฏิบัติการมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

2.3.2 ผลการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนจากการสัมภาษณ์ผู้ปกครอง และสอบถามความพึงพอใจผู้ร่วมวิจัย พบว่า นักเรียนมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้นจากการจัดกิจกรรมทั้ง 11 กิจกรรมสามารถพัฒนาผู้เรียนตามคุณลักษณะพึงชี้ทั้ง 3 ด้าน ดังนี้

2.3.2.1 นักเรียนเป็นลูกที่ดีของพ่อ แม่ ผู้ปกครอง พบว่านักเรียนมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่มากขึ้น ช่วยพ่อ แม่ ผู้ปกครองทำงาน ไม่เที่ยวดึก กลับบ้านตรงเวลามากขึ้น รู้จักการมีสัมมาคารวะการไหว้ ผู้น้อยเคารพผู้ใหญ่ สังเกตจากเมื่อ

ผู้ปกครองมาส่งที่หน้าโรงเรียนนักเรียนจะยกมือไหว้ผู้ปกครอง ไหว้พระที่หน้าโรงเรียน และ
ทำความเคารพครู อาจารย์ ที่ยืนอยู่หน้าประตู

2.3.2.2 นักเรียนเป็นนักเรียนที่ดีของโรงเรียน พบว่า
นักเรียนมีพฤติกรรมเมื่ออยู่ในโรงเรียนเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น มาโรงเรียนตรงเวลา ทำ
กิจกรรมหน้าเสาธง แต่งกายถูกระเบียบ เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธง และทำกิจกรรมด้วย
ความตั้งใจมากขึ้น ไม่หลบหนีการเรียน รู้จักการตัดแยกขยะ และทิ้งขยะให้ถูกที่ที่ทาง
โรงเรียนกำหนด ช่วยกันทำความสะอาดพื้นที่ที่รับผิดชอบพื้นที่สะอาดขึ้น มีสัมมาคารวะ
อ่อนน้อมถ่อมตน ผู้น้อยเคารพผู้ใหญ่ ซึ่งพฤติกรรมในภาพรวมของนักเรียนดีขึ้นในระดับที่
น่าพอใจ

2.3.2.3 นักเรียนเป็นพลเมืองที่ดีของชุมชน และของชาติ
พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น รู้จักการเสียสละและบำเพ็ญประโยชน์
เพื่อส่วนรวมมากขึ้น ประพฤติปฏิบัติตัวเมื่ออยู่นอกโรงเรียนมีความเหมาะสม สัมผัสจาก
การร่วมกิจกรรมกับชุมชน นักเรียนมีความตั้งใจ และอยากเข้าร่วมกิจกรรม ได้รับคำชื่นชม
จากผู้ที่อยู่ในชุมชน แสดงว่านักเรียนมีพฤติกรรมที่สื่อถึงความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติและ
พลโลก